

C 452
:: Biblioteca populară a Asociațiunii „Astra” ::

Anul 36-lea

Nr. 293

1945

CALENDARUL „ASTREI”
și al
„FOII POPORULUI”

BCU Cluj / Central University Library Cluj

pe anul comun

1946

întocmit de

Petrea Dascălul

Editura Asociațiunii „ASTRA”, Sibiu, Strada Șaguna 6

Lei 1000-

„Asociațiunea pentru literatura Română și cultura poporului român“, „A S T R A“

Intemeiată la 1861

Președinte de onoare:

M. S. REGELE MIHAI I.

Președinte activ:

Dr. Iuliu Moldovan

Vice-președinte:

Dr. Gh. Preda

Vice-președinte:

Prof. Silviu Țeposu

Vice-președinte:

Dr. Sabin Evuțianu

Comitetul central al „Asociațiunii“ numără 50 de
frunțiși din toate păturile societății românești.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

**E de datoria fiecărui
bun Român, să sprijinească
„Asociațiunea“, cetind pu-
blicațiile ei și înscriindu-se
de membru.**

Taxele de membru sunt următoarele:

Membru fondator al Casei Naționale, odată pentru totdeauna	Lei 5000—
Membru fondator al „Asociațiunei“, odată pentru totdeauna	„ 2000—
Membru pe viață al „Asociațiunei“, odată pentru totdeauna	„ 1000—
Membru activ al „Asociațiunei“, anual	„ 50—
Membru ajut. al „Asociațiunei“, anual	„ 10—

C 452

::: Biblioteca populară a Asociațiunii „Astra” :::

Anul 36-lea

Nr. 293

1945

CALENDARUL „ASTREI”
și al
„FOII POPORULUI”

BIBL. UNIV. CLUJ-S.E.U.
Nr. 93 - 1946.
Exemplar legal

pe anul comun
1946
întocmit de
Petrea Dascălul

Editura Asociațiunii „ASTRA”, Sibiu, Strada Șaguna 6

Să iubiți Asociațiunea „Astra” — cătitori
români ai acestui Calendar.

Dacă lucrați pentru Asociațiunea „Astra”,
să știți că lucrați pentru propășirea noastră,
a tuturor!

„Astra” vrea o țărâtime sănătoasă, de-
șteaptă, vrednică, cu gospodării înfloritoare,
cu încredere într'un viitor strălucit.

Calea „Astrei” duce spre mântuire!

Inscrieți-vă ca membri ai Astrei la pre-
ședintele Cercului Cultural din comună.

* * *

Ultimele numere ale „Bibliotecii populare”,
sunt următoarele:

Nr. 283. *Lelea Ană gurămultă*, comedie în
3 acte de N. Lupu.

Nr. 284. *Versuri pentru copii și Ceasta Flo-
rilor*, teatru în 1 act de Aurelia Pop-Florian.

Nr. 285. *Românii din Maramureș*, de Dr.
Al. Filipașcu.

Nr. 286. *Românii din Valea Mureșului de
sus*, de Nic. Albu.

Nr. 287. *Credințe și Obiceiuri cuvioase*.
Partea II, de pr. Aurel Velea.

Nr. 288. *Calendarul „Astrei” pe anul 1944*,
intocmit de Dr. Horia P. Petrescu.

Nr. 289. *Epoca Memorandului și a Repli-
cei*, de V. Moldovan.

Nr. 290. *Oameni și întâmplări de Petrea
Dascălul*.

Nr. 291. *Calendarul „Astrei” pe 1945 in-
tocmit de Petrea Dascălul*.

Nr. 292. *Familia Creștină*, Vatra sănătății
trupești și sufletești, de Pr. Sebastian Voicu.

Anul 1946

este an comun de 365 zile.

Casa Domnitoare română

1. *Majestatea Sa Regele MIHAI I.*, născut în 25 Oct. 1921, proclamat Rege la 6 Septembrie 1940.
2. *Maiestatea Sa Regina Mamă Elena*, născ. la 20 Aprilie 1896 în Atena.
3. *Principesa Elisabeta*, născută la 20 Septembrie 1894.
4. *Regina văduvă Mărioara*, a Jugoslaviei, născ. la 27. Dec. 1899, căsătorită în ziua de 8 Iunie 1922 cu *Alexandru*, fostul Rege al Sârbilor, Croaților și Slovenilor.
5. *Nicolae*, principe de România, născ. la 5 Aug. 1903.
6. *Principesa Ileana*, născ. la 23 Decembrie 1908, căsătorită în 28 Iulie 1931 cu arhiducele Anton de Habsburg.

Sărbători ale Familiei Regale

21 Mai, *Onomastica M. Sale Reginei Mamă Elena*,
8. Noembrie, *Onomastica M. Sale Regelui Mihai I.*

Aniversări necrologice ale familiei regale

3 Martie 1916: Ziua Morții *M. S. Reginei Elisabeta* a României. — 26 Martie 1874: Ziua Morții *Domniței Maria*, unica fiică a *Regelui Carol I*, și a *Reginei Elisabeta*. — 20 Iulie 1927: Ziua Morții *M. S. Regelui Ferdinand I.*, al Tuturor Românilor. — 27 Septembrie 1914: Ziua Morții *M. S. Regelui Carol I*, primul Rege al României. — 9 Oct. 1934: Ziua Morții *M. S. Regelui Alexandru I.* al Jugoslaviei. — 2 Noembrie 1916: Ziua Morții *Principelui Mircea*, fiul *M. S. Regelui Ferdinand I.* și al *M. S. Reginei Maria*. — 18 Iulie 1938: Ziua Morții *M. S. Reginei Maria* a Tuturor Românilor.

Căpeteniile bisericilor românești din România

1. Biserica ortodoxă

Mitropoliile bisericii ortodoxe-române sunt:

1. Mitropolia *Ungro-Vlahiei*, ridicată în anul 1925 la *Patriarhie*, cu reședința în București; 2. Mitropolia *Moldovei și Sucevii*, cu reședința în Iași; 3. Mitropolia *Transilvaniei*, cu reședința în Sibiu; 4. Mitropolia *Bucovinei de Sud*, cu reședința în Suceava.

Episcopiile sunt: 1. *E. Argeșului*, cu reședința la Curtea de Argeș; 2. *E. Râmnicului Noului Severin*, cu reședința la R.-Vâlcea; 3. *E. Buzăului*, cu reședința la Buzău; 4. *E. Romanului*, cu reședința la Roman; 5. *E. Hușilor*, cu reședința la Huși; 5. *E. Dunării de jos*, cu reședința la Galați; 7. *E. Tomisului*, cu reședința la Constanța; 8. *E. Aradului*, cu reședința la Arad; 9. *E. Caransebeșului*, cu reședința la Caransebeș; 10. *E. Vadului, Feleacului și Clujului*, cu reședința la Cluj; 11. *E. Oradiei Mari*, cu reședința la Oradea; 12. *E. Timișoarei*, cu reședința la Timișoara; 13. *E. Maramureșului*, cu reședința la Sighet; *Patriarh*: Sanctitatea Sa *Nicodem Munteanu*, București. *Mitropolit și Arhiepiscop*: *Inalt Prea Sf. Sa Dr. Nicolae Bălan*, Sibiu,

Episcopi: *Prea Sf. Sa N. Popovici*, Oradea—Beiuș.

Prea Sf. Sa Nicolae Colan, Cluj.

Prea Sf. Sa Veniamin Nistor, Caransebeș.

Prea Sf. Sa Dr. Vasile Lăzărescu, Timișoara.

Prea Sf. Sa Dr. Partenie Ciopron, Ep. Armatei.

Prea Sf. Sa Policarp Morușca, Episcopul misionar pentru Românii ortodocși din Țările Apusene și America.

2. Biserica română-unită sau greco-catolică

Românii uniți sau greco-catolici au în fruntea bisericii un mitropolit cu titlul „*Mitropolit de Alba-Iulia și Făgăraș*“, cu reședința în *Bloj*, sub care stau 4 episcopii ș. a. la *Lugoj*,

- Oradea-Mare, Gherla și Baia-Mare.* — *Locșitor de Mitropolit: Prea Sf. Sa Dr. Valeriu Traian Frențiu, în Blaj.*
Episcopi: Prea Sf. Sa Dr. Valeriu Traian Frențiu, Oradea.
 Prea Sf. Sa *Dr. Iuliu Hossu, Cluj.*
 Prea Sf. Sa *Dr. Ioan Bălan, Lugoj.*
 Prea Sf. Sa *Dr. A. Russu, Baia Mare.*
 Prea Sf. Sa *Dr. Vasile Aftenie, episcop auxiliar*
 Bucureștii.
 Prea Sf. Sa *Dr. Ioan Suci, episcop auxiliar,*
 Oradea.
-

Sărbători naționale

(Cu oprire de orice lucru)

- 24 Ianuarie:* Unirea Principatelor Române (Moldova și Muntenia) 1859.
10 Mai: Carol I. urcă tronul României (1866). — Proclamarea Independenței României (1877). — Încoronarea întâiului Rege român (1881).
Înălțarea Domnului: Sărbătorirea eroilor morți pentru Patria română,
23 August — Eșirea României din alianța cu Germania.

Alte sărbători naționale

(Cu slobozenie la lucru)

- 15 Mai:* Proclamarea libertății poporului român la Blaj (1848).
1 Decembrie: Proclamarea Unirii Transilvaniei cu România (1918).

Sărbători legale

(Cu oprire de lucru)

- Toate Duminicile de peste an.
 Ziua întâia și a doua de Paști, Rusalii și Crăciun.
 Înălțarea Domnului (Ziua eroilor).
 1 Ianuarie (Anul Nou).

- 6 Ianuarie (Boboteaza).
 24 Ianuarie (Unirea Principatelor).
 23 Aprilie Sf. Gheorghe.
 1 Mai, ziua muncii.
 10 Mai.

Posturile

1. Zilele de Miercuri și Vineri. — 2. Ajunul Bobotezei, 3 Ianuarie. — 3. Postul Paștilor din 19 Martie—21 Aprilie — 4. Postul SS. Apostoli din 12—28 Iunie. — 5. Postul Sfântă Mărie 1—14 August. — 6. Tăierea capului Sf. Ioan Botezătorul, 29 August. — 7. Ziua Crucii, 14 Septembrie — 8. Postul Crăciunului, 15 Noembrie—24 Decembrie.

Cheia Calendarului

Indicționul	14	Crugul luni	6
Crugul soarelui	6	Epacta	9
Mâna anului	7	Litera pascaliei	P.

Regentul anului este: MARTE

Aris, care se chiamă Marte, stăpânește cu zodia Ta-pului. Anul acesta va fi roditor, iarna vor fi ploi multe și tot anul plecat spre vânt și pe alocuri va fi ciumă. Apele vor fi mari în luna Martie. Vara va fi de mijloc și mântuitoare. Vor fi boale și se vor auzi cutremure. Venirea acestui an va fi bună. La seceriș vor fi ploi multe, iar la poame va fi multă pagubă. Va fi moartea unei mari și vestite femei, a multor vrednici și isteți oameni. În acest an va fi roadă la grâu, iar vinul, untdelemnul, mătasea și poamele cam puține: oile și stupii se vor spori mult.

Anul acesta este spre rodire și spre mare lipsă de apă, multe răutăți și nenorociri va aduce omenirii și nu va fi între oameni dragoste, nici credință, ci multă răutate. Marte, stăpânește zodia de Marți ceasul dintâi și este mai mic decât pământul cu 13 părți, se arată lucruri neplăcute.

Anotimpurile

Primăvara începe la 21 Martie. — *Vara* începe la 22 Iunie. *Toamna* începe la 23 Septembrie. — *Iarna* începe la 22 Decembrie.

Eclipsă de soare și lună în anul 1946

În anul 1946 vor fi patru eclipse (întunecimi) de soare și două de lună.

Prima eclipsă de soare va fi la 3 Ianuarie 1946 — parțială — invizibilă în România.

A doua eclipsă de soare va fi la 30 Mai 1946 — parțială — invizibilă în România.

A treia eclipsă de soare va fi la 29 Iunie 1946 — parțială — invizibilă în România.

A patra eclipsă de soare va fi la 23 Noiembrie 1946 — parțială — invizibilă în România.

Prima eclipsă de lună va fi la 14 Iunie 1946 — parțială — vizibilă în România. Incepe la ora 19.53.

A doua eclipsă de lună va fi la 8 Decembrie 1946 — parțială — vizibilă în România. Incepe la ora 19.18.

Cronologie românească

Anii după Christos :

- 101. Înfăiul războiului al lui Traian cu Dacii.
- 106. Dacia (România de astăzi) e prefăcută în provincie romană.
- 271. Împăratul Aurelian retrage armata și funcționarii romani din Dacia și prin învoială lasă Goții (un fel de Germani) ca fătași ai împărăției în Dacia.
- 895. Năvălesc Ungurii.
- 1186. Se înființează statul româno-bulgar, dincolo de Dunăre, în frunte cu familia domnitoare română a lui *Asan*.

1211. Ca să poată stăpâni Ardealul cucerit, Andreiu II, regele Ungariei chiamă cavaleri *Teutoni* în Țara Bârsei. După câțiva ani se duc însă în Prusia.
1224. Acelaș rege dă *Sașilor* veniți în cursul anilor prin Ardeal o diplomă, ca și ei să se poată folosi de munți, pășuni, păduri, apele râurilor, împreună cu Români, stăpânii cei vechi.
1247. Alt rege al Ungariei chiamă în Banat cavaleri *Ioaniși*. Dar și aceștia se reîntorc în țara lor. — În Muntenia erau voievozi români *Litovoioiu* și *Seneslau*, cari săpâneau și Țara Hașegului și a Făgărașului.
1330. Basarab, Domnul Munteniei, bate rău pe Carol Robert, regele Ungariei, care-i cerea tribut.
1359. *Bogdan*, voevodul Maramurășului, întemeiază Țara Moldovei independente.
1437. Revoluția țărănilor români și unguri din Transilvania contra asupririi nobililor (nemeșilor). Țăranii sunt învinși cu înșelăciune. Nobilii unguri, Săcuii și Sașii încheie o tovărășie, jurând să se ajute unii pe alții contra Românilor.
1467. Ștefan cel Mare al Moldovei bate pe Matei Corvin, regele Ungariei, la *Baia*.
1473. Ștefan cel Mare al Moldovei bate pe Turci la *Vaslui* (Podul Înalt, Racova).
1476. Ștefan a bătut pe Turci la *Războeni* (Valea Albă).
1486. Români încep o nouă revoluțiune în ținutul Bistriței, cerând recunoașterea lor ca națiune egal îndreptățită cu nobilii, Sașii și Săcuii, după drepturile avute la venirea Ungurilor. După lupte grele, Români sunt învinși de nobilii, Săcui și Sași.
1497. Ștefan cel Mare bate pe Poloni în *Codrul Cosminului*.
1508. Înființarea *tipografiei* în Muntenia.
1514. Revoluția țărănilor români și unguri contra nobililor. Țăranii sunt învinși și roșiți și mai rău.

1526. La Mohaci, Turcii bat pe Unguri. Regele acestora e ucis. Ungaria de Nordvest ajunge sub stăpânirea Austriei, Transilvania își capătă domnitor, care plătește tribut Turcilor ca și Principatele Române: Moldova și Muntenia, iar Ungaria adevăraia și Banatul ajung fără turcească.
1544. Sașii, părăsind religia catolică, se fac luterani și tipăresc în Sibiu, românește, un *catehism*, care e cea dintâi carte românească tipărită. Pe Români nu-i pot atrage însă la legea lor.
1560. *Coresi* începe tipărirea de cărți bisericești românești în Brașov, la o tipografie săsească.
1596. *Mihai Viteazul* bate pe Turci la *Călugăreni*.
1599. *Mihai Viteazul* bate pe Andrei Batori, principele Ardealului, la *Șelimbăr* lângă Sibiu și cucerește Transilvania.
1600. *Mihai Viteazul* cucerește și Moldova. Anul acesta Români din *Dația* lui Traian ajung să fie cloși uniți sub un singur domnitor român.
1601. (19 August) *Mihai Viteazul* e omorît pe Câmpia Turzii.
1640. Principele Transilvaniei, Gheorghe Rákóczy tipărește un *catehism calvin* și silește pe mitropolitul român și pe preoții români să învețe după el. Cei mai mulți boieri români s'au făcut calvini, pe-alocuri chiar și Români dela sate. De calvinire au scăpat Români ajungând sub stăpânirea austriacă și făcându-se unire bisericească cu Roma catolică.
1648. Se tipărește, la Alba-Iulia, Noul Testament în limba română.
1688. Se tipărește românește, la București, Biblia întreagă, tradusă de boieri și clerici români.
1699. Pacea dela Carlovăț între Austria și Turcia. Austria ajunge stăpână peste Ungaria turcească și peste Transilvania.
1700. Unirea unei părți a bisericii românești din Transilvania cu biserica romano-catolică, rămânând însă toate obiceiurile bisericești cele vechi.

1775. Austria răpește Nordul Moldovei. numindu-l *Bucovina*.
1784. Revoluția Românilor sub conducerea lui Horia, Cloșca și Crișan.
1787. Boierul Enache Văcărescu tipărește întâia gramatică românească.
1812. Rușii iau Moldova dintre Prut și Nistru și o numesc *Basarabia*.
1816. Profesorul *Gheorghe Lazăr* din Avrig trece în România veche și înființează în București întâia școală superioară românească.
1821. Răscoala lui *Tudor Vladimirescu* în Muntenia și alungarea domniei fanariote (grecești),
1848. 15 Mai. Adunarea Românilor pe Câmpia Libertății dela Blaj. *Revoluția*.
1859. *Unirea Principatelor Române*, Muntenia și Moldova.
1877. Războiul româno-ruso-turc. România se proclamă independentă.
1881. Incoronarea celui *dintâiu Rege* al României, Carol I.
- 1916—1919. Războiul pentru *întregirea neamului românesc*.
1919. Armata română ocupă *Budapesta*.
1920. Pacea dela *Trianon* (lângă Paris).
1922. 15 Octombrie. Incoronarea întâiului Rege al României întregite.
1927. 20 Iulie, urcarea pe Tron a M. Sale *Mihai*, Rege al României.
1930. 8 Iunie, urcarea pe tron a lui *Carol II*, Rege al României
1940. 30 August, dictatul dela Viena.
1940. 6 Septembrie. Abdicarea Regelui Carol II și urcarea pe Tron a M. S. Regelui Mihai I.
1944. 23 August, România se alătură Puterilor Aliate: Rusiei Sovietice, Angliei și Americii, cu cari luptă împreună pentru desrobirea Ardealului de Nord.
1945. 9 Mai, Germania e învinsă de Puterile Aliate. Capitulara fără condițiuni.

Tariful poștal

Obiecte de corespondență	Pentru interiorul României	
	Loco	Alte localități
O scrisoare simplă până la 20 gr.	55	80
Taxa de recomandare fixă	80	80
Taxa de expres	120	160
O carte poștală simplă	40	40
O carte poștală ilustrată cu orice text loco și alte localități	55	55
	20	20
Cărțile de vizită cu formulă de felicitare		
Hârtii de afaceri fiecare 50 grame	10	50
Taxa cartonului pentru mandate Lei 20		
Un drept fix de fiecare mandat 120 Lei; apoi:		
6‰ până la 100.000 Lei.		
2‰ de la 100.000 Lei până la 1.000.000 Lei.		
De la 1.000.000 în sus 1‰.		
Taxa pentru plata mandatului la domiciliu :		
până la 1000 Lei	20	—
de la 1000 la 10.000 Lei	40	—
" 10.001 la 100.000	100	—
" 100.000 în sus	200	—
Un pachet mic de fiecare 50 grame (minimum 50)	—	20
O telegramă locală	15	—
O telegramă pentru alte localități	—	25
O telegramă mandat adresată loco	150	—
O telegramă mandat pt. alte loc. până la 50.000 Lei	—	200
O telegramă mandat pt. alte local. peste 50.000 Lei	—	300
O carte vizită telegrafică loco.	200	—
O carte vizită telegrafică pentru alte localități	—	300
Taxe pentru predarea citațiilor :		
1 citație simplă până la 20 grame	215	240
1 citație simplă în plus de fiecare 20 gr. câte 20 lei	—	—
Adeverințe de primire poștală Lei	80	80
Taxa de post restant	80	
Taxa de reclamație pentru trimiteri simple Lei	20	
Taxa de reclamație pentru trimiteri înregistrate Lei	80	
Taxa lunară pt. închirierea unei căsuțe poștale Lei	80	
Minimum de taxe pt. trimiterile insuf. francate Lei	20	
Aviz de sosire	55	
La mesagerii prezentate:		
Drept fix 20 Lei		
Taxa asistentă 10 "		
Taxa buletinului 15 "		
Statistic 4 "		
În județ 30 lei de kg.		
În județ limitrof 40 lei de kg.		
În județ nelimitrof 60 lei de kg.		

Notițe importante pentru public

(Directive poștale)

1. Scrieți adresa în mod precis și complet, subliniind localitatea de destinație.
2. Indicați numele străzii și a localității cu denumirea oficială românească.
3. Francați complet trimerile Dvs. poștale.
4. Aplicați personal timbrele de francare pe partea adresei, în colțul drept superior.
5. Dați corespondenților Dvs. adresa poștală exactă (cu sectorul poștal pentru cei din București).
6. Inscribeți adresa Dvs. pe dosul plicului sau în față, în colțul stâng superior.
7. Nu introduceți niciodată în scrisori simple sau recomandate, bani, valori în hârtie sau obiecte prețioase. Serviciul poștal nu răspunde decât pentru valorile declarate.
8. Închideți cu îngrijire trimerile Dvs.
9. Nu întrebuințați plicuri prea mici pentru scrisorile Dvs. (de recomandat plicuri cu dimensiunea unei cărți poștale).
10. Nu încredințați corespondența Dvs. pentru expediere decât numai oficiilor poștale, factorilor rurali sau introduceți-o în cutiile de scrisori. Cei cari se ocupă cu transportul clandestin de scrisori și colete se expun la neplăceri și penalități (confiscarea trimiterilor, amendă și închisoare).

Casa Națională de Economii și Cecuri poștale

București

Orice persoană poate face economii.

Sumele depuse și dobânzile sunt garantate de Stat.
Dobânzi 3½%.

Cea mai mică depunere pe livret este Lei 50.— și se poate depune până la Lei 10.000.000.

Pentru organizațiunile profesionale, culturale sau de binefacere orice sumă.

Pentru economiile mai mici de Lei 50.— sunt foile de economii cu timbre speciale de 5 Lei.

Fiecare membru din familie poate avea un livret.

Restituirile se fac cu înlesnire.

La ori care oficiu din țară se poate ridica suma de 20.000 zilnic.

Sumele mai mari se aprobă de Cassa Națională de Economii, în cel mai scurt timp, poștal sau telegrafic.

Serviciul de Cecuri și Viramente poștale

Cassa Națională de Economii și Cecuri poștale

Dela 1 August 1933 s'a înființat un serviciu public de conturi curente prin mijlocirea cecurilor și a viramentelor poștale.

Comercianții, industriașii, autoritățile, societățile de orice categorie, cât și particularii cari au mai mare mișcare de bani în mai multe orașe, se pot folosi de acest serviciu, atât pentru plăți cât și pentru încasări.

Prin un singur buletin de vărsământ se poate trimite sume nelimitate.

Dobânzile pentru conturi-curente 2%.

Plăți Cec până la 5.000.000.

Ianuarie

are 31 zile

Gerar

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	Răs ☉	Ap. ☿
1 Marți	(†) T. I. și Sf. V.	Anul Nou	7 52	4 46
2 Mierc.	P. Silvestru	Macarie	7 53	4 47
3 Joi	Pr. Malachia ☿	Genoveva	7 53	4 48
4 Vineri	Sin ss. 70 Ap.	Titu	7 53	4 49
5 Sâmb.	M. Teop. și Teona	Telesfor	7 52	4 49
6 Dum.	(†) Bot. D-lui	Nichita ⁿ .	7 52	4 50
Botezul Domnului Ev. d. Mat. c. 3, st. 13-17, gl. 3, v. 6				
7 Luni	† Ioan Botez.	Isidor	7 52	4 51
8 Marți	C. G. și Domnica	Severin ep.	7 52	4 53
9 Mierc.	S. Muc. Polieuct	Iulian	7 52	4 54
10 Joi	P. Gregoriu N. ☿	Pavel	7 52	4 55
11 Vineri	Cuv. P. Teodosie	Higin	7 51	4 56
12 Sâmb.	S. Mța Tațiana	Ernest	7 51	4 57
13 Dum.	S. Muc. Ermil	Sf. Ioan B.	7 50	4 58
Dum. după Botezul D-lui Ev. Mat. IV, 12-17, Gl. 4 v. 7				
14 Luni	SS. PP. u. d. Sinai	Felix	7 50	4 59
15 Marți	C. P. Pav. Tiveul	Mauru	7 50	5 01
16 Mierc.	I. Ianț. A. Petru	Marcelin	7 49	5 02
17 Joi	† C. P. Antoniu c. ☿	Anton pust.	7 48	5 03
18 Vineri	SS. PP. At. Chir.	Prisca	7 48	5 05
19 Sâmb.	C. Macarie Egipt.	Sara	7 47	5 06
20 Dum.	† C. Eftimie	Fab. și Seb.	7 46	5 07
Dum. Leproșilor. Ev. Luca XVII, 12-19, gl. 6 v. 8				
21 Lun.	C. Maxim	Agnes	7 46	5 09
22 Marți	Ap. Timoteiu	Vinčențiu	7 45	5 10
23 Mierc.	M. Clement	Log. Mariei	7 44	5 11
24 Joi	C. Xenia	Timoteiu	7 43	5 13
25 Vineri	† P. Grig. Teol. ☿	Int. ui Pav.	7 42	5 14
26 Sâmb.	C. Xenofont	Policarp.	7 41	5 15
27 Dum.	† Ioan G. de a.	Ioan Chris.	7 40	5 17
Dum. lui Zacheiu. Evang. 13-a dela Luca, c. 19, st. 1, gl. 6, v. 9				
28 Luni	C. Efr. Sirul	Carol c. m.	7 39	5 18
29 Marți	M. Ignatie	Fr. de Sales	7 38	5 20
30 Mierc.	(†) V. Grig. și Ioan	Martina	7 37	5 21
31 Joi	Chir. și Ioan	Petru Nol	7 36	5 22

Mersul vremii

(După calendarul pe
140 ani)

Din 1—3 ger, 4
—5 zăpadă, 6—9
moină, 10—13 bine,
14—15 vânr și ger,
16—18 moină, 19
vifor, 20 lniște, 21
—22 moină, 23 ză-
padă, 24 nor, 25—
31 vifor și ger tare

Pronosticuri

În ziua de anul
nou de se va roși
cerul spre răsărit,
va fi an ploios.
Noaptea de anul
nou de va fi lină și
senină, an bun pro-
rocește. Ploaie ori
moină în ziua de
Bobotează, scum-
pete mare. Ianuarie
moale aduce pri-
măvara friguroasă.
În 8 Ianuarie soa-
rele intră în zodia
vărsătorului de apă,
cu stăpânire până
la 7 Februarie. De
va tuna în aceste
zile, plugarii vor
avea pagube în se-
mănături. În 14 de
va fi senin, anul va
fi bun, de va fi tur-
burat, boală la do-
bitoace. Ploaia ves-
tește scumpețe.

Sfaturi economice.

Nu uita să alegi semințe bune pentru sămănat. Curăță fructele stricate, iar vitele să le îngrijești cât de bine. De acum înainte începe iarna grea; așterne-le bine și le hrănește bine, nu numai cu fân, ci le dă și sare cât de des. Bate parii de vie și trage vinul. De bucate nu uita ca să le întorci. Cară gunoiul, gunoiește sămănăturile de trifoi și lucernă.

Insemnări

UCU Cluj / Central University Library Cluj

Februarie			are 28 zile		Făurar	
Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	Răs. ☉	Ap. ☾		
1 Vineri	M. Trifon	Ignat	7 35	5 24		
2 Sâmb.	(f) Intimp. D-lui ☉	(f) Int. Chr.	7 34	5 25		
3 Dum.	Drept Simeon	Blasiu	7 33	5 27		
Dum. Hananiencei. Ev. Mat. 15, st. 21-28 gl. 7 v. 10						
4 Luni	C. Isidor	Veronica	7 32	5 28		
5 Marți	M. Agatia	Agata	7 30	5 29		
6 Mierc	P. Vucol Ep.	Dorotea	7 29	5 31		
7 Joi	P. Partenie	Romuald	7 28	5 32		
8 Vineri	M. Teod. Strat.	Ioan de M.	7 26	5 34		
9 Sâmb.	M. Nichifor ☾	Apollonia	7 25	5 35		
10 Dum.	† M. Haralamp.	Scolastica	7 24	5 37		
Dum. Vameș. și Faris. Ev. Luca 16, c. 18, st. 10 14, gl. 8, v. 11						
11 Luni	M. Viasiu	Eulalia	7 23	5 38		
12 Marți	C. Meletie	Efrosina	7 22	5 40		
13 Mierc.	P. Martinian	Caterina	7 20	5 41		
14 Joi	P. Axentie	Valentin	7 19	5 42		
15 Vineri	Ap. Onisim	Faustin	7 18	5 44		
16 Sâmb.	M. Pamfilie ☉	Iuliana	7 16	5 45		
17 Dum.	M. Teodor Tir.	Constanța	7 14	5 46		
Dum. Fiului risip. Ev. Luca 17, c. 15, st. 11-32, gl. 1, v. 1						
18 Luni	P. Leon Papa	Flavian	7 13	5 47		
19 Marți	Ap. Arhip.	Conrad	7 11	5 49		
20 Mierc.	P. Leon ep.	Eleuteriu	7 10	5 50		
21 Joi	P. Timoteiu	Eleonora	7 08	5 51		
22 Vineri	Afl. m. Evg.	Petra C.	7 06	5 53		
23 Sâmb.	M. Policarp	Eberhard	7 05	5 54		
24 Dum.	† Afl. c. Sf. I. B. ☾	Matias Ap	7 03	5 55		
Dum. Iăs. carne. Ev. Matei, c. 25, st. 31-46, gl. 2 v. 2						
25 Luni	P. Tarasie	Victor	7 01	5 57		
26 Marți	P. Porfirie	Gothard	7 00	5 58		
27 Mierc.	C. Procopie	Leandru	6 58	6 00		
28 J i	C. Vasilie	Catember	6 56	6 01		

Mersul vremii

(După calendarul de
140 ani)

In 1 bine, 2 vânt,
3—4 nor, 5—7 ploaie
cu zăpadă, 8—17
ger, 18—19 nor, 20
—21 zăpadă și vânt,
22—28 bine și cald.

Pronosticuri

Zăpada în Faur
întărește semănă-
turile. Faur urit și
Mai frumos e an
mănos dacă nu-i
înghețul prea mare.
Apele curgătoare
calde vestesc ger.
Dacă ziua 16 (Pam-
filie) va fi cu soare,
va urma iarnă în
putere. Viforele ce
nu vin în Faur, se
răzbună la Paști.
Negura din apus a-
rată ger. La Dra-
gobete (cap de pri-
măvară) iese ursul
din bârlog și deși
va vedea umbra (a-
decă de va fi soare)
intră iarăși în cul-
cuș, că va mai fi
ger.

Sfaturi economice.

Nu lăsa oile să bea apă de pe zăpadă fiindcă pierd mielul,
cele ce vor făta mai târziu, iar celor cu lapte li se strică laptele.
Gândește-te la altoit și taie mlădițele din partea de miazăzi a pomilor
și le pune în nisip umed. Curățește pomii de omide și de crengile
mici și sădește pomi, dacă timpul e frumos. Fă straturi calde pentru
răsaduri. Gunoiește în vie, iar pivnița o curățește și afumă cu pucioasă
vasele goale. Curăță bine vinurile înflorite.

Martie		are 31 zile		Mărțișor	
Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	Răs. ☉	Ap. ☽	
1 Vineri	M. Eudochia	Albin.	6 55	6 02	
2 Sâmb.	M. Teodot	Simplițiu	6 53	6 04	
3 Dum.	M. Eutropiu ☉	Cunegunda	6 51	6 06	
Dum. lăs. de brânză Ev. Mat. c. 8, st. 14-21, gl. 3 v. 3					
4 Luni	C. Gerasim	Casmir	6 49	6 06	
5 Marți	M. Conon	Eusebiu	6 48	6 08	
6 Mierc.	SS. 42 Muc.	Friederic	6 46	6 09	
7 Joi	M. Vasilie Eug.	Toma Apos.	6 44	6 10	
8 Vineri	P. Teofilact	Ioan Bog.	6 42	6 12	
9 Sâmb.	† SS. 40 M.	Francisca	6 40	6 13	
10 Dum	M. Codrat ☽	40 Mucenici	6 39	6 14	
Dum. 1-a în Părăsimi, a Ort. Ev. d. Ioan, c. 1, st. 43-51, gl. 4, v. 4					
11 Luni	P. Sofronie	Heracliu	6 37	6 16	
12 Marți	C. Teofan	Gregoriu	6 35	6 17	
13 Mierc.	P. Nichifor	Rozina	6 33	6 18	
14 Joi	C. Benedict	Matilda	6 31	6 20	
15 Vineri	M. Agapie	Longin	6 29	6 21	
16 Sâmb.	M. Sabîn	Herbert	6 28	6 22	
17 Dum.	C. Alexie ☉	Gertrud	6 26	6 24	
Dum. a 2-a Păres. a lui Gr. Pal. Ev. Marcu, c. 2, st. 1-12, gl. 5, v. 6					
18 Luni	P. Chiril	Cyryllus	6 23	6 25	
19 Marți	M. Hr. și Darie	Iosif Log.	6 23	6 26	
20 Mierc.	P. uciși în Sava	Nichita Ep.	6 21	6 27	
21 Joi	C. Iacob	Benedict	6 19	6 28	
22 Vineri	C. Vasile	Paulina	6 17	6 29	
23 Sâmb.	C. Nikon	Victoria	6 16	6 30	
24 Dum.	P. Zaharie	Gavril	6 14	6 31	
Dum. 3-a în Păres. a Crucii. Ev. Marcu, c. 8 st. 34-38, gl. 6, v. 6					
25 Luni	(†) Bunevestire	† Bunavest.	6 12	6 33	
26 Marți	Sob. Arh. Gavr. ☽	Ludger	6 10	6 34	
27 Mierc	C. Matroana	Ioan Dam.	6 08	6 35	
28 Joi	Cuv. Ștefan	Ioan Capis.	6 06	6 37	
29 Vineri	M. Marcu		6 04	6 38	
30 Sâmb.	Cuv. Ioan Scărar	Amos	6 02	6 39	
31 Dum.	C. Ipatie	Quirinus	5 59	6 40	
Dum. a 4-a Păr., a sf. Ioan Scăr. Ev. Marcu, c. 9, st. 17-52, g. 7, v. 7					

Mersul vremii

(După calendarul pe
140 ani)

Din 1—3 bine, 4
—5 vânt și zăpadă,
6 liniște, 7—13 nor
și ploaie, 14 vânt,
15—16 senin și cald,
17—18 nor, 19—21
zăpadă și vânt fri-
guros, 22—25 senin
și noaptea frig, 26
—27 zăpadă și vânt,
28—31 senin și frig.

Pronosticuri

De va fi frig în 7
Martie, vine iarna
cea mică. De multe
griji va scăpa plu-
garul dacă în noap-
tea de Bunavestire
va fi senin. Martie
răcoros nu aduce
an mănos. Cu cât
mai uscat va fi
Martie, cu atât mai
umed va fi Aprilie.
Zăpada dela sfâr-
șitul lui Martie îm-
pușinează vinul. Tu-
nete în Martie arată
an mănos.

Sfaturi economice

Dă nutreț bun vitelor de lucru. Mânzilor de 10—12 zile le poți
da ovăs, iar iepelile la 3—4 luni le poți la lucru. Ține scroafele cari au
fătat, bine, lasă purceii când e vreme frumoasă pe afară. Pune cloște,
că începe vremea bună. Se pot face semănăturile de primavară și
tocurile de trifoi și lucernă le grăpează din nou. Curăță șanțurile și
căzoarele și gunoește via. Samănă flori și legume cât de curând dacă
de lasă vremea. Curăță coșnițele și dă mâncare albinelor.

Insemnări

BCU Cluj / Central University Library Cluj

aprilie			are 30 zile		Prier	
Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	R ^{ss} .	Ap.		
1 Luni	C. Maria Eg.	Hugo	5 58	6 41		
2 Marți	C. Tit.	Christian	5 57	6 43		
3 Mierc.	P. Nichita	Isidor	5 55	6 44		
4 Joi	P. Iosif	Vincent Fer.	5 53	6 45		
5 Vineri	M. Teodul	Marcelin	5 51	6 47		
6 Sâmb.	P. Eftimie	Hermann	5 49	6 48		
7 Dum.	P. Georgie ep.	Dionisius	5 47	6 49		
Dum. a 5-a Păr., a Mariei Egipt. Ev. Marcu, c. 10, s. 33-45, gl. 8, v. 2						
8 Luni	Ap. Irodion	Maria	5 45	6 50		
9 Marți	M. Eupsichie	Daniil	5 44	6 52		
10 Mierc.	M. Terentie	Leo P.	5 42	6 53		
11 Joi	M. Antipa	Julius	5 40	6 54		
12 Vineri	C. Vasile ep.	Justin	5 38	6 55		
13 Sâmb.	M. Artemon	Tiburtius	5 36	6 57		
14 Dum.	(†) Florile	(†) Florile	5 35	6 58		
Dum. Floriilor. Ev. dela Ioan, cap. 12, st. 1-18						
15 Luni	Ap. Aristarh	Anastasia	5 33	6 59		
16 Marți	M. Agapia	Drogo	5 31	7 01		
17 Mierc.	C. Simeon Per.	Anicetus	5 30	7 02		
18 Joi	P. Ioan	Joia Paștilor	5 28	7 03		
19 Vineri	(†) Vinerea Pat.	Vin. Pașt.	5 27	7 04		
20 Sâmb.	T. Teodor Tr.	Francisc	5 25	7 06		
21 Dum.	(†) Sf. Paști	(†) S. Paști	5 24	7 07		
Dum. Inviziei Domnului. Ev. dela Ioan, c. 1, st. 1						
22 Luni	(†) Sf. Paști	(†) S. Paști	5 22	7 08		
23 Marți	(†) S. Gheorghe	M. Georgiu	5 20	7 09		
24 Mierc.	M. Sava	Adalbert	5 19	7 10		
25 Joi	Ap. Marcu	Marco Ev.	5 17	7 12		
26 Vineri	M. Vasile	Cletus	5 15	7 13		
27 Sâmb.	M. Simeon	Peregrin	5 14	7 14		
28 Dum.	Ap. Iason	Vitalis	5 12	7 15		
Dum. a 2-a, a Temii Ioan. e. 20, st. 19-31, gl. 1, v. 1						
29 Luni	9 Muc. d. Chipic	Peter M.	5 11	7 16		
30 Marți	S. Ap. Iacob	Caterina	5 09	7 17		

Mai are 31 zile			Florar	
Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	Răs. ☉	Ap. ☾
1 Mierc.	Ziua Muncii ●	Ziua Muncii	5 08	7 18
2 Joi	Atanasie	Atanasiu	5 06	7 20
3 Vineri	M. Timoteiu	† Af. s. Cruci	5 05	7 21
4 Sâmb.	M. Pelagia	Monica	5 03	7 22
5 Dum.	M. Irina	Pius	5 02	7 23
Dum. a 3-a, a Mironos. Ev. Marcu, c. 15, st. 43 — c. 16, st. 8, gl. 2, v. 4				
6 Luni	S. și dreptul Iov	Ioan Dam.	5 00	7 25
7 Marți	Pom. sf. Cruci	Stanislaw	4 59	7 26
8 Mierc.	Sf. Ap. și Ev. Ioan	Stanislaus	4 58	7 27
9 Joi	Pror. Isaia	Hiob	4 56	7 28
10 Vineri	A. iv. i. depend.	Sf. Gordian	4 55	7 29
11 Sâmb.	M. Mochie	Mamertus	4 54	7 30
12 Dum.	Epifanie	Pancrațiu	4 53	7 32
Dum. 4-a, a Slăbănogului, Ev. Ioan, c. 5, st. 1-15, gl. 3, v. 5				
13 Luni	S. Măa Glicheria	Servațiu	4 50	7 33
14 Marți	M. Isidor	Bonifacius	4 50	7 34
15 Miercuri	C. Pahomiu	Sofia	4 49	7 35
16 Joi	P. Teodor	Isidor	4 48	7 36
17 Vineri	Ap. Andronic ●	Tapetus	4 47	7 38
18 Sâmb.	M. Teodot	Venantius	4 46	7 39
19 Dum.	M. Patrichie	Potentiana	4 45	7 40
Dum. 5-a a Samaritencei, Ev. Ioan, c. 4, st. 542, gl. 4, v. 7				
20 Luni	M. Talaleu	Sf. Felix	4 44	7 41
21 Marți	(†) Const. și Elena	Sf. Bern.	4 43	7 42
22 Miercuri	M. Vasilisc	Helena	4 42	7 43
23 Joi	P. Mihail	Desideriu	4 41	7 44
24 Vineri	P. Simeon ●	Donațian	4 40	7 45
25 Sâmb.	† Af. c. s. I. B.	Urban	4 39	7 46
26 Dum.	Ap. Carp.	Beda	4 38	7 47
Dum. 6-a, a Orbului, Ev. Ioan, c. 9, st. 1-38, gl. 5, v. 8				
27 Luni	M. Terapont	Lucian	4 37	7 48
28 Marți	P. Nichita	Wilhelm	4 37	7 49
29 Miercuri	M. Teodosia	Maximilian	4 36	7 50
30 Joi	(†) In. D-lui Z. ●	(†) In. D-lui	4 35	7 51
31 Vineri	Ap. Ermia	S. Petronila	4 35	7 52

Insemnări

Mersul vremii

(după calendarul
pe 140 ani).

1 în 1-4 ploaie
și vânt, 5 răceală,
6-11 căldură, 12-
13 ploaie, 14-20
căldură și bine, 21
-31 vânt și ploaie.

Pronosticuri

Roua de seară și
răcoarea din Maiu
aduc fân și vin
mult. Ploaia caldă
din Maiu e binecu-
vântare. Roiul din
Maiu prețuește un
cer de mălaiu.

Gândacii muși ves-
lesc an mănos.
Maiu ploios, Iunie
frumos. De e brumă
între Sf.-Gheorghe
și Armindenii va
bruma și între Sânta
Mării. Când sunt
greeri mulți va fi
fân puțin. Tunetele
dese arată un ro-
ditor.

Sfaturi economice

Sămănatul s'a făcut, numai cânepa a mai rămas și e bine să
ne grăbim cu ea. Holdele se curăță de scai, fânajele de mușuroie,
se culeg pietrele și se scot mizurinele. Se vor răsădi zarzavaturile,
crastaveții și să nu contenim cu udatul, dacă e uscat. Nu lua copilul
dela școală, pentru a-l trimite cu vitele la pășunat, căci folos nu vei
avea. Roiurile încep și pregătește coșnițele. Curăță pomii de viermi,
mai ales de păduchii roșii, pe caii cu pământ galbin și petrol îl poți
risipi. Cărăușii dimineața sunt amorțiți și scuturănd pomii, cad și se
pot culege. Hrană pentru găini. Vița se stropește cu piatră vântă în
contra peronospor.

Iunie		are 30 zile		Cireșar	
Zilele	Celeldaru' Iulian	Gregorian	Răs. ⊕	Ap. ⊗	
1 Sâmb	M. Iustin	Invențiu	4 34	7 52	
2 Dum.	Păr Nichifor	Erasmus	4 34	7 53	
Dum. 7-a, a SS. Părinți. Bv. Ioan, cap. 17, st. 1-13, g. 6 v. 10					
3 Luni	M. Lucian	Clotilda	4 34	7 54	
4 Marți	P. Mi'rofen	Q irinus	4 33	7 55	
5 Mierc.	P. Doroteiu	Bonifațiu ep.	4 33	7 56	
6 Joi	C. Visarion	Norbert	4 32	7 56	
7 Vineri	M. Teodot	Robertus	4 32	7 57	
8 Sâmb.	M. T. Strailat	Medard	4 32	7 58	
9 Dum.	(†) Pog. Sf. D.	† Rusaliile	4 31	7 58	
Dum. Rusaliilor. Ev. Ioan, c. 7, st. 37-53, gl. 7, v. 11					
10 Luni	(†) Lulia Rusal.	† Lulia Rusaliile	4 31	7 59	
11 Marți	† Ap. Var. și Varn.	Barnaba	4 31	7 59	
12 Mierc.	P. Onufrie	Vasilides	4 31	8 01	
13 Joi	M. Achilina	Anton Pad.	4 31	8 01	
14 Vineri	Pror. Elisei	Vasilie	4 31	8 01	
15 Sâmb.	Pr. Amos	Vit	4 30	8 01	
16 Dum.	S. Tihon	Benno	4 30	8 01	
Dum. 1-a după Rusalii, Ev. Mateiu, c. 10, st. 32, gl. 8, v. 1					
17 Luni	M. Manuil	Adolf	4 30	8 02	
18 Marți	M. Leonte	Marcu	4 30	8 02	
19 Mierc.	Ap. Iuda	Gervasiu	4 31	8 03	
20 Joi	M. Metodie	Silverius	4 31	8 03	
21 Vineri	M. Iulian	Aloisiu	4 31	8 03	
22 Sâmb.	M. Eusebie	Paulin	4 31	8 03	
23 Dum.	M. Agrioina	Eltroda	4 31	8 03	
Dum. 2-a după Rusalii, Ev. Mateiu, c. 4, st. 18-23, gl. 1, v. 2					
24 Luni	Nașt. Sf. Ioan B.	† Nașt. S. I.	4 32	8 03	
25 Marți	M. Ia Fevronia	Prosper	4 32	8 04	
26 Mierc.	C. David	Ieremia	4 32	8 04	
27 Joi	C. Samson	Ladislau	4 33	8 04	
28 Vineri	Chir. și Ioan	Leon Papa	4 33	8 04	
29 Sâmb.	(†) Sf. Petru și P.	† Pet. Pav.	4 33	8 04	
30 Dum.	† as. Apostoli	Paul Gcd.	4 34	8 04	
Dum. 3-a după Rusalii, Ev. Mateiu, c. 6, st. 22-23, gl. 2, v. 3					

Mersul vremii

In 1 ploaie, 2—
6 bine, 7—15 ploaie,
16—21 cine și nor,
22—26 ploaie și
vânt, 27—30 bine.

Pronosticuri

Iunie mai uscat
decât umed, umple
buțile cu vin. Oame-
nii și vântu' de lunie
curând se schimbă
lun'e umed și rece,
stăică întreg anu.
Călătoria furnicilor
vestește timp bun.
Omidle multe sunt
semne de vin și
grâu mult. Săritul
peștilor vestesc fur-
tună. De sunt mulți
bureți iuși, iarna
viitoare are să fie
uoară. Rusalii u-
mede, Crăciun gras.

Insemnări

Sfaturi economice

Cucuruzul se sapă și întâia oară și a doua cară. Nu lăsa prea
dese firele, rărește bine și cosește fânatele. Sapă cartofii, adună frunze
și le usucă, țin mai mult cu fânul. Ajută roiurile slabe, dă-le miere
ori apă dulce. In vie umblă des, o stropește. Valorizează cireșele și
vișinele,

Iulie			are 31 zile		Cuptor	
Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	Răs. ☉	Ap. ☾		
1 Luni	Cosma și Dam.	Teodor	4 34	8 04		
2 Marți	Vestm. M. D-lui	Cercet. Mar.	4 35	8 04		
3 Mierc.	M. Iacint	Corneliu	4 36	8 04		
4 Joi	P. Andreiu	Udabic ep.	4 36	8 04		
5 Vineri	C. Atanasie	Do n ișu	4 37	8 03		
6 Sâmb.	C. Sisoe	Isaia Pror.	4 37	8 03		
7 Dum.	C. Toma	Vilibald	4 38	8 03		
Dum. 4-a după Rusalii. Ev. Mateiu, c. 8, st. 5-13, gl. 3, v. 4						
8 Luni	M. Procopie	Chilian	4 39	8 02		
9 Marți	M. Pangratie	Anatalia	4 40	8 02		
10 Mierc.	S. 45 Mart. din N.	Amalia	4 40	8 01		
11 Joi	M. Eufemia	Pius Pap.	4 41	8 01		
12 Vineri	M. Proclu	Enric	4 42	8 00		
13 Sâmb.	Sob. Arh. Gav.	Margareta	4 42	8 00		
14 Dum.	Ap. Achila	Bonavent.	4 43	7 59		
Dum. SS. Păr. Ev. Mateiu, c. 5, st. 14-20, gl. 4, v. 5						
15 Luni	M. Chir și Iul.	Impăra. Ap.	4 44	7 58		
16 Marți	M. Atinogen	Rut	4 45	7 58		
17 Mierc.	† M. Marina	Alexe	4 45	7 57		
18 Joi	M. Emilian	Frideric	4 46	7 56		
19 Vineri	C. Macrina	Aurelia	4 47	7 55		
20 Sâmb.	(†) Pr. Ilie	Ilie Pror.	4 48	7 54		
21 Dum.	C. Sim. și Ioan	Pracedis	4 49	7 54		
Dum. 6-a după Rusalii. Ev. Mateiu, c. 9, st. 1-8, gl. 5, v. 6						
22 Luni	† Maria Magd.	Maria Magd.	4 50	7 53		
23 Marți	M. Foca	Apolinaris	4 51	7 52		
24 Mierc.	M. Cristina	Cristina	4 52	7 51		
25 Joi	† Ad. S. Ana	Ap. Iacob	4 53	7 50		
26 Vineri	M. Ermolae	Ana	4 54	7 49		
27 Sâmb.	† M. Pantelimon	Pantaleon	4 55	7 48		
28 Dum.	Ap. Prohor	Inocențiu	4 57	7 46		
Dum. 7-a după Rusalii. Ev. Mateiu, c. 9, st. 27-35, gl. 6, v. 7						
29 Luni	M. Calinic	Ign. Loyola	4 59	7 45		
30 Marți	Ap. Sila și Silv.	Marta	4 59	7 44		
31 Mierc.	P. Eudochim	Avdon	5 00	7 43		

Insemnări

Mersul vremii

(După calendarul
pe 140 ani)

Din 1—2 bine 3
—8 ploaie și vânt,
9 bine, 10—14 ploaie
și vânt, 15—18 bine,
19 ploaie, 20—21
bine, 22—28 ploaie
și bine, 29—31
ploaie.

Pronosticuri

Căldura mare din
Iulie însemnează an
bun. Dacă paian-
genul își rupe pânza
în două, va ploua.
Dacă luna plină are
curte la miazăzi și
răsărit, urmează
timp senin, statornic.
Mușuroaiele de fur-
nici mai ridicate ca
de obicei, vestesc
iermă grea.

Sfaturi economice

Incep căldurile mari și lucrul cel mult. Seceră numai dacă e
copt bine grâul, iar ovăsul tăiat îl lasă la vatră să se usuce paiele.
Grâul treerat îl întoarce. Alege trifoiul și lucerna de sămânță. Plivește
legumele, udatul nu-l uita. Porcii îi închide, acum vin boalele pentru
ei, deasemenea și hoarele. Stropește vița și o plivește. Sprijinește
pomii încărcăți. Bea apă răcorită și nu multă. Grijăți să nu mănânce
copiii poame crude, mai ales prune. Nu vinde bucatele, holdele le
asigură.

August

are 31 zile

Măsălar

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	Răs. ☉	Ap. ☾
1 Joi	Inch. Sf. Cruci	Lanț. Petru	5 01	7 42
2 Vineri	Ad. Moșt. S. Stef.	Portuncula	5 02	7 40
3 Sâmb.	C. Isachie	Ștefan	5 03	7 39
4 Dum.	SS. 7 coconi Efeș	Dominic	5 04	7 38
Dum. 8-a d. Rusalii. Ev. Mateiu, c. 11-22, st. 14, gl. 7, v. 8				
5 Luni	M. Eusignie	Mar. Schn.	5 06	7 36
6 Marți	S. himb la fașă	† Schimb f.	5 07	7 35
7 Mierc.	C. Domeție	Caetan	5 08	7 34
8 Joi	P. Emilian	Chiriac	5 09	7 32
9 Vineri	† Ap. Matia	Romanus	5 10	7 31
10 Sâmb.	M. Laurențiu	Laurențiu	5 11	7 29
11 Dum.	M. Euplu Diac.	Susana	5 13	7 28
Dum. 9-a d. Rusalii. Ev. Mateiu, c. 14, st. 22-34, gl. 8, v. 9				
12 Luni	M. Fotie și Anan	Clara	5 14	7 26
13 Marți	C. Maxim	Casian	5 15	7 25
14 Mierc.	Pr. Mihea	Eusebiu	5 16	7 23
15 Joi	(†) Ad. N. de D.	Ad. Marie	5 17	7 22
16 Vineri	M. Diomid	Rochu	5 19	7 20
17 Sâmb.	M. Miron	Bertram	5 20	7 19
18 Dum.	M. Fior și Laur.	Elena	5 21	7 18
Dum. 10-a d. Rusalii. Ev. Matei, c. 17, st. 14-23, gl. 1, v. 10				
19 Luni	M. Andr. Strat	Ludovic	5 22	7 16
20 Marți	Pr. Samuil	Ștefan	5 23	7 15
21 Mierc.	Ap. Tadeu	Ioana	5 25	7 13
22 Joi	M. Agatonic	Timoteiu	5 26	7 11
23 Vineri	M. Lupu	Filip Beniti	5 27	7 10
24 Sâmb.	M. Eufichie	Bartolomeu	5 28	7 08
25 Dum.	Ad. m. Bartolom	Ludovic	5 29	7 06
Dum. 11-a după Rusalii. Ev. Matei, c. 18, st. 23-35 gl. 2, v. 11				
26 Luni	M. Adrian și N. ☉	Samuil	5 30	7 05
27 Marți	C. Pimen	Iosif Ca'as	5 31	7 03
28 Mierc.	C. Moise Arapul	Augustin	5 32	7 01
29 Joi	(†) T. c. S. Ioan	† T. c. I. B.	5 33	6 59
30 Vineri	P. Al. Ioan și P.	Rosa	5 34	6 57
31 Sâmb.	Br. Maicii D-lui	Raimund	5 35	6 56

Septembrie are 30 zile Răpchiune

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	Răs. ☉	Ap. ☿
1 Dum.	C. Simeon St.	Egidiu	5 37	6 54
Dum. 12-a d. Rusalii. Ev. Mateiu, c. 19, st. 16-26, gl. 3, v. 1				
2 Luni	M. Mamant	Absolon	5 38	6 52
3 Marți	M. Antim	Mansbet	5 39	6 50
4 Mierc	M. Vavila	Rozalia	5 40	6 48
5 Joi	Pr. Zaharia	Laurențiu	5 41	6 47
6 Vineri	Min. Arh. Mih.	Magno	5 43	6 45
7 Sâmb.	M. Sozont	Regina	5 44	6 43
8 Dum.	(?) Nașt. N. de D.	(?) N. Mariei	5 45	6 41
Dum. 1. de Înălț. Sf. Cruci. Ev. Ioan, c. 3, st. 13-17, g. 4 v. 2				
9 Luni	† Ioach. și Ana	Georgine	5 46	6 39
10 Marți	M. Minodora	N. Tolent	5 47	6 37
11 Mierc.	C. Teodora	Protus	5 49	6 35
12 Joi	M. Autonom	Macedoniu	5 50	6 33
13 Vineri	M. Corn. Sut.	Matern	5 51	6 31
14 Sâmb.	† Înălț. Sf. Cruci	† Înălț. Sf. Cr.	5 52	6 30
15 Dum.	M. Nichita	Nicodem	5 53	6 28
Dum. d. In. Sf. Cruci. Ev. Marcu, c. 8, st. 34-38, gl. 5, v. 3				
16 Luni	M. Eutimia	Ludmila	5 55	6 26
17 Marți	M. Sofia	Lambert	5 56	6 24
18 Mierc.	C. Eumenie	Toma Ap.	5 57	6 22
19 Joi	M. Trofim	Ianuariu	5 58	6 20
20 Vineri	M. Eustatie	Eustachiu	5 59	6 18
21 Sâmb.	Ap. Codrat	Mateiu	6 01	6 16
22 Dum.	M. Foca	Mauriciu	6 02	6 15
Dum. 18-a d. Rusalii. Ev. Luca, c. 5, st. 1-11, gl. 6, v. 4				
23 Luni	† Zâm. S. I. B.	Tecla	6 03	6 13
24 Marți	M. Tecla	Gerhard	6 04	6 11
25 Mierc.	C. Eufrosina	Cleofas	6 05	6 10
26 Joi	† Ad. S. I. Ev.	Ciprien	6 06	6 08
27 Vineri	M. Calistrat	Cosma și D.	6 07	6 06
28 Sâmb.	C. Hariton	Venceslau	6 08	6 04
29 Dum.	C. Chiriac	Mihail	6 09	6 02
Dum. 19-a d. Rusalii. Ev. Luca, c. 6, st. 31-36, gl. 7, v. 5				
30 Luni	M. Gregorie	Ieronim	6 11	6 00

Insemnări

Mersul vremii

(După calendarul
pe 140 de ani)

Din 1—10 bine,
11 și 12 ploaie și
vânt, 13—15 bine,
16 ploaie, 17—19
ploaie răcoroasă,
20—21 brumă, 22—
30 bine.

Pronosticuri

Toamnă caldă,
iarnă lungă. De
cade ghinda înainte
de Sf.-Mihai, iarna
se pune curând.
Răpciune cald, Bru-
mărel rece și umed.
După Sf.-Mărie să
nu porți pălărie.
Tunetul din Sept.
vestește neauă multă
în Faur și an mănos.
Plecarea timpurie a
rândunelelor în-
seamnă că și iarna
vine curând.

Sfaturi economice

Hambarele se umplu cu cucuruz. Bostanii se culeg și se face
imediat după tăierea tuleilor arătura pentru grâu. Se scot cartofii, dar
numai pe vreme uscată. Adună semințe dela zarzavaturi, scoate-le și
le așează în nisip. Perele iernatice le culege și le pune pe polițe în
divniță să se înmoaie. Păstrează fructele, mai târziu au preț bun. Pre-
gătește butoaiele pentru vin și poji lua mierea dela albine.

Octombrie are 31 zile**Brumărel**

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	Răs. 	Ap.
1 Marți	Ap. Anania	Remigiu	6 12	5 58
2 Mierc.	M. Ciprian	Leodeger	6 13	5 56
3 Joi	M. Dion. Ar.	Candid Oct.	6 14	5 54
4 Vineri	P. Ieroteiu	Placid	6 15	5 53
5 Sâmb.	M. Haritina	Bruno	6 17	5 51
6 Dum.	Ap. Toma	Iustina	6 18	5 49
Dum. 20-a d. Rusalii. Ev. Luca, c. 7, st. 11-16, gl. 8, v. 6				
7 Luni	M. Sergiu	Brigita	6 19	5 47
8 Marți	C. Pelagia	Dionisie	6 21	5 46
9 Mierc.	Ap. Iacob	Francisc B.	6 22	5 44
10 Joi	M. Eulampie	Emilian	6 23	5 42
11 Vineri	Ap. Filip	Franc. Sev.	6 24	5 40
12 Sâmb.	M. Prov. Tar.	Maximilian	6 26	5 38
13 Dum.	M. Carp.	Coloman	6 27	5 36
Dum. 21-a d. Rusalii. Ev. Luca, c. 8, st. 5-15, gl. 1, v. 7				
14 Luni	(†) Cuv. Paraschiva	Calist	6 28	5 34
15 Marți	M. Lucian	Teresia	6 29	5 33
16 Mierc.	M. Longin	Gal u	6 31	5 31
17 Joi	Pr. Osie	Hedviga	6 32	5 29
18 Vineri	Ev. Luca	Luca	6 33	5 28
19 Sâmb.	Pr. Ioil	Ferdinand	6 35	5 26
20 Dum.	M. Artemie	Verdelin	6 36	5 24
Dum. 22-a d. Rusalii. Ev. Luca, c. 8, st. 26-39, gl. 2, v. 8				
21 Luni	C. Ilarion	Ursula	6 37	5 22
22 Marți	A. Averchie	Cordula	6 39	5 21
23 Mierc.	Ap. Iac. fr. D-lui	Ioan Cap.	6 40	5 19
24 Joi	M. Areta	Rafail	6 41	5 18
25 Vineri	M. Marcian	Chrisant	6 43	5 17
26 Sâmb.	(†) M. Dumitru	Amand	6 44	5 15
27 Dum.	M. Nestor	Sabina	6 45	5 14
Dum. 23-a d. Rusalii. Ev. Luca, c. 8, st. 41-56, gl. 3, v. 9				
28 Luni	M. Terentie	Sim. și Iuda	6 47	5 12
29 Marți	M. Anastasia	Narcis	6 48	5 11
30 Mierc.	M. Zenovie	Claudiu	6 50	5 09
31 Joi	Ap. Stehălie	Wolfgang	6 51	5 08

Insemnări

Mersul vremii

(După calendarul
pe 140 de ani)

Din 1—4 bine, 5
ploaie, 6—16 bine
și brumă, 17 ză-
padă, 18 bine, 19
zăpadă și frig, 30-
31 vânt.

Pronosticuri

Brumărel și Măr-
lișor sunt luni su-
rori. Cu cât frunzele
arborilor cad mai
curând, cu atât mai
roditor va fi anul
următor. Gerul și
frigul din Octomvrie
îmblânzește pe Ia-
nuarie și Faur. Șoa-
recii de câmp, de
se trag cătră sat,
iarna e aproape.
Neaua și frigula de
Octomvrie aduce
Ianuarie moale.
Când arborii țin
frunzele mult, iarna
e departe, dar va fi
grea și la anul vor
fi multe omide.

Sfaturi economice

După ziua Crucii se începe gândul sămănăturilor de toamnă. Vitele acum se pun pe iesle, fă-ți socoteala cu nutrețul. Adu-ți la cale grajdurile și nu risipi cu hrana. Stupii se retrag pentru iarnă. Nucile se usucă bine și le spală bine, au valoare mai mare.

Serile lungi, fusul se întoarce și cărturarul din casă cetește și altora câte ceva bun.

Noembrie are 30 zile

Brumar

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	Răs. ⊕	Ap. ⊙
1 Vineri	Cosma și Dam.	† Toți Sf.	6 52	5 07
2 Sâmb.	M. Achindin	Pom. Răp.	6 53	5 05
3 Dum.	M. Achepsima	Hubert	6 54	5 04
Dum. 25-a d. Rusalii. Ev. Luca, c. 16, st. 19-31, gl. 5, v. 10				
4 Luni	Cuv. Ioanichie	Carol Bor.	6 56	5 02
5 Marți	M. Galaction	Emeric	6 57	5 01
6 Mierc.	P. Pavel	Leonard	6 58	5 00
7 Joi	SS. 33 M. d. M ^o	Engelbert	7 00	4 58
8 Vineri	(†) A. M. și Gavr.	Gottfried	7 01	4 57
9 Sâmb.	M. Onisifor	Teodor	7 02	4 56
10 Dum.	Ap. Erast.	Andrieu Av.	7 04	4 55
Dum. 25-a d. Rusalii. Ev. Luca, c. 10, st. 25-37, gl. 5, v. 11				
11 Luni	M. Vict. și Mina	Martin Ep.	7 05	4 53
12 Marți	P. Ioan Milost.	Cunibert	7 06	4 52
13 Mierc.	† Ioan G. de aur	Stanislau	7 08	4 51
14 Joi	† Ap. Filip	Venerant	7 09	4 50
15 Vineri	M. Gune	Leopold	7 11	4 49
16 Sâmb.	† Ap. Ev. Matei	Otmar	7 12	4 48
17 Dum.	P. Grigoriu	Gregorian	7 13	4 47
Dum. 26-a d. Rusalii, Ev. Luca, c. 12, st. 16-21, gl. 6, v. 1				
18 Luni	M. Platon	Odo Egum.	7 15	4 46
19 Marți	Pr Avdie	Elisabeta	7 16	4 45
20 Mierc.	C. Grig. Decap.	Felix	7 17	4 44
21 Joi	(†) Intr. în bis.	† Intr. în bis.	7 18	4 43
22 Vineri	Ap. Filimon	Cecilia	7 20	4 43
23 Sâmb.	P. Amfilochie	Clemens	7 21	4 42
24 Dum.	P. Climent	Ioan Zlat	7 22	4 41
Dum. 27-a d. Rusalii, Ev. Luca, c. 18, st. 18-27, gl. 7, v. 2				
25 Luni	† M. Ecaterina	Catarina	7 24	4 41
26 Marți	C. Alimpie	Conrad	7 25	4 40
27 Mierc.	M. Iacob Persul	Virgiliu	7 26	4 39
28 Joi	C Ștef. cel nou	Sosten	7 28	4 39
29 Vineri	M. Paramon	Saturnin	7 29	4 38
30 Sâmb.	† Ap. Andrieu	Andrieu	7 30	4 38

Insemnări

Mersul vremii

(După calendarul pe 140 de ani)

Din 1—3 bine, 4 vânt și frig, 5—7 bine, 8—10 vânt, zăpadă, frig și ger, 11—13 bine, 24 zăpadă, 25—26 ger, 27—30 bine.

Pronosticuri

De plouă la începutul lui Brumar săptămâna Crăciunului va fi geroasă. Brumar se potrivește cu Mărțișor. Neaua multă de pe pomi înseamnă mulți guri pușini de cu primăvară. Soarecii de câmp de se mai arată, iarna e departe.

Sfaturi economice.

Se scoate gunoiul, se sădesc pomi, se sapă rozoarele și pomii. Pune spini în jurul pomilor, să nu-i roadă iepurii. Se strânge varza și se pune pe iarnă, Vița se îngroapă. Se repară uneltele de casă, se aduce în ordine casa și grădina.

Decembrie

are 31 zile

Indrea

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	Răs.	Ap.
1 Dum.	Pr. Naum	Eligiu	7 31	4 37
Dum. 28-a d. Rusali. Ev. Luca, c. 18, st. 35, gl. 8, v. 3				
2 Luni	Pr. Avacum	Bibiana	7 32	4 37
3 Marți	Pr. Sofronie	F. Xaver	7 33	4 37
4 Mierc.	† M. Varvara	Barbara	7 34	4 36
5 Joi	C. Sava cel sf.	Sava	7 36	4 36
6 Vineri	(†) P. Nicolae	(†) Nicolau	7 37	4 36
7 Sâmb.	P. Ambrozie	Amprosiu	7 38	4 36
8 Dum.	C. Patapie	Con. Imac.	7 39	4 36
Dum. 29-a, d. Rusali. Ev. Luca, c. 13, st. 10-27, gl. 1, v. 4				
9 Luni	† Zem. Sf. Ana	Dameschin	7 40	4 36
10 Marți	M. Mina	Maxențiu	7 41	4 36
11 Mierc.	C. Danil st.	Lucia	7 42	4 36
12 Joi	† P. Spiridon	Nicasiu	7 42	4 36
13 Vineri	M. Eustratie	Celian	7 43	4 36
14 Sâmb.	M. Tirs, Calinic	Adelaida	7 44	4 36
15 Dum.	M. Elenterie	Lazar	7 45	4 37
Dum. 30-a d. Rusali. Ev. Luca, c. 14, st. 16-24, gl. 2, v. 5				
16 Luni	Pr. Agheu	Leucadia	7 46	4 37
17 Marți	Pr. Daniil	Iudit	7 46	4 37
18 Mierc.	M. Sebastian	Grațian	7 47	4 37
19 Joi	M. Bonifație	Nemesiu	7 48	4 38
20 Vineri	M. Ignatie	Liberat	7 48	4 38
21 Sâmb.	M. Iuliana	Ap. Toma	7 49	4 39
22 Dum.	M. Anastasia	Dimitriu	7 49	4 39
Dum. Inaintea Nașt. Domn., Ev. Mateiu, c. 1, st. 1-25, gl. 3, v. 6				
23 Luni	SS. 10 M. Crit.	Victoria	7 50	4 40
24 Marți	m. Eugenia	Adamși Eva	7 50	4 40
25 Mierc.	(†) Nașt. D-lui	† Nașt. D-lui	7 51	4 41
26 Joi	(†) S. Născ. de D.	† M. Ștefan	7 51	4 41
27 Vineri	(†) M. Ștefan	† Ev. Ioan	7 52	4 43
28 Sâmb.	Sf. 20 mii de Muc.	Pruncii nev.	7 52	4 43
29 Dum.	Pruncii uc. de I.	Toma Ep.	7 52	4 43
Dum. d. Nașt. Domn. Ev. Mateiu, c. 2, st. 13-23, gl. 4, v. 7				
30 Luni	Muc. Anisia	David	7 52	4 44
31 Marți	C. Melania	Silvester	7 52	4 45

Mersul vremii

(După calendarul
pe 140 de ani)

Din 1—4 bine,
5—6 vânt, 7—8 nor,
9 ploaie, 10—12 mo-
ină, 13—18 bine,
19—23 vânt și ger,
24 zăpadă, 25—28
frig și vânt, 29 li-
niște, 30—31 ză-
padă

Insemnări

Pronosticuri

De se arată multe
gâște sălbaticе și
iepurii se apropie
de sat, va fi iarna
grea. Decembrie ge-
ros la început, ține
gerul 10 săptămâni.
Moș Crăciun zăpă-
dos prevestește an
mănos. De va fi
Crăciun ploios, vor
fi Paștile friguroase.
Indrea geros aduce
an mănos.

Sfaturi economice

Se aduc lemne la casă, iarna se pune. Se mai duce gunoiul.
Vitele trebuiesc bine îngrijite, altcum slăbesc și nu pot răzbi până la
primăvară. Dă-le tărățe cât de des și dela viței să nu tragi laptele.

În casă aerisește des și cu războiul nu conteni. Te gândește la
anul care vine și fă-ți planurile pentru viitor.

Datorințele bunului român

I. Ce este Asociațiunea „Astra“?

E cea mai mare și cea mai veche societate românească din Ardeal, pentru răspândirea culturii în sânul poporului român.

II. Ce a făcut și va face Asociațiunea?

1. A ajutat în timpuri grele, cu burse, tinerii români la învățură de carte și de meserii. — 2. A înființat o *biblioteca centrală* în Sibiu. — 3. A înființat un *muzeu minunat*, cuprinzând mai ales lucruri făcute de harnicele țărance române, dar și alte celea. — 4. A ținut zeci de mii de *conferințe* populare, la sate și la orașe. — 5. A înființat *cursuri pentru analfabeți* (neștiutori de carte). — 6. A înființat *bănci populare și cooperative*. — 7. A tipărit în zeci și zeci de mii de exemplare, cărți de *învățătură și petrecere pentru popor*. — 8. Tipărește „*Foaia Poporului*” și revista „*Transilvania*”. — 9. A înființat *despărțăminte, cercuri culturale, biblioteci, școli țărănești și tipografii*. — 10. A ajutat construirea de *Case naționale*. — 11. Ajută tipărirea unei biblioteci pentru cărturarii cu școală mai mare (de către Secțiunile „Astreii”).

III. Ce trebuie să facă orke Român bun?

1. Să se înscrie *membru* la Asociațiune (membru al Caselor Naționale cu taxa de 5000 Lei, membru fondator 2000 Lei, membru pe viață 1000 Lei, membrii activi, intelectualii 100 Lei, țărării 50 Lei). — 2. Cărturarii cu știință de carte mai multă, să aboneze revista „*Transilvania*” și să cumpere cărțile tipărite de Secțiunile „Astreii”. Aceștia și apoi lumea dela sate să cumpere broșurile din Biblioteca populară a „Asociațiunii” și să aboneze „*Foaia Poporului*”, organul „Astreii”.

Partea de învățătură și petrecere

Luminează-te și vei fi,
Voeste și vei putea!

Urare pentru 1946

Anul nou la toți ne fie
Dragoste și bucurie!
Streașină de izmă creață,
Dumnezeu ne dea viață.
Mătăuz de busuioc,
Pace 'n țară și noroc
Fetelor, bătrânilor,
Tuturor Românilor,
De belșugul câmpului
Râdă ochii ori și cui,
Sune cântec pe răzoare
Ca 'n zile de sărbătoare
Și de-a noastră înfrățire
Lumea 'ntreagă să se mire.
Să putem întinde hora,
Jocul drag al tuturor.
— Semnul sfânt al înfrăției
Pe pământul României.

Gânduri de anul nou

Este o vorbă rămasă din bătrâni, din înțelepciunea omenească, câștigată prin experiența vieții: „Omul își propune, și Dumnezeu dispune“, sau mai pe românește: „Omul își face planuri, Dumnezeu hotărește“.

Ultimii ani, dela începutul celui de al doilea războiu mondial, sunt toți plini, ca fagurul de miere, de acest adevăr. Câte nu și-au propus conducătorii de țări și de armate, și câte nu au eșit altfel de cum au socotit și plănuit ei! Căci oamenii nu-și pot face planuri de viitor decât prin puterea gândului lor mărginit. Dar viitorul e hotărât de cel ce-și face planurile după gând și înțelepciune nemărginită.

De aceea și Scriptura zice: „Așa sunt de departe gândurile mele — zice Domnul — de gândurile voastre și sfaturile mele de sfaturile voastre, ca ceriul de pământ“.

Și om singuratic și țări și neamuri cu conducătorii lor, când fac planuri pentru viitor ar trebui să spună, cum învață Apostolul Iacob: „Dacă va vrea Dumnezeu, voi face aceasta sau aceea“. Dacă va vrea Atotputernicul: adică ceea ce vrem noi să săvârșim intră și în planurile Proniei cerești.

Dacă am lucra așa, ne-am trage pe seamă, oameni singuratici și neamuri și nu ne-am plănui pentru viitor nicio lucrare întemeiată pe minciună, pe nedreptate, pe ură, pe mândrie, căci despre acestea putem ști înainte că nu intră în „sfaturile“, în planurile lui Dumnezeu și așa nu le vom putea duce la isbândă, ori dacă le ducem pentru o clipă, ele se prăbușese în grabă, cu mare răsunset.

Iată războiul început în 1939 și sfârșit la începutul verii anului 1945! Cei ce l-au aprins, spre nenorocirea lumii întregi, ajunseseră să subjuge toată Europa,

apoi să înceapă a se prăbuși până la depunerea armelor fără nicio condiție.

Vor fi învățat și alte neamuri mari și puternice din pățania groaznică a nemților? Se va așeza pacea lumii pe sfaturi, cari să intre și în planurile lui Dumnezeu?

! Căci dacă nu, toate jertfele aduse pentru biruință și pace, vor fi fost zadarnice.

CUGETĂRI

Să porți singur o durere,
S'o 'nduri singur în tăcere,
E un lucru strașnic, da...
Dar în zilele senine,
Să n'ai pe nimeni lângă tine,
Asta n'o mai poți răbda!

(Von Lehr)

Răbdare, răbdare să ai:
Un ceas mai departe în traiu,
Și soarele-ți va râde 'n necazuri...

(Paul Heyse)

Nu e munte-așa de sus
Păsări să nu-l fi ajuns,
Nu-i așa de jos o vale,
Raze să nu-și afle cale.

(I G. Frische)

Conștiința bună, — sufletul liniștit și împăcat —
că ți-ai făcut datoria și n'ai făcut decât binele, — e mai
prețioasă decât doi martori.

Hippel

*

Și cele mai nevinovate bucurii ale simțurilor sunt
ca florile: cum le-ai rupt, mor.

Munca, după învățătura creștină

La ordinea zilei în toate țările civilizate este azi munca: valoarea ei, prețul ei, răsplata ei.

Nu e niciun adevăr nou, că fără muncă nu are nici-
menii dreptul să trăiască. Dela isgonirea oamenilor mari
din raiu s'a spus de Ziditorul: „In sudoarea frunții îți
vei câștiga pâinea cea de toate zilele“. Iar Scriptura
spune: „Cine nu lucrează, nici să nu mănânce“. Ade-
vărul acesta este vechiu ca lumea. Dar nu tot atât de
veche e și credința oamenilor — despre cum să fie împărțită și răsplătită munca.

Odată, la neamurile păgâne, se credea, că munca
trebuie să o facă sclavii, apoi oamenii din popor, mul-
țimea cea mare, iar câțiva dintre cei deasupra erau îndreptățiți, după părerea lor și legile de atunci, să nu muncească, ci numai să consume. Apoi s'a crezut că unele munci sunt umilitoare, rușinoase și că numai cei mai mizeri oameni sunt chemați să le facă.

Învățătura dumnezească spunea însă dela început, că munca este un obligament pentru toată lumea. Cu timpul învățătura creștină a pătruns și în legile statelor și ele au început să organizeze, să împartă și să răsplătească mai cu dreptate munca.

Insușirile principale ale muncii, după învățătura creștină, trebuie să fie următoarele:

Munca să fie liberă, făcută din hotărîrea și convingerea omului, nu de silă sau la poruncă, stând cineva cu biciul după tine.

Munca să fie cu dreptate răsplătită, astfel ca muncitorul să-și poată asigura nu numai pâinea zilnică pentru el și familie, locuința și îmbrăcămintea, ci să aibe mijloace să-și îmbogățească și sufletul printr'o frumoasă cultură.

În al treilea rând: munca să nu fie peste puterile omului, nici în greutate, nici în ceasurile de lucru prea multe. Să i se dea răgaz omului și pentru odihnă și pentru a se ocupa de sufletul său.

Pe aceste temeuri creștine sunt datorare și țările să organizeze și să legifereze munca și câștigul, repaosul și concediul, cu toate posibilitățile date muncitorului de a se instrui.

Intoarcere dela muncă.

Rănitul

Singur în sânge și'n seară,
Pe-un câmp de verde cucuruz,
Cu larma cumplitei lupte'n auz...

Mi-e cald, mi-e frig...
Și'n noaptea oarbă ce coboară
peste mine și hău,
peste bine și rău,
Mi-adun puterile toate să strig,
Încă odată, numele tău:
Țară, țară!...

Aron Cotruș

† Episcopul Dr. Vasile Stan al Maramureşului

Episcopul Dr. Vasile Stan al Maramureşului s'a născut în comuna Sohodol, din Munţii Apuseni, la 30 Ianuarie 1875, din părinţi ţărani.

Invăţământul primar l'a terminat în comuna natală, iar cel secundar la gimnaziul din Brad şi la liceul din Beiuş şi Braşov, unde a luat şi bacalaureatul.

Studiile teologice le-a urmat la Seminarul „Andreian“, iar în anul 1898, Consiliul arhiepiscopesc din Sibiu, l'a trimis ca bursier al său la Universitatea din Budapesta, unde a făcut studii de filosofie, pedagogie şi filologie modernă şi în anul 1908 a luat doctoratul în filosofie.

După terminarea studiilor universitare, în anul 1902, a fost ales profesor la Scoala civilă de fete a „Asociaţiunii“ trecând în acelaş an ca profesor la Seminarul teologic-pedagogic din Sibiu.

Iniţiindu-se şcoala normală independentă, i s'a încredinţat organizarea şi conducerea ei, ca director din 1919—1927.

În 1927 a fost numit Vicar al Mitropoliei Ardealului şi sfinţit întru arhiereu cu titlul „de Răşinari“. În anul 1938 a fost ales episcop al eparhiei nou înfiinţate a Maramureşului, cu reşedinţa în Sighet, înscăunat la 29 Decembrie 1938.

Din viaţa şi activitatea episcopului Vasile al Maramureşului amintim:

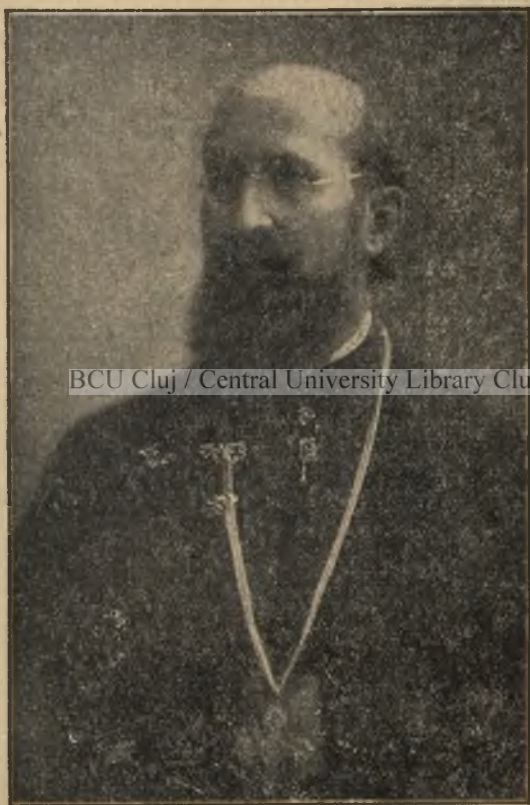
A luat parte la marea adunare dela Alba-Iulia din 1 Decembrie 1918.

A scris şi tipărit mai multe manuale didactice, a redactat „Biblioteca Şcolărilor“ Nr. 1—12 ca lectură religioasă, morală şi naţională. S'au desfăcut din această

bibliotecă peste 75.000 ex. A redactat revista pedagogică „Vatra Școlară“ și a scris articole culturale și sociale în gazetele noastre.

A fost unul dintre cei dintâi precursori ai coope-
rației în Ardeal.

Ca episcop al Maramureșului, a organizat în scurta

† Episcopul Dr. V. Stan al Maramureșului

păstorire această eparhie, iar după dictatul dela Viena, din 1940, s'a retras la Sibiu, petrecându-și pribegia aici. La 14 Decembrie 1944, în toiu de iarnă, mânat de do-

rul de a fi iar în mijlocul fiilor lui sufletești, în mijlocul poporului obidit, a plecat din nou la scaunul de reședință, de unde în Martie 1945, se reîntoarce la Sibiu, pentru a-și îngriji sănătatea. A decedat la 13 Aprilie 1945.

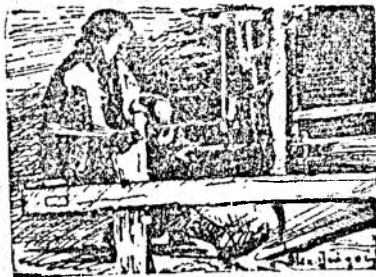
A fost un arhiereu blând, bun, iubit de toți, cari au avut prilej să-i ceară un sfat, o povață, căci era înzestrat cu multă răbdare și cu o largă înțelegere pentru toate necazurile și durerile subalternilor săi — preoți și poporeni deopotrivă.

Dumnezeu să-l odihnească cu dreptii.

Sfântă muncă

*Sfântă muncă e aceea
Ce răsplata 'n ea-și găsește...
De'nțelegi tu asta, — cheea
Fericirii, tale-o îi.
Urgisit de toți să fii,
Tu de-apururea iubește,
Iar ca să trăești în pace,
Nimic lumii să nu-i cei,
Binele te 'nvaț' a-l face,
Ca albina mierea ei.*

A. VLAHUȚĂ

La țesut

RUGĂCIUNE

*Intre lacrimi și suspine
Mă 'ntorc Doamne, către tine,
Iartă-mă și mă păzește,
De cel rău mă izbăvește.*

*Slava Ta s'o văd în toate,
Orice clipă, pân' la moarte
Fă, cu frică s'o 'nchin Ție,
Sfânt izvor de bucurie.*

*Dă puteri și haruri multe
Omenirea să Te-asculte,
Lumea toată, neamul meu,
Prea puternic Dumnezeu.*

*Adă 'n lume pacea sfântă
Pentru omenirea 'n frântă
De război și suferință,
Dă-ne Doamne, iar credință,*

*Tu ne fi 'mpărat în toate:
In viață și în moarte;
Legea Ta să stăpânească
Lumea să o mântuiască.*

Seb

Cugetări

*Gândește-te că tot ce scrii
Iși are 'n sine glasuri vii
Și-odată cu-a tale cuvinte,
Muștrând îți vor ieși 'nainte.*

*

*Mult mai bine-i toți să spuie
De ce nu te-ai înălțat,
Decât a zice îi păcat
Că prea sus prostul să suie*

O întâmplare din sute și mii

Lelea Maria Rotar se coborî înțepenită din căruța și numai cu ajutorul lui moș Nichifor, care întâlnindu-o pe drumul spre oraș, îi fu milă de ea și o luă în căruța sa, hodorogită, ca vai de ea. Femeea mergea cu pași largi, aplecată înainte, și fața-i brăzdată era learcă, fie de lacrimile ce-i curgeau în neștire pe obraz, fie din nădușală drumului grăbit. Mai avea încă vre-o douăzeci de kilometri de drum, când o întâlni moș Nichifor.

— Bogdeaproste, bogdeaproste, zise femeea șuerând abea trăgându-și sufletul, când se văzu cocoțată pe sarcina de fân. „Să fi fost morților, că nu mai puteam“.

— Păi la drum lung nu se pornește în fugă, nepoată. Ce grabă mare ai la oraș?

— Mi-a trimis vorbă Ilie din spital, să mă duc la el.

— Da' par'ca'i fost și azi e săptămâna?

— Am fost și chiar asta mă bagă 'n pământ, să nu i se fi întors boala!

Moș Nichifor încercă să o liniștească, apoi cuprins de gânduri grele, — avea și el doi nepoți pe front, de cari nu mai știa nimic de șase luni, dădu biciu cailor, și își uită de femeie.

Numai când opri în curtea crâșmei dela marginea orașului, unde trăgea de obicei, văzu cu mirare par'că pe Maria Rotar pe legătura de fân.

Ii ajută să se coboare, și femeea, când atinse pământul cu picioarele, nu cuteză să facă nici un pas: nu simțea decât furnicarea din ele. Părea o cloșcă ce s'ă coborât depe ouă după multe zile. Era amețită, înțepenită, deși tot drumul căruța slabă în încheeturi, o zgudui destul.

După ce i se înzdrăveniră picioarele, mulțumi căraușului și porni spre poartă.

— Dacă vrei să te întorci tot cu mine, să fi aici

pela cinci, pela șase. Am de încărcat marfă pentru boltaș, sare mai ales. Dar vei încape și tu.

Femeea își întoarse capul zăpăcită; își și uitase că mai trebuie să se întoarcă acasă.

— Mulțumim, moș Nichifor. Voi fi aici cum ai zis.

Cunoștea orașul și pe față și pe dos, căci de ne-numărate ori venise aici în zilele de târg săptămânal.

O luă pe ulicioara cotită, pe unde era drumul mai scurt, să ajungă în strada principală, la capătul căreia era spitalul.

Când ajunse, se află îndată strâmtorată în mulțimea ce stătea gură-cască pe trotuare. Abia mai putea înainta dând din coate și îndesându-se printre oameni. La ce se uitau? Ce așteptau? Voi să ese în strada largă, să poată merge mai repede. Dar până să străbată aici, văzu strada plină de o mulțime nesfârșită, încolonată, cu steaguri în frunte, cu steaguri printre coloane. O mulțime care înainta cântând, iar unii mai și strigau din când în când.

Ce cântau? Ce strigau? Lelea Maria Rotar nu înțelegea nimic și se zăpăci de tot, rămânând cu gura căscată la marginea trotuarului. La spatele ei, din mulțimea de pe trotuar se auzeau vorbe:

— Aștia-s dela fabrică...

— Aștia-s dela uzinele...

— Aștia-s dela gară...

Femeea nu putu reține numele fabricilor. Eși mai în drum și se uită la vale, nu se vedea coada. Stătea ca pe spini și nu cuteza să plece alătura de cei încolonați, deși mergeau în direcția spitalului. Reveni iar lângă trotuar și întrebă;

— Unde se duce, maică, atâta lume?

— Nu se duce nicăiri. E o demonstrație.

— Ce? întrebă ea, neînțelegând.

— Aștia toți cer drepturi pentru popcr.

— Bine fac, maică, bine fac. Dar aici pe ulița mare sunt drepturile?

Se întoarse iar spre cei încolonați. La spatele ei auzi râsete. Dar ea se gândea: „Bine fac că cer drepturi. Trebuie să-i dea și lui Ilia meu, acum când s'a întors din războiu fără mâna dreaptă“.

La gândul feciorului prinse curaj și porni în direcția în care mergeau și coloanele cu steaguri. Mergea însă răslețită de ele, făcând pași largi cu cizmele ei grele și în grabă atrase atenția tuturor. Mulți râdeau văzându-o cum ține, pe delături, pas cu demonstranții. Un aranjer, cu o bandă roșie pe mânecă, o luă și o duse în rânduri.

Și așa se trezi mergând într'un rând de opt femei, toate doamne.

— Mergi frumos în rând lele, și nu mai ești pe delături, îi porunci omul cu banda roșie pe mânecă.

Ea era mulțumită acum. Coloanele înaintau din ce în ce mai repede și va ajunge în curând la spital. Părea că nici nu mai simte oboseala drumului.

Dar în fața spitalului se rupse din mulțime.

Înainte cu o săptămână îl lăsase pe fecior bine, — un bine pe care să nu-l dea Dumnezeu nici la dușmanul de moarte. Rana din umăr se vindecase.

De multul zăcut și cum era tare slăbit de puteri, caporalul Ilie Rotar căzuse însă în aprindere de plămâni și acum aiura, aprins de febră mare. Răsuflarea-i era scurtă, deasă, șuerătoare. Era cu ochii deschiși, dar n'o cunosc.

O soră de caritate se apropie de pat cu o cârpă luată din ghiță și i-o puse, pe subt pătură, pe piept. Apoi aduse un ștergar împăturat și i-l puse pe frunte.

Lelea Maria, înțepenită de spaimă, îl privea cu ochii holbați și nu putea scoate un cuvânt.

— Acum o să-și vină în fire și vei putea vorbi cu el. A dorit să te vadă.

— Da... ce? Ii beteag tare?

Sora de caritate, fără a mai răspunde, trecu la alte paturi.

Se sgudui ca de-o spaimă, când auzi glasul lui Ilie.

— Bună ziua, măicuță. Ai venit?

Ea izbucni în plâns desnădăjduită. Abea putea fugăna, ținându-i mâna fierbinte:

— Copilul meu! Copilul meu! Da' ce-i cu tine?

— Acum e bine, maică. Iată de ce te-am chemat. Să ști, că ai drept la ajutor după mine. Nu mai ai alt copil. Să-ți cauți dreptul. Să nu pleci de aici până nu-ți vor da nește hârtii la mână.

— Păi dreptul e al tău! Nu te-or lăsa fără o mână și fără niciun ajutor. Și chiar mâna dreaptă! Iți vei căpăta dreptul, că chiar acum o mulțime mare pe afară strigă și cere drepturi. Vor ști și de tine că ești aici, și fără o mână... Da' ce-i cu tine, dragul mamei, de arzi așa?

Dar acum ochii lui Ilie, limpezi o clipă, se împăienjeniră din nou. Apoi începu să vorbească iar întra-iurea. Ii părea că-i pe moșioara lor, la plug, și striga tare cu boul de către om, care lăsa mereu brazda. Apoi începu să chiue, dar cū glasul stins, schimbat, chiuituri dela joc, băgând în groază pe mamă-sa. Apoi, abea șoptind vorba cu Măriuța. Când auzi numele fetei, femeea mai prinse o leacă de curaj și zise: „Să n'ai nicio grije, dragul măicuții. Măriuța știe că nu mai ai mâna dreaptă, dar tot vine după tine. Mi-a spus cu jurământ. Să n'ai nicio grije“.

Vorbi aplecată de-asupra capului feciorului și aștepta un răspuns. Dar în loc de răspuns bolnavul mai deschise odată ochii holbați de spaimă, se răsuci gemând în pat, și apoi nu se mai mișcă.

...Moș Nichifor așteaptă la cinci, așteaptă până la șase cu caii prinși, mai așteaptă o jumătate de ceas, apoi se urcă pe capră și dădu biciu cailor.

— Va fi plecat cu altă căruță dela noi, își zise el. Ar fi trebuit să-mi dea veste, dar ce să mai aștepti dela bieteale femei pe cari războiul ăsta le-o căpiat ca pe niște oi. Va fi uitat ce i-am spus, și va fi plecat eu altcineva.

Își strânse umerii, clătina din cap, și eși cu căruța din curtea pustie acum. Plecase cel din urmă.

I. Agârbiceanu

G h i c i t o r i

Cine-l face, nu-i trebuie,
Cui îi trebuie nu-l vede.

(Sierin)

Cine geme din greu,
Dar nu-i bolnav.

(Porcu)

Una grasă,
Umple casa.

(Lumina)

De necrezut și totuși e foarte adevărat!

Toată omenirea... în ladă.

Ați auzit desigur că pe tot globul pământesc locuiesc cam două miliarde de oameni.

V'ați gândit vre-odată cât de multă omenire ar fi, dacă i-am aduna pe toți la un loc?

Ei bine, o socoteală simplă, pe care o poate face oricine dintre dumneavoastră, arată că toată omenirea de pe pământ ar încăpea împachetată într'o ladă cubică cu laturile de 800 metri.

Dacă nu vă vine a crede, luați creionul și socotiți volumul unui om (considerându-l de exemplu că are înălțimea de un metru și optzeci de centimetri, lățimea de 45 cm. și grosimea de 35 cm.), apoi vedeți cât fac două miliarde de asemenea oameni!...

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Dacă omenirii i-ar trece prin cap să se sinucidă.

Aruncându-se într'un lac — de exemplu în lacul Geneva din Elveția, — cu cât credeți că s'ar ridica nivelul apei lacului? O să vă mirați când vă voi spune!

Numai cu vre-o 20 centimetri!

Trebue să recunoașteți, că nu v'ați așteptat ca omul să fie atât de mic față de globul acesta pământesc, al cărui stăpân se crede!...

G l u m e

Sinceritate.

Un mare moșier aștepta în străinătate rezultatul unui proces ce-l avea cu țărani de pe moșie.

La terminarea procesului, pe care avocatul îl câștigase, acesta telegrafiază plin de bucurie și mândrie boerului: „Dreptatea a eșit de-asupra“.

La care moșierul răspunde desperat:

— „Fă numai decât recurs!“

Din spusele lui Axente Sever

În anul 1848, — îmi istorisea odată nenea Axente — pe când vajnicul comandant mergea cu feciorii lui dealungul drumului către Aiud, trecea un român isteț, cu o slănină mare-mare în spate; o îmbrăcase la iuțală pe găurile de unde se scosese șuncile. Când dădu românul cu ochii de asprul conducător, a încremenit locului; știa, că are să rămână de pagubă și poate să mai fie și scărpinat la spinare, pe slănina lui proprie... Ce era să facă? Slănina era de furat. După puțină gândire și după ce se mai liniști, își luă căciula din cap și inima în dinți și deodată uitându-se țintă la conducător, strigă, cât îl lua gura: „Dumnezeu să ajute dreptății!“

Nu-i vorbă, feciorii ar fi pus ei ghiara pe slănină, pe acest gras „porcus delicti“, dar nenea Axente nu le-a dat voie să facă această „crimă“, ci a răs cu poftă gândindu-se la filosofia românului nostru.

— Da bine, mă creștin de Dumnezeu, când ai tăiat tu porcul ăsta așa de mare?

Românul o băgase pe mânecă auzind întrebarea, vedea el bine, unde bate cu vorba. Se șterse pe frunte de sudori, apoi ridică din umeri, ridicând și slănina cea grea, ce-i apăsa spatele, dar nu zise nimic...

— A cui a fost slănina, măi omul lui Dumnezeu, începu din nou vorba nenea Axente, a fost a vr'unui sas sau a vr'unui ungar?

— Ba să fie cu iertare, spun drept și în frica lui Dumnezeu, grăi românul liniștit, slănina asta n'a fost nici a sasului nici a ungarului, ... ea a fost a porcului.

— Nenea Axente — a clătinat din cap, a început să râdă și în cele din urmă a plecat mai departe în treaba lui, lăsând pe bietul om în plata sfinților și slănina pe sufletul românului.

I. C. Panțu

Ardealul

*Ori unde rătăcesc în lume,
Biet călător, precum e valul...
De e senin sau e furtună
Eu port în inimă Ardealul.*

*La altare de străvechi biserici
Preoții când cădelnițează,
Genunchii gândurilor mele,
Pentru Ardeal îngenunchiază.*

Iustin Ilieșiu

Flăcăi și fete din Ardeal

Strigătură din Ardeal

**Măi bărbate, unde-i mere,
Fii bărbat, nu fii muieru,
Că și eu unde mă duc,
Sunt muieru, nu butuc.**

Conștiința cea rea

Poveste din Austria de sus

Orășelul Eferding e un cuib plăcut lângă Dunăre, în Austria de sus. La marginea orașului, pe o bancă de piatră din fața unei mori, ședea un sărman lăutar, care trebuie că venea de departe, fiindcă ghetetele, de atâtea umblet, îi erau rupte și pline de praf. Imbrăcămintea lui nicidecum nu se potrivea cu vremea viscoloasă, cu vântul subțire de toamnă, care trecea fluerând pe străzile acestui orășel și cu norii, prevestitori de zăpadă, îngrămădiți pe bolta ceriului cenușiu.

O căciulă ruptă îi acoperea părul lui zbârlit, care începuse să încărunțească nu numai de praful de drum ci și de povara și necazurile anilor, care au lăsat brazde adânci, pe fața palidă a acestui pribeag. El și-a așezat vioara pe genunchi și înfundat în gânduri, nu s'a mai interesat de trecători. Stând acolo dus pe gânduri, și-a adus aminte de vremurile trecute, când era încă tânăr și vesel și cânta din vioară frumoase și mlădioase cântece de joc. În întreg ținutul nu era nuntă, nici petrecere, unde să nu fie chemat el, să le cânte flăcăilor cântece de joc și cântece înduioșetoare.

De când însă îi tremură glasul de bătrânețe, lor nu le mai place vioara lui. Acum îi întindeau de milă numai câte o bucătică de pâine și de multe ori se întâmpla de flămânzea zile întregi, până când i se făcea cuiva milă de el.

Cum stătea el acolo, așa supărat, deodată a simțit că cineva îl atinge pe umăr. Și-a ridicat privirea în sus, și a văzut în fața lui doi oameni. Unul avea la căciulă o pană roșie, iară de pe fața celuilalt se putea ceti o tristețe și o desnădejde mare.

— Bună-ziuă, prietene, îi zise cel cu pană roșie

la căciulă. De ce ești așa de necăjit? Nu e vremea asta așa de rea și de posomorâtă? Mai trebuie oare, să mai fii și tu supărat? Hai mai bine la cărciumă să ne încălzim puțin și o bucătică de pâine îți va prinde bine.

— Lasă-mă 'n pace, — îi răspunse lăutarul bombănind, fiindcă nu-i plăcea de cei doi tovarăși negri. Cărciuma e pentru cei cu buzunarele pline, iară nu pentru mine.

— Dar asta-i necazul? îl întrebă zâmbind, cel cu pana roșie. Putem să ne scoatem foarte ușor din necaz. Știu un loc în apropiere, unde sunt ascunse niște comori. Dacă le vei găsi, vei avea asigurat un traiu boeresc pe toată viața ta.

Auzind acestea, lăutarul a tresărit cutremurat și a privit deodată în sus. Poate deveni bogat? Bogat, pe toată viața lui? Cine știe însă, ce preț îi va cere pentru aceasta, omul cel cu pana roșie?

— Ce să-ți dau, ca să-mi spui locul unde sunt ascunse comorile acelea? — îl întrebă lăutarul.

— Uite ce-ți cer numai — îi răspunse cel cu pana roșie la căciulă. Pe prietenul meu acesta, care stă acum aici lângă tine, să-l primești de tovarăș de drum în tot locul. Până vei trăi, să nu se depărteze nicicând de lângă tine. Și așa ești singur pe lume; nu-ți va fi deci spre greutate, deși ești așa de trist și amărât. Dacă te învoești, vei deveni deodată om bogat.

Lăutarul n'a mai stat mult timp pe gânduri, ci s'a învoit, ca figura aceea palidă și slabă, să fie tot lângă el. Se înoptase. Huruitul morii a amuțit, iară morarul s'a culcat. Incet, tiptil și pipăind prin întunec, au sărit toți trei peste zidul de piatră. Ei s'au oprit apoi acolo pe loc. Cel cu pana roșie la căciulă a intrat în casă și nu peste mult timp, s'a întors cu un sac plin cu galbeni, pe cari i-a dat acestui lăutar sărac.

— Uite, — îi zise acesta, — eu m'am ținut de

cuvânt și ți-am dat darul promis. Acum trebuie să plec, fiindcă am de lucru în altă parte. Prietenul meu însă va rămânea cu tine și te va însoți, așa cum te însoțește pretutindeni propria ta umbră.

De aici înainte apoi, lăutarului i s'a părut tot mai de nesuferit acest însoțitor. Dacă el își petrecea, în tovarășia prietenilor lui, figura aceea neagră se pleca spre el și îi șoptea la ureche: — Să nu uiți, că eu sunt aici lângă tine, și dacă nu mă văd tovarășii tăi de chef și veselie!...

Chiar și atunci, când era călător și se desfăta la priveliștea încântătoare a unor regiuni frumoase sau se mira de sclipirea pietrilor scumpe din vitrina unui ceasornicar, fața aceea palidă îi apărea îndată înaintea lui și îi șoptea încet: Nu uita, că sunt lângă tine.

De acest însoțitor neplăcut, nu se putea scăpa nicicum. S'a ascuns de el în desișul pădurilor, altădată a încercat să-și afle mângâierea în petreceri. Toate au fost însă înzadar, fiindcă oriunde era, ori încotro mergea, figura aceea palidă îi șoptea: Sunt lângă tine...

Lăutarul, văzând toate acestea, și-a cheltuit toți banii, și-a împărțit toate avuțiile lui și a mai avut numai o siugură dorință, să devie iarăși un biet lăutar sărac, așa cum era atunci, când s'a întâlnit cu cele două figuri, stafii negre. A îmbrăcat din nou hainele cele rele, și-a încălțat ghetele cele rupte și a pornit din nou la drum. Cum mergea el așa, înainte pe drum, s'a uitat odată într'o parte. Și pe cine a văzut el, privindu-l cu o față batjocoritoare? Pe prietenul lui cel slab și urât, care îl privea și îl iscodea într'una, cu privirea lui cercetătoare.

— Cine ești tu? — i-a strigat deodată cu toată tăria, bietul lăutar desnădăjduit. Nu te depărtezi nici pe o clipă de lângă mine? Mi s'a urât să-ți mai văd fața ta galbenă ca ceara și nu pot să te mai aud, cum

îmi strigi mereu batjocoritor la ureche: „Aici sunt lângă tine“. Cine ești tu? Spune-mi odată numele tău și dă-mi pace, pleacă de lângă mine, fiindcă înebunesc, dacă te mai văd stând lângă mine!...

— Cine sunt? Dé-astea mă întrebi? Ii zise însoțitorul nesuferit.

Eu sunt Conștiința cea rea și numai moartea ne va putea despărți pe unul de altul.

Auzind acestea lăutarul disperat a luat-o la fugă peste câmp și s'a aruncat în râul din apropiere.

În zorii zilei următoare, în apropierea morii, de unde ei furaseră banii, oamenii, cari mergeau în dimineața aceea spre oraș, au găsit trupul rece al lăutarului.

Valeriu Crișan

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Colinde

Maria și Isus

Colo'n jos și mai în jos
Este-o cruce
De măr dulce,
Colindăm Doamne colindă.
Dar la cruce cine-mi șade,
Colo'n zori de dimineață
C'un fiuț micuț în brață?
Colindăm Doamne colindă.
Șade Maica prea curată
Și ostează supărată.
Colindăm Doamne colindă.
Fiul plânge, stare n'are
Maică-sa hodină n'are
Colindăm Doamne colindă.
Maică-sa din grai grăia:
„Taci fiule, taci dragule,
Că ție maica ți-a da-re
Două mere, două pere
Două țafe dalbe-a mele“.
Colindăm Doamne colindă.
Nici cu alea nu tăcea,
Maica sfântă iar zicea:
„Taci fiule, taci dragule,
Că Maica ție ți-a da

Suștarul botezului,
Scaunul județului
Colindăm Doamne colindă.
Cu suștaru-i boteza
Cu scaunu-i judeca“.
Colindăm Doamne colindă.
Nici cu alea nu tăcen,
Maica sfântă așa zicea:
„Taci fiule, taci dragule,
Că ție maica ți-a da
Și cheile raiului
Sufletele să slobozi,
Să faci dreptate la toți“.
Colindăm Doamne colindă.
Fiul sfânt atunci tăcea,
Fața i se lumina
Și începu a cuvânta:
„Lată-i puntea raiului
Ca și firul părului,
Care om e păcătos
Cade de pe punte jos,
Cum cade e stan de piatră
Lumea lui apoi se găț,
Colindăm Doamne colindă.“

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Colindătorii...

Colo'n sus și mai în sus...

Colo 'n sus și mai în sus
 Este-un deal cu paltini mulți
 Iar la poala dealului,
 Mănăstirea Domnului.
 Înăuntru cine-mi sta,
 Cine-mi sta, cine-mi era?
 Sfânta Maica Precista,
 C'un fiuț micuț în brațe.
 Maica din grai îi grăia:
 „Taci fiule, nu mai plânge,
 Că 'n lume-i moarle și sânge,

Nu plânge cu lacrimi grele,
 Scapă pe oameni de rele.
 Taci fiule, nu boci
 Că maica și-a dăruit
 Putere peste pământ,
 Cheile raiului sfânt,
 Lumea să o stăpânești
 Și cerul să-l moștenești”.
 Cruce 'n casă, cruce 'n masă,
 Slobozi-ne gazdă 'n casă,
 C'am spus colindă frumoasă.

(Din „Florile Dalbe”, adunate de: I. ILIEȘIU).

Fineță franceză

Comandantul german dintr'o tabără de prizonieri, băgă de seamă, că un francez cetește foarte mult. Curiozitatea comandantului ajunsese culmea, când observă, că francezul prizonier cetește pe Schiller. Întâi crezu, că poate este o apucătură, ca să-i câștige simpatia sau chiar protecția lui.

— Cum se face, d-le locotenent, că cetești pe Schiller, un autor german și după cum văd îl cetești foarte des și cu multă luare aminte?

— Da, d-le comandant, cetesc cu mare plăcere pe Schiller al D-Voastră, îmi place foarte mult, căci într'a-devăr, Schiller este un genial autor, un bun cunoscător al însușirilor popoarelor, este totdeodată și cel mai universal dintre toți scriitorii din lume.

Comandantul german măgulit de acest răspuns, începu să se plimbe cu pieptul scos, era mândru și dorind să afle mai de aproape părerea francezului, se apucă să-l descoasă cu deamăruntul.

— Bine, bine, d-le locotenent, sunt în lume și alți autori vestiți: la Englezi, la Francezi, la Italieni...

— Da, da, răspunse francezul, dar niciunul nu este așa de universal ca Schiller, el a scris pentru toate popoarele culte...

— Cum să înțeleg eu lucrul acesta, grăi neamțul mirat?

— Apoi uite: Schiller a scris pentru Englezi: Maria Stuart, pentru Italieni: Mireasa de Messina, pentru Spanioli: Don Carlos, pentru Elvețieni: Wilhelm Tell, pentru Francezi: Fecioara de Orleans. Cu un cuvânt a scris pentru toate popoarele culte, zise pe nerăsuflăte și cu un oare-care entuziasm locotenentul francez, apoi făcu o pauză privind drept în ochi pe comandantul german.

— Dar bine, bine, incepu neamțul, pentru germani n'a scris Schiller nimica?

— Ba da, replică repede francezul, da, a scris: Die Räuber (Hoții)... și se uită la neamț, zâmbind pe sub mustață...

— Neamțul a înghițit-o, a tăcut și s'a dus p'aci încolo, auzind această fină aluzie la multele furturi și tâlhării făcute de germani în acest războiu.

I. C. Paștu

Cântec

Să n'am zi de veselie,
Să n'am flori de pus în plete
Și să fiu de răs la fete,
Dacă te mai las să pui
Mâna ta de azi pe mine!
Intre noi, să știi tu bine,
Dragoste de astăzi nu-i!

Astfel jură ea'n mânie,
Pleac'apoi pe șes ușoară;
Dar, cu ochi de căprioară,
Ea privind pe cel rămas
Ne 'ncetat în ochi îl ține:
Și văzând că 'n urmă-i vine,
Tot mai mult slăbește 'n pas.

Gh. Coșbuc

G h i c i t o r i

Primăvara veseleşte,
 Vara umbreşte,
 Toamna te nutreşte,
 Iarna te 'ncălzeşte,
 Poftim de ghiceşte!

Un mare năpârstoc...
 Nemişcat pe loc
 Şi dă cu săgeţile
 În toate părţile.

Mama verde, tata uscat,
 Pruncii creţi la cap.

Ce este vara 'n cojoace 'mbracat
 Şi iarna gol despuiat?

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Chinuită
 Şi muncită
 Peste tot locul bortită.
 Cine-o are e bogat,
 Cine nu, e om sărac.

Pusei una,
 Găsii nouă,
 Pusei nouă
 Găsii nouăzeci şi nouă

Şede moşul în cămară
 Cu pletele scoase-afa

Orașe cu populație de peste 1 milion locuitori

Populația pământului crește mereu. În 1907 erau în lumea largă numai 14 orașe cu un milion de locuitori. Azi sunt 38.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Vedere din Moscova

Acum 35 de ani, Europa avea 7 orașe cu un milion și peste un milion de oameni și anume: Londra, Paris, Berlin, Viena, Petrograd, Moscova și Constantinopol. În Asia erau 3: Tokio, Peking și Calcuta. În America 4: New-York, Filadelfia, Chicago și Buenos-Aires. Africa și Australia au câte 2 fiecare (Cairo și Colonia Capului, Sydney și Melburn).

În Asia aceste orașe predomină în Extremul Orient, iar în America, în Statele Unite. Orașul cel mai populat din lume este azi New-York. Împreună cu suburbiile

sale, acesta numără nu mai puțin de 11 milioane locuitori.

Locul al doilea îl ocupă Londra, cu 8 milioane și jumătate. Urmează în ordine descrescândă : Tokio, Berlin, Paris, Moscova, Chicago, Shanghai, Petrograd, Buenos-Aires și Filadelfia, care au câte două milioane și mai bine de locuitori.

Vin apoi la rând orașele cu mai puțin de două milioane ca : Hamburg, Roma, Milano, Melburn, Cairo, Colonia Capului, etc.

Foarte instructivă este mai ales compararea cifrelor din 1907 cu cele din 1941, din care se pot face interesante constatări. Astfel, la începutul secolului nostru, Londra era orașul cel mai populat urmat, în ordine descrescândă de : New-York, Paris și Berlin. Cât privește dezvoltarea orașului Tokio, acesta a fost de-a dreptul vertiginoasă, deoarece acum 34 ani, capitala Japoniei ocupa locul al 7-lea în ordinea mărimii orașelor, iar acum se află în locul al 3-lea.

În același interval de timp, orașul Constantinopol a decăzut în privința desimeii populației, ieșind din rândul orașelor cu peste un milion de locuitori.

G l u m e

Cuvânt de cuvânt

Un om săpa o fântână și ajunsese cu lucrul afund, în pământ. Un copil se apropie de groapă și strigă celui ce săpa:

— „Tu ești, unchiul meu Nicolae?“

— „De ce?“ întrebă omul din adânc.

— „Tata spune, că unchiul meu Nicolae, are atâtea datorii, încât ar trebui să între în pământ de rușine“.

Fântâna

Fântâna să fie zidită (căptușită) cu pietre ori cărămizi arse. Să fie înconjurată cu colac (gardină) înalt, cu acoperiș. Imprejurul ei să se așeze pietriș, care către colac să se ridice, pentru a scuti fântâna de orice scurgere de apă din afară.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

G l u m e

Socoteală simplă

Învățătorul: Ionele, tatăl tău merge pe jos dela Sibiu la Făgăraș și face pe oră 4 kilometri, iar unchiul tău pornește cu o oră mai târziu și face însă 7 kilometri pe oră. Unde se întâlnesc ei?

Ionel: La prima cârciumă, domnule învățător.

Ginerii

— Unde o să te stabilești acum doamnă Popescu, deoarece ți-ai măritat amândouă fetele.

— Încă nu știu, fiindcă ginerii mei se ceartă, întreolaltă, că unul mă vrea la București și celălalt la Arad.

— Bravo! Te poți mândri cu așa gineri.

— Cum așa?... Când cel din București vrea să sta la Arad și cel din Arad vrea să mă știe în Bucureș

Simion Cismarul

Odată, un preot tânăr, care avea o mamă săracă, văduvă cu șapte copii, simțind în el chemarea de a se face sfânt, și-a lăsat mama și frații și s'a dus în pustie. Singur acolo, se hrănea numai cu puținele rădăcini de burnieni ce le găsea trăind într'o peșteră. Toată ziua se închina și citea psaltirea și cărțile sfinte. Avea gândul numai la Dumnezeu și era străin cu totul de toate cele lumești. Și așa un an, doi, șapte, încât slăbise de era numai piele și oase.

Și iacă, după vreme îndelungată, Dumnezeu i s'a arătat într'o noapte aeeva și i-a stat înainte. A căzut sfântul în genunchi și s'a rugat lui Dumnezeu, să-i dea un semn și să-i spuie dacă jertfa sa e bine primită. Iar Dumnezeu nu i-a răspuns. Atunci a întrebat sfântul, dacă este un om și mai vrednic ca să ajungă în raiu, să meargă la el și să-i urmeze pildele și învățătura. A răspuns Dumnezeu atunci: — Este unul. Du-te și caută-l. E cismarul Simion din Ierusalim. A plecat sfântul din pustie, ca să caute pe Simion cismarul. A ajuns în Ierusalim și a întrebat de Simion. Il cunoșteau toți, până și copiii. Deci l-au îndreptat oamenii la Simion, în marginea orașului. A intrat sfântul în casă, dar nu putea de mirare, că vedea în casă copii mici și o femeie. În mijlocul odăiței mici, vre-o patru calfe coseau cisme și cântau, iar stăpânul lor între ei, cânta și el, dar nu cântece bisericesti. Eu caut pe cismarul Simion, zise sfântul zăpăcit către ai casei, care se opriseră mirați și se uitau la străinul cel slab și bărbos.

— Eu sunt, răspuse cismarul, un om în puterea vârstei, frumos, voinic, vesel și apropiindu-se de călugăr îi sărută mâna, și-l pofti să șeadă.

Eu credeam că ești călugăr, zise sfântul, și am venit să te văd și să urmez pilda vieții tale.

Nu sunt călugăr, răspuse cismarul. Uite, că am

neastă, șase copii, și muncesc pentru ei, să-i crească și să-i fac oameni de omenie.

Te închini tu mult? întrebă călugărul.

Duminecile și sărbătorile, zise Simion. Acestea sunt zilele Domnului și mă închin cu smerenie, ca tot creștinul. Celelalte zile ni le-a lăsat Dumnezeu pentru muncă, iar eu am pentru cine munci.

— Doar poate te închini mult noaptea, zise călugărul tot mai mirat.

Simion cismarul a început să râdă. Noaptea? Bine, omule, noaptea dorm, căci sunt obosit și Dumnezeu de aceea a lăsat să fie noapte.

— Atunci ce faci tu, ca să fi plăcut lui Dumnezeu, dacă nu te închini?

Eu nu știu, răspuse Simion, dacă sunt plăcut ori nu, înaintea lui Dumnezeu, și nici nu știu ce-aș face ca să-i fiu plăcut.

Muncesc pentru băieții mei și din puținul ce-mi prisosește, ajut pe săraci, nu iau numele lui Dumnezeu în deșert și ascult de legile țării; laud pe Dumnezeu, că mi-a dat putere să pot trăi pentru alții și mă bucur de viața ce mi-a dat-o Cel de sus. Cinstesc pe toți oamenii vrednici și cu frica Domnului, ca să fiu și eu cinstit de ei, am milă de nenorociți, nu asupresc pe cei mai slabi decât mine și iubesc pe aproapele meu.

Atâta știu, atâta fac.

Gh. Coșbuc

G h i c i t o r i

Port cămăși nenumărate,
Toate pe mine 'mbrăcate.

(Varza)

Merge lelea pe cărare
Patru mâini, patru picioare,
Patruzeci de unghișoare.

(Femeia însărcinată)

Trestie bătută de vânt

Făcând aluzie la caracterul integru al sf. Ioan Botezătorul, Domnul Isus i-a întrebat odată pe iudei: „Ce-ați eșit să vedeți în pustie? Trestie bătută de vânt?”

Dacă ați crezut așa ceva, v'ați înșelat. Pentru că sf. Ioan Botezătorul nu era un om care să se clătească de pe picioarele sale, nici chiar când Irod a trimis gădele să-i taie capul.

El a fost neclintit în propovăduirea adevărului, în mustrarea păcatului, pentru că știa că e în slujba lui Dumnezeu, a adevărului vecinic. El nu putea lua, nu putea împrumuta, dela alții, altă propovăduire, altă morală, decât aceea pe care i-a descoperit-o Dumnezeu, de a pregăti calea Domnului vestind pocăința.

Adevărul nu poate fi de mai multe feluri, ci numai unul singur. Minciunile, învățăturile mincinoase pot fi cu nemiluita, nenumărate. Cine se ia după fiecare vestitor de cuvânt, după tot felul de evanghelii, acela e „trestie bătută de vânt“, nu poate merge pe picioarele sale, e menit rătăcirii și nenorocirii.

Ce pildă mai cumplită ni s'a dat vreodată despre nenorocirile ce le pot aduce în lume „trestiile bătute de vânt“, decât războaiele ce-au însângerat omenirea și mai ales cel din urmă?

Popoare întregi, de milioane, s'au lăsat bătute și înainte de toate învățăturile mincinoase ale unor oameni nebuni sau înfumurați, și au stricat pacea lumii. Nemții au primit aproape toți învățăturile păgâne ale lui Hitler și tovarășilor lui, și au strigat că ei sunt un supra-popor care are dreptul să stăpânească, sau chiar să stârpească pe toate celelalte. Si unde au ajuns?

Omul și neamurile în cumplita luptă a vieții se clatină, ca trestiile bătute de vânt, îndată ce se abat dela adevărurile creștine aduse în lume de Fiul lui Dumnezeu.

Toți ne clătinăm la orice suflare de noi învățături potrivnice Evangheliei, îndată ce credem că adevărul poate fi de mai multe feliuri, că afară de Evanghelia lui Hristos, mai poate fi și alta mântuitoare.

Când neamurile lumii se descreștinează, când Evanghelia nu mai este crezută și pusă în viață, oamenii se simt fără rădăcini și aleargă după oricare prooroc mincinos, căutând adevărul, pentru că fără un adevăr pe care să-ți sprijini viața, nimeni nu poate trăi.

Învățăturile mincinoase răsar și de-aici, și de colo, și oamenii apucă pe cărări greșite.

Dacă neamul românesc nu s'a rătăcit, în numărul său cel mare, după învățături greșite, are să mulțumească faptului că noi încă nu ne-am descreștinizat. Unii dintre noi, însă, au uitat Evanghelia și au primit învățături rătăcite.

Și care a fost urmarea?

De vreo zece ani asistăm și noi la crime și pedepse săvârșite și date când de o doctrină, când de alta potrivnică creștinismului. Și așa cei puțini au adus nenorociri nu numai asupra lor înșile, ci asupra țării întregi.

Ei au fost și sunt trestii bătute de vânt în jurul copacului puternic înrădăcinat în pământul credinței creștine, care este neamul nostru.

Sânziene

Implețiți cununi, feciori, împlețiți cununi băeți,
 Și 'ncercați apoi cu ele câte zile mai aveți,
 Implețiți cununi frumoase, râdeți și vă 'nveseliți,
 Căci la anul care vine cine ști' mai împlețiți?
 Treceți, treceți înainte, veseli și nepăsători,
 Nicio grije nu vă pască ochii mari și visători
 Și 'mplețiți cununi, frumoase, râdeți și vă 'nveseliți,
 Nu vă pese, că la anul, poate, nu mai împlețiți.
 Teodor Murășanu

Cu Aritmetica te 'mpaci?...

1. Pune zece la *cinsprezece* și *cincizeci* la *douăzeci* și încă *două* lângă *nouă* și-apoi taie-le 'n două; spune repede cât fac?

2. Câte ouă vechi și câte nouă?

Câte nouă câte vouă?

Vechi sunt nouă; nouă două; două nouă; vouă nouă, nouă două; nouă două ouă nouă, vouă nouă ouă, vechi!

Cine e în stare să spună dela prima vedere câți „nouă“ câți „nouă“ și câți „9“ sunt aici?

Răspunsuri

1. 53.

2. Sunt două ouă proaspete și nouă ouă vechi. Primele sunt ale noastre, celelalte sunt ale voastre.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Florile culese ieri...

Florile culese ieri...

Azi sunt toate ofelitate;

Biete suflete rănite

De ascunsele dureri!

O să-ți rădă mâne'n crâng

Alte flori și pururi nouă,

Scuturându-se de rouă,

Ca de lacrimi ochi ce plâng.

Ioan Borcia

Grădina Bemului

Bătrânii din satul Hărnicești își mai aduc aminte de ceea ce a fost înainte vreme locul unde astăzi se mândresc casele, grădina și via Bemului. Ei se miră și azi, după mulți ani, de schimbările locurilor și spun nepoților minunea ce-a putut-o face un om, care nici nu era din părțile lor, ci adus de vânturi, cine știe, din cătrău.

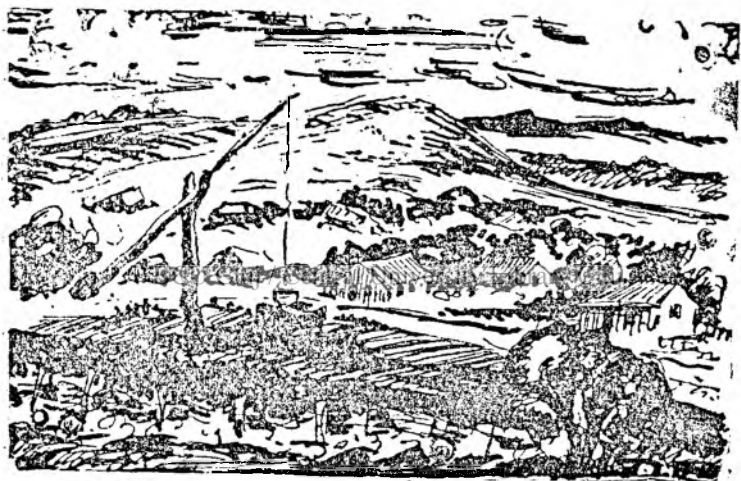
Zice, că acolo, în locul unde se prăjește la soare via, trei sferturi din zi și numai un sfert stă în umbră, ca să i se îngrașe strugurii, era o râpă slută și buboasă, pe care nu se cățarau decât caprele după câte un smoc de iarbă ațoasă, ori căutau scăpare ciorile alungate dela puii oamenilor din sat. La poala râpii se întindea o baltă puturoasă, în care se strângeau primăvara și vara broaștele la nuntit. Baltă era umbrită de mult pipirig și papură, pe care-l culegeau femeile și ciubărarii. Cu pipirigul legau vițele de vie să stea pe pari, iar papura o foloseau la încheierea doagelor de buți, ciubare, donițe și alte vase din neamul ciubărăresc.

Era singurul folos ce-l aducea balta.

Se mai spunea, că dela mocirlă în spre soare ră-sare, se răsfața un huceag împletit din pomi sălbateci, crescuți în voia lor, măceși, ce dădeau vara trandafiri mirositori, iar toamna măceșe, pe cari le mâncau copiii, să aibă de ce să se scarpine. Creșteau printre pruni și fire înalte de pelin, din frunzele căruia suceau începătorii țigări, învățând să fumeze, dar să și tușească până la ieșirea ochilor din orbite. Nu lipseau nici hângiurile lungi, cât ștreangurile, pe cari le foloseau în loc de căpestre, când călăreau caii oamenilor, lăsați la pășune, fără păzitor. În acest huceag se ascundeau puii de iepuri și vulpi, când erau stârniți din cuiburi de către cineva, ori când visau, că îi amenință vreo primejdie.

Și toată această învălmășală de slujenie, ce se întindea pe o bucată destul de mare și încăpătoare de pământ, era proprietatea unei familii înstărite, dar fără copii, din satul Hărnicești, sat din care roiau oamenii în căutare de lucru până în depărtări de zile, fără să-i vină cuiva în gând, ceea ce i-a venit veneticului, căzut în sat, ca dintr'o parașută.

Stăpânii, pe numele cărora era scris în cartea funduară pământul părăsit: râpa, balta și huceagul, îm-

bătrânind, au uitat, din zi în zi, mai mult de ele, până ce au uitat de tot, ca și când n'ar fi fost niciodată ale lor. Cu toate că huceagul de mai târziu a fost odată o frumoasă livadă de pruni, care a dăruit stăpânului câte 2—3 cară de fân bun și câteva buți de prune pentru burdușei, magiun ori țuică.

Îmbătrâniți și amărâți din pricina lipsei de copii, stăpânii se pregăteau și se înrijeau mai mult pentru vieța de dincolo, decât pentru cea în care erau.

Dar iată, că într'o primăvară, cam pe la patruzeci de mucenici, când da colțul ierbii și pământul cerea brațe să-l desmortească, intră în casa mohorită a bătrâ-

nilor-stăpâni, străinul, cela, care se aciuiase în Hărnițești, cu câțiva ani înainte și căruia oamenii-i ziceau: Bemu. BCU Cluj / Central University Library Cluj

— Bună ziua la voi, butrini de ucenic și buni!

— Bun să-ți fie *ventu'*... domnule Bemu, răspunde moș Panduru, c'acesta-i era numele. Da' ce vânt te-duce la noi?

— Are la voi, moș Panduru una ripa urita și una balta puturosă în Drengurile. Dați la mine pemintul țela, io dat bani frumoase la dumnia-voi... Nu au folos la voi... ripa, balta... Banii cumpărat vinu, rachiu, muncare bun, cum trebe la omeni butrini.

Bătrânilor li s'au trezit, ca dintr'un somn greu, aducerile aminte. Au oftat adânc și repetat, ca la o despărțire grea. Intr'un târziu au dat răspuns străinului:

Mai e și-o livadă frumoasă lângă răpă și baltă... De când luptăm cu bătrânețele, le-am cam părăsit, că vezi, dacă ne-o pedepsit Dumnezeu... și nu ne-o dat copii...

— Da... este una lunca mica, cu multe spinele... Io cumpărat și spinele tot... cu ripa și balta. Țe bani se dau io la voi?

— Încă nu ne-am gândit, a dat vorbă rară bătrânul, uitându-se întrebător la consoarta vieții, cu care a dus jugul binelui și răului peste o jumătate de veac. Aceasta i-a făcut semnul, pe care numai ei îl cunoșteau, că poate să se lase la târg cu străinul.

Cu zece vorbe ale Pandurului și zece ale Bemului, târgul s'a încheiat.

Soții Panduru s'au ales cu o mână de bani, ce-l de-al doilea a devenit proprietar de pământ în satul Hărnicești.

Din ziua aceea au început a miji zorile minunii ce aveau să se întâmple, despre care și azi știu povești bătrânii satului.

Întâi a pierit băltoaca, fiind astupată cu pietri și pământ rostogolit din râpa de alături cu puțină trudă, dar cu multă băgare de seamă: unde să cadă bolovanii și unde pământul bun de rodit.

Râpa s'a schimbat într'o colină dulce, pe care de-a dragul să te întinzi la soarele primăverilor și-al toamnelor. Balta a pierit ca și când n'ar mai fi fost pe lume. Mai târziu au fost scoși cu rădăcini cu tot prunii, spinii, măceșii. A fost ars huceagul, smuls hemeiul, pelinul.

Când s'a vindecat pământul de rănille rămase în urma prunilor, nime n'ar fi crezut, — dacă i s'ar fi spus numai, — că acolo a fost pustiu și sălbătăcie.

Primenirea locului a ținut vreo doi-trei ani, după cari au început se răsără, pe costilă: o vie s'o mănânci cu ochii, pe livadă: grădina de azi, ca un colț de rai, iar între grădină și vie, acolo unde se puturoșea balta, se făloșește, în haina-i albă ca zăpada, casa Bemului, ce s'a ridicat întâi sfielnică și modestă ca o fetișcană, mai apoi tot mai îndrăzneată și semeată, ca o femeie mări-tată pe placul ei.

Atât grădina, cât și via Bemului au trebuit să lupte

mult până ce au ajuns ceea ce au ajuns astăzi. Dar ele au răbdat, au biruit furtunile, au răzbit timpurile, au crescut, s'au întărit și roade multe și bune au adus stăpânului lor, care s'a înfrățit cu munca acestui petec de pământ, ca și cu vieța lui însăși. Bemul n'a cunoscut șovăiala, n'a vrut să știe ce e neizbânda, n'a avut ca țintă înaintea ochilor decât răsplata ce i-o va da odată munca și pământul lui. Și răsplata a venit: greu, încet cu poticneli. Dar a venit.

Roadele grădinii și-ale viei, Bemul le schimba în bani. Cu o parte din bani își mulțumea multele cereri ale vieții. O altă părțică o punea „bani albi pentru zile negre“.

Astăzi Bemul își odihnește ostenele în pământ. Ferma i-o stăpânește unul dintre cei cinci copii, ia care i se zice tot Bemul.

Mulți oameni îl pizmuesc pe Bemul de acum pentru câștigul ce i-l aduc viaa și grădina. Dar dac'ar și câtă trudă, răbdare, chibzuială și frământare e îngropată în temelia acestei moșicări, poate dușmănia lor s'ar schimba într'o încordare de luat pildă de ceea ce ar putea face și ei. Deși oamenii din Hârnicești sunt vestiți pentru hârnicia lor, Bemul i-a întrecut pe toți, deoarece a știut împreună osteneala cu chibzuiala, ceea ce e lucru mare și de folos.

Astăzi, bătrânii satului povestesc nepoților despre ceea ce a fost înainte vreme, în locul unde e grădina Bemului, iar nepoții știu, că struguri dulci și de soiu, ca în via Bemului și mere, pere, cireșe, vișine, agrișe, căpșune mari și gustoase, ca acolo, n'a putut da Dumnezeu în altă parte.

Și unii și alții vorbesc, pe bună dreptate, dar câți se vor fi hotărît să-și zică: *hai să facem și noi, ca Bemul...*

Petrea Dascălul

Să ne frământăm capul!...

1. Hârtia îndoită

Îți dau o foaie de hârtie în mână. Să mi-o împătorești întâiu în două, apoi din nou în două și așa mai departe, până nu se mai poate.

Ce crezi? Poți s'o împătorești de 50 de ori?

Bănuiești cam ce grosime va avea acum hârtia împăturită de 50 de ori?

Dacă după cincizeci de împăturiiri, hârtia a rămas atât de mică cât un timbru fiscal, ai putea răspunde cât de mare va fi hârtia despăturită?

(Gândește-te și apoi caută răspunsul la pag. 79).

2. Găina și oul

O găină și jumătate ouă un ou și jumătate într'ou zi și jumătate. Câte ouă vor oua trei găini în trei zile?

(Răspunsul la pag. 79).

3. Pisicile Central University Library Cluj

Am o cameră cu 8 colțuri. În fiecare colț stă câte o pisică. Fiecare pisică are în fața ei alte șapte pisici. Și, în fine, fiecare din toate aceste pisici stă pe câte o coadă de pisică.

Câte pisici sunt în total?

(Nu vă pripiți! Pentru control, căutați răspunsul la pag. 79).

Curiozități de pe alte lumi

Pe cât de nesfârșit e numărul stelelor, pe atât de nesfârșită e variația, deosebirea în mărimea lor. Steaua Canopus e cam de 14 milioane de ori mai voluminoasă, mai mare, decât Soarele nostru. Acesta e de peste un milion de ori mai voluminos decât Pământul, iar Pământul e cam de 77 milioane de ori mai voluminos

decât un planetoid, adecă o planetă mai micuță, ca Echo, Maia, Vola sau alta. O astfel de lume mică, n'are decât cam 30 kilometri în diametru, deci o circumferință de vreo 90 kilometri. Cu un tren de persoane s'ar putea înconjura o astfel de lume în 2 ore, iar pe jos, cam în 15 ore.

* * *

Știm, că pământul și toate celelalte planete se mișcă în jurul Soarelui. Această mișcare a descoperit-o învățatul Keppler, iar cauza acestei mișcări — gravitațiunea sau atracțiunea universală, — cum i se mai zice — a descoperit-o marele iscusit Newton.

Mișcările Pământului și a planetelor în jurul Soarelui se întâmplă după unele legi, cât se poate de simple, pe cari le poate înțelege orice om, cu puțină judecată. În văzduh (univers) orice corp atrage la sine pe altele, în raport cu întinderea și greutatea lui. Deci cu cât un corp e mai mare și mai greu, cu atât atrage mai ușor pe altul mai mic și cu cât e mai mic și mai ușor, cu atât atrage corpuri mai mici și mai ușoare. Astfel.

Un corp de 2 kilograme are o atracțiune de 2 ori mai mare decât un corp de un kgr. Un litru de mercur, (argint viu) are putere de a atrage de 13 ori mai mare decât un litru de apă, fiind și greutatea tot de atâtea ori mai mare. Pământul, care e de 80 de ori mai greu decât Luna, are și o atracțiune de 80 de ori mai mare, iar Soarele o atracțiune de 320.000 de ori mai mare decât Pământul și așa mai departe.

Soarele, fiind cel mai întins și mai greu corp din univers, are și puterea cea mai mare de atracțiune. De aceea toate celelalte sunt atrase spre el, de el.

* * *

O altă curiozitate de pe alte lumi e, că un om, care aici, pe pământ cântărește 89 kilograme, pe planeta Echo, care e de 400 de ori mai mică, ar cântări

numai 200 grame și s'ar putea juca acolo cu un glob de 400 chilograme pământești, cum s'ar juca aici cu o minge de un chilogram. Pentru ce? Pentru că planeta Echo fiind mică și ușoară nu are puterea atracțiunii decât în raport cu puterea ei.

* * *

Și încă una: O piatră cade pe pământ în întâia secundă cam 5 metri. Pe Echo ar cădea de 400 ori mai încet, deci numai 12 mm. în întâia secundă. Un glonț de tun, lăsat să cadă pe pământ, cade mai repede decât o piatră, pe Echo cade încet, aproape ca o beșică de săpun.

Sunt curiozități, cari li se vor părea unora neadevărate, pe când ele se întâmplă adevărate, după unele legi ale naturii, conduse de Dumnezeu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Răspunsuri

1. Hârtia îndoită

Dacă hârtia are o grosime de o zecime de milimetru, împăturită de 50 de ori atinge o grosime de peste o sută de milioane de kilometri! Da! Da! Faceți numai socoteala!

2. Găina și oul

Judecăm astfel: Dacă o găină și jumătate ouă un ou și jumătate într'o zi și jumătate, atunci 3 găini, tot într'o zi și jumătate ouă trei ouă, iar aceleași trei găini în trei zile ouă 6 ouă. Acesta e răspunsul.

Nu-i așa că n'ați ghicit?

3. Pisicile multiplicat

În realitate sunt numai 8 pisici cu totul, căci fiecare din ele vede pe celelalte șapte, și toate stau... pe coada lor proprie!

Ploile cu sânge

Ploile cu sânge au fost considerate întotdeauna ca semne de prevestiri rele. Era și firesc ca poporul să facă o legătură între culoarea roșietică a acestor ploi și culoarea sângelui omenesc, pentru a se gândi, mai departe la înspăimântătoare întâmplări de război și alte catastrofe. Astăzi se știe precis, că pricina acestor ploi cu sânge este nisipul fin al pustiului Sahara, transportat de vânt la mari depărtări. Lucrul acesta a fost pe deplin dovedit de Hermann și Meinardus, cu ocazia unei mari „ploi de sânge“ care a căzut în Martie 1901, în Europa.

Ploaia a ajuns până în Danemarca și s'a culcat ca nisipul căzut cu această ocazie. A avut o greutate de două milioane tone. În condiții prielnice, nisipul galben-roșu al deșertului poate fi transportat la distanțe foarte mari de locul de origine. În America de Nord, Colorado, Texas, Oklahoma și Kansas, sunt locurile de origine a violentelor furtuni de nisip, cunoscute sub numele de „dust-bowl“. Nisipul fin al acestor furtuni este transportat foarte departe spre orient. Până și în New-York s'au putut observa zăpezi galbene cu astfel de nisip. Cunoscute sunt și furtunile de nisip din zonele de pustiul ale Asiei. Nu e rar când acestea ajung chiar și până la Peking.

Ploile de nisip din Europa își au obârșia în Sahara. Se înțelege dela sine că, date fiind marile distanțe pe care le au de parcurs, numai o mică parte din aceste ploi ajung până la noi — însă examinându-le cu atenție, putem distinge îndată origina lor deșertică.

Cumpărați la magazinul

Victor Stoisor

Pielărie-Geamantane-Acesorii

SIBIU, str. AVRAM IANCU Nr. 5

Telefon 983 — Reg. Com. 2552/39

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Geamantane Execuție specială

Potcoave, blachiuri, cuie, etc., etc.

talpă, opinci și tocuri de cauciuc

B o g a t asortiment în tot felul de
acesorii pentru încălțăminte

BCU Cluj / Central University Library Cluj

PALATUL SOCIETĂȚII DE ASIGURĂRI

Prima Ardeleană

Sfaturi pentru gospodine

Cum se face aluătel (drojdie) de casă. Să ia, după trebuință, făină de porumb și se moaie în apă fierbinte, mestecându-se bine. Când aproape să se răcească, se pune în această cocă, must de vin în fierbere, sau drojdie dela fundul vasului. Această amestecătură se lasă la soare, până se usucă (să se ferească de muște) apoi se sfarmă în bucăți și se păstrează într'un săcușor atârnat la căldură potrivită (15 grade).

Cum se păstrează ouăle 6 luni. Intr'un chiup sau gavanoș se pun ouă, se toarnă apă de var, până se umple vasul, apoi se acopere și se leagă la gură:

Apa de var se face așa: se ia var nestins, peste care se toarnă (într'un vas) de fiecare kgr. 3 litruri apă. Mestecându-se, se stânge varul, iar după ce se liniștește și se limpezește apa, se scoate aceasta și se toarnă pe ouă. Apa aceasta se poate întrebuința și la alt rând de ouă.

Păstrarea untului sau grăsimelor. Se topește untul sau grăsimea, când se sarează puțin, apoi se pune în vase de lut smălțuite, fără a le umplea. Deasupra punem un strat de apă foarte sărată și apoi se leagă la gură. Când vrem să întrebuințăm untul sau grăsimea, se poate întrebuința și apa sărată.

Cum se usucă mere și pere pentru iarnă? Dacă merele sau perele sunt mari, se taie în două sau patru și apoi se pun în tigăi, cari se vâr în cuptor după ce s'a scos pânea. După ce cuptorul se răcește, se scot și se pun în pod, dacă acoperișul e de tablă și deci dă căldură mare, dacă nu, la soare, fără să fie murdărite de muște.

Uscarea vișinelor, cireșelor și prunelor se face tot ca la mere-pere, însă căldura din cuptor trebuie să

"O școală de gospodărie a Astrei"
 BCU Cluj / Central University Library Cluj

fie mai mică, atunci nu mai au gust, nici nu-s hrănitoare. Pentru prune se mai face odată foc în cuptor și se pun a doua oară, apoi pe pod, unde să nu fie bătute de muște. Uscate bine, se pun în săcușor și se atârnă în pod.

Cum se usucă păstăile verzi de fasole? Se aleg păstăi frumoase, în cari boabele sunt aproape crescute, se curăță de ațe și se aruncă în apa care fierbe, opărindu-se (nu se fierb) apoi se scot, se așează pe scânduri și se pun în cuptor, după ce s'a scos pâinea. Când s'a răcit cuptorul, se scot, se încălzește cuptorul iar, și iar se vără înlăuntru până se usucă. Apoi în săcușori se atârnă în pod.

Cum se face magiunul? Se scot sâmburii dela prune, mere sau pere, apoi se pun la fiert într'un vas, care să nu coclească. Se mestecă tot timpul când fierbe,

punându-se și puține frunze de cimbru, busuioc sau mărar, spre a avea miros. Când magiunul e pe jumătate gata, se toarnă în el sirop (de sfeclă de zahăr) sau zahăr mărunț. Sirop câte 200 gr. de fiecare kgr. prune pus la fiert; iar zahăr 100 gr. de fiecare kgr. și apoi se fierbe înainte, mestecându-se până se îngroașe, când se ia de pe foc se lasă să se răcească în cazan și apoi se pune în chiupuri, găvânoase sau văsușoare și se astupă cu hârtie impermeabilă.

Cum se murează sfecla? Sfeclă roșii, bune de mâncare sau de zahăr, se fierb bine în apă multă apoi se lasă să se răcească în zeama lor. Așa reci, împreună cu zeama se pun într'un vas de castraveți murati, verze (varză tocată, murată dacă este loc, s'au într'un vas separat). Când se lasă singură, atunci se toarnă 1—2 litri de moare (acreală), în ele, spre a se înlesni muratul lor.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Uscatul și păstratul pe iarnă a frunzelor de pătrunjel, mărar sau tarhon. Prin luna August se rup frunzele acestor plante și se țin la umbră, undeva în grădină, spre a nu fi bătute de muște. Noaptea se aduc în odaie. În două zile sunt uscate. Atunci se freacă, mărunțindu-se și se pun în gavana, cari se leagă bine la gură. Iarna luăm câte o linguriță și se pune în borș sau sos.

Pătrunjel, țelină sau pras în stare verde avem toată iarna, dacă toamna, prin Noemvrie le răsădim într'o ladă cu pământ bun și le ținem în bucătărie la fereastră sau în pivniță (dar să aibă lumină).

De ale bucătăriei

Mâncări de cartofi

Cartofii aleși pentru mâncat se pun totdeauna în apă clocotită. E mai bine să-i fierbem cu coaja lor și apoi să-i curățim, pentru a păstra substanța hrănitoare aflată între coajă și miez. Dacă nevoia cere să-i curățim înainte, atunci să băgăm în seamă a le lua numai pie-lița, fără miez. Odată tăiați în bucăți nu se mai pun în apă, ca să nu se sfarme la fiert, ori la prăjit.

Cartofi fierți cu mujdeiu de usturoi. Pentru un om ajung 3—4 cartofi mijlocii, cari se pun la fiert, cu coajă cu tot, într'un litru de apă clocotită. Când sunt gata, se curăță de coajă, se taie sferturi lungărețe și se pun în mujdeu de usturoi (usturoiu pisat cu sare și umplut cu apă rece, apa fiartă strică gustul și mirosul usturoiului).

Cartofi copti cu unt proaspăt sau sărat. Se spală 6—8 cartofi, se dau prin răzătoare sau se rad cu cuțitul, se tăvălesc în sare mărunță și se pun la copt în spuză sau în cuptorul sobei. Copti bine, se mănâncă cu unt proaspăt. (La toate felurile de mâncări cu cartofi se socoate porția pentru 6 oameni).

Cartofi fierți stropiți cu unt. Se curăță cartofii, se spală și se pun la fiert, bucăți potrivite, cu puțină apă fiartă, atât cât îi acopere. După ce s'au fiert bine, acoperiți și când apa a scăzut, atunci se pune puțină verdeață peste ei, sare și unt, cam cât o nucă. Se lasă să-i mai ia focul, cratița fiind bine acoperită, apoi se dau la masă.

Cartofi prăjiți. Putem prăji cartofii după ce s'au fiert cu coajă. Se curăță, se taie în sferturi și se pun

la prăjit după ce grăsimea, untura sau uleiul s'a înfierbântat bine. Când s'au rumenit, îi răsturnăm pe o cârpă sau sită pentru ca să se scurgă untura, îi sărăm și-i dăm la masă. Se pot prăji cartofii și de cruzi, după ce s'au curățit de coajă și s'au tăiat bucățele.

Cartofi cu slănină. Se pune la topit o bucățică de slănină, tăiată mărunt. Când și-a lăsat bine grăsimea, se adaugă 4—6 cartofi tăiați în 4, după ce a fost curățiti de coajă. Se adaugă 4—6 linguri de apă, o linguriță de sare și un vârf de cuțit de piper, cui îi place. Se dau în clocot, până când apa a scăzut, cartofii rămânând întregi, însă bine fierți.

Cartofi prăjiți cu ceapă și ulei. Se fierb cartofii după ce au fost curățiti, spălați și tăiați felii mai grosicioare. Se înfierbântă unt, grăsime sau ulei într'o cratiță, se prăjește o ciapă tăiată mărunt, se pun cartofii și se lasă pe colțul mașinei să mijotească. Când cartofii dela fund au prins o cojiță, mâncarea se dă la masă.

Cartofi cu brânză. Se curăță 4—6 cartofi, se spală și se taie felii. Se unge o cratiță în care se așează un rând de cartofi, un rând de brânză de vacă ori de oaie, un rând de cartofi până la suprafața cratiței. Se umple cu lapte, câteva bucățele de unt ori grăsime. Se dă la rolă, ori se coace în spuză punând o strachină cu jaretec deasupra cratiței.

Mâncări cu varză

Curechiul ales pentru gătit se mănâncă verde sau murat. Curechiul verde, înainte de a fi gătit se pune în apă cu sare spre a se curăța de insecte. Când se opărește se pune în apă clocotită cu sare, ca să iasă alb. Din curechiu verde se pot face următoarele mâncări: (pentru 6 persoane).

Supă dulce de varză. Se ia o $\frac{1}{4}$ căpăţână de varză tăiată mărunt, o lingură de arpacaş ori orez, $\frac{1}{4}$ litru apă fiartă.

Se opăreşte varza cu apă sărată; după ce se scurge, se prăjeşte în grăsime odată cu orezul. Se umple cu apă şi se lasă să fiarbă $1\frac{1}{2}$ oră la un foc domolit. Se serveşte la masă şi cu puţin lapte, un gălbenuş de ou şi ceva unt, sare piper şi verdeaţă.

Curechiu crud cu smântână. Se opăresc foile de curechiu; se unge cratiţa, se aşează un rând de foi, un rând de smântână şi așa până se umple vasul. Pe de-a-supra se pune smântână, o bucatică de unt, sare, piper. Se dă la cuptor ori în spuză. Se serveşte în vasul în care s'a copt.

Găluşti de varză dulce. Se opăresc foile de curechiu, se storc în mână, se tăvălesc prin făină, apoi prin ou şi se presară cu pesmet. Se prăjesc în grăsime înfierbântată. Se servesc la masă cu puţină smântână, pe fiecare bucată.

Sarmale cu varză crudă. După ce se opăresc foile de varză se fac cu ele sarmale, umplându-le cu următoarea compoziţie: Se ia arpacaş, păsat sau orez; se amestecă cu slănină prăjită în care s'a rumenit o ceapă. Se adaugă verdeaţă, sare, piper. Se aşează într'o cratiţă un rând de foi la fund, apoi rânduri, rânduri de sarmale până se umple cratiţa. Se umple cu apă, cu borş sau zeamă de roşii, punându-se şi o lingură de grăsime. Uneori se umple cu un sos de răntaş, adică ceapă prăjită cu făină şi apă ori zeamă de borş, roşii, etc. De multe ori se umplu sarmalele cu varză hăcuită în loc de arpacaş ori orez.

Zeamă de varză cu tăeşei. Se ia un morcov, un păstârnac, o ceapă, se fierb bine cu puţină apă; după

ce se adaugă zeamă de varză, se dă în clocot. Se adaugă tăetei făcuți din făină de grâu, găluști făcute cu făină amestecată cu un ou, și păsat. Dacă voim, la masă, se poate tăia zarzavatul în felii subțiri, dacă nu îl scoatem.

Slănină cu varză. Se pune slănină pe fundul cratiței, apoi un rând de varză și tot astfel până se sfârșește, cu slănină pe deasupra; se pune la fiert.

Mâncări din fasole

Toate legumele uscate alese pentru gătit se pun la foc cu apă rece. Dacă apa e văroasă i se adaugă un nod de cârpă în care se găsește sticlă fărâmată sau un nod mic cu cenușe de lemn. Se dă în clocot și apoi se aruncă apa; se umple din nou cu altă apă, fiartă de data aceasta. Fasolea, bine fiartă, se cunoaște după crăpătura fiecărui bob. Când s'a crăpat bobul i-se adaugă o ceapă tăiată mărunt și frecată cu sare și câteva fire de cimbru. Dacă vrem să iasă mai gustoasă, se pune la început (când am schimbat apa, sau dacă apa este bună; atunci când începe să fiarbă), un morcov, un păstârnac, un pătrunjel și o ceapă. Când servim la masă, aceste zarzavaturi, ori se scot întregi, ori se taie în bucăți și se dau în ciorbe de fasole. Fasolele fierte se pot mânca dulci, cu murături. Sunt mai gustoase dacă li se pune și rânțaș. Fasolele se pot face și cu borș, pe care-l fierbi deoparte ori cu zeamă de varză.

Sălată de fasole. Se fierb boabele de fasole, se scot din zeamă și se amestecă cu ceapă tăiată feliuțe, pătrunjel verde, mărar, oțet și ulei sau untdelemn. Se poate pune și piper, cui îi place.

Chifteluțe de fasole. Boabele de fasole fierte și date prin sită se amestecă cu puțină pâine muiată,

ceapă prăjită, verdeață, sare și piper. Se fac chifteluțe care se prăjesc în ulei. La masă se dau cu salată sau cu sos, așa cum s'a arătat pentru chifteluțele de cartofi. Tot așa se fac și chifteluțele de mazăre uscate, de bob și de praz.

Fasole verde. Toate legumele verzi se pun la foc cu apă clocotită. Se fierb descoperite pentru ca să rămână verzi.

Borș cu fasole verde. Se curăță păstaele de fasole, se rup în două, și se pun la foc cu apă fierbinte. Tot odată adăogăm o ceapă tăiată mărunt. Dacă vrem îi punem și o bucățică de morcovi, păstârnac. Când toate legumele sunt fierte bine, se toarnă borșul. Se pot acri și cu poame crude, fie că se fierb împreună, fie că se fierb deoparte și se strecoară zeamă în ciorbă. În zilele de dulce se poate drege cu 2—3 linguri de smântână și un gălbenuș; ele sunt mai hrănitoare așa.

Mâncări cu mazăre și linte

Mazărea uscată, ca să fiarbă ușor, i se pun bucăți de sticlă ori un cuiu la fiert.

Supă de mazăre uscată. După ce fierbe mazărea, pusă la foc în apă rece, se dă prin sită, se înfierbântă grăsime în care se prăjește puțină ceapă, apoi se pune și mazărea groasă trecută prin sită, se prăjește și se umple cu apa în care a fiert mazărea. Se dă în clocot și se servește cu pâne prăjită. Unii o fac fără ceapă, în care caz pun mazărea trecută prin sită să se prăjească în grăsime, o umple și o fierb. E mai bună supă de mazăre dacă-i adăogăm o ceașcă de lapte, ori un gălbenuș și puțin unt. E mult mai ușoară pentru stomc.

Mazăre verde. Mazărea verde, proaspăt culeasă, se spală și se lasă să stea $\frac{1}{4}$ cca în apă sărată; se stre-

coară, se usucă, se prăjește în unt, zahăr și se dă la masă.

Mâncărică de mazăre-boabe. Se pune mazărea la fiert cu apă clocotită și puțină sare. Se scurge. Deasupra i se toarnă slănină prăjită cu ceapă și făină rumenă, pătrunjel sau și piper. Se poate pune în loc de slănină ulei și 'n acest caz se dă rece la masă.

Ciorbă de linte. Se alege linte, se spală și se pune la foc cu apă rece; când a dat în clocot se scurge și se pune altă apă tot rece. Se fierbe bine. Când este aproape gata, se taie o ceapă mărunt și se pune în ciorbă odată cu 10—12 căței de usturoiu, puțin cimbru și sare.

Sălată de linte. Se fierbe linte, cum am arătat mai sus, însă în apă numai atât cât o acoperă. Se strecoară și se pune într'o strachină cu sare, piper, oțet dacă vrem și ulei.

Mâncare de dovleac (Bostan)

Bostanul e de două feluri; alb zis și turcesc și roșu cu coajă mai groasă. Și unul și altul, copt și fiert, e cât se poate de bun.

Dovleac fiert. Bostanul se taie în felii mari, se curăță de vine și se pune în apă fiartă. Se lasă să clocotească până când se înmoaie bine. Se scoate, se mănâncă rece ori cald.

Bostan făcăluit. După ce s'a curățat de coaje, se taie în bucăți mici, de data aceasta se pune apă cât îl acoperă și se lasă să fiarbă. Se bate cu făcălețul, amestecându-l cu sare, piper și o ceapă tăiată mărunt. Bostanul fiert poate servi și la facerea mălaiului.

Cântece de omenie

De-i umbla bădiț' umbla,
 Să 'ncujuri toată lumea,
 De-i umbla lumea 'mprejur,
 Să te 'nvârți ca grâu 'n ciur,
 Nu-ți găsești, bade, drăguță
 Să-ți cadă la inimuță,
 Cum ți-am căzut bade eu,
 Dată dela Dumnezeu.

— Tu te duci bade sărace,
 Eu cu dorul tău ce-oi face?
 — Da tu, mândră-i face bine,
 Că mai sunt voinici ca mine!
 — Lasă bade, las să fie
 Chiar o sută, chiar o mie,
 Las să fie tot de-a rându'
 Dacă nu-i care mi-i gându',
 Las să fie tot șirag
 Dacă nu-i care mi-i drag,
 Las să fie cât frunza
 Dacă nu-mi ești dumneata.

Cocoșel cu pean' albastră
 Nu-mi cânta pe sub fereastră,
 Că nu-s fată, nici nevastă,
 Nici-s văduvă rămasă.
 Badea-al meu departe-i dus,
 Mult îi țin dorul ascuns,
 Tot în sân la inimioară
 Stă de loc să mă omoară.

Suflă vântul prin păduri
 Rupe meri și rupe pruni,

Printre ei rupe și fagi,
 Despărțește oameni dragi.
 — Cin' ne-o despărți pe noi,
 Bădiță pe amândoi,
 N'aibe cuie 'n copârșeu,
 Nici parte de Dumnezeu.

Drag mi-ai fost bădiță mie,
 Pân' ai fost de omenie,
 Dela omenie 'n jos
 Rămâi bade sănătos!

Chiuituri cu 'nțăpături

Trandafir crescut în fân,
 Rău îmi stă june bătrân;
 Trandafir crescut în iarbă
 Rău îmi stă june cu barbă.

Am un bădiț cât un brad
 De stă 'n picioare sub pat
 Și 'mblătește de trăznește,
 Și de pat nu se lovește.

Auzi maică, câinii bat,
 Intră pețitorii 'n sat.
 Fă, mamă, plăcinte moi,
 Doar or veni și la noi
 Și le dă de beutură,
 Ca să nu mă cate 'n gură.

Câte fete sunt pe-aici,
 Toate-s bune de opinci,
 Numai două-s frumoșele,
 Frumoșele, mititele,
 Bune de pus în obiele.

Are maica doi purcei,
 Ii vinde și-mi ia cercei;
 Are maica vacă 'n tindă,
 O vinde și-mi ia oglindă.

Toarce furcă caieru',
 Eu mă dau de-a ștaineru';
 Toarce furcă și tu fus!
 Eu mă dau cu dosu 'n sus.

De s'ar țese pânza 'n pat,
 Colo sus, lângă bărbat,
 Toate-ar fi de măritat,
 Dar se țese în război,
 Cu necaz și cu nevoi.

A avut mândra vițele
 Și le-a dat pe rumenele,
 Dracul știe cum le-a pus,
 Că pe frunte n'a ajuns
 Și a rămas nasul gol
 Ca o muche de topor.

Flăcăul care se ține,
 Ia fata care rămâne.

Din Comoara Neamului, de GH. TĂSLĂUAN

Ghicitori

Cine are urechi,
 Dar n'aude cu ele.

(Cinborele)

Cine te mușcă,
 Ca să-ți facă bine?

(Lipitoarea)

Sănătatea

Anemia

Anemicii sau oamenii săraci de sânge au nevoie de fier și de aceea se recomandă alimente cu fier ca gălbenușul de ou, carnea roșie, ovăzul, legumele uscate, lăpturile, spanacul, varza, fasolea verde, smochinele, cartofii. Dar cum unele dintre acestea sunt anevoioase la mistuit pentru cei cari mai au și un stomac slab, e bine ca să se procedeze, cu băgare de seamă, renunțând la ceea ce nu priește și insistând asupra gălbenușului de ou, supa de ovăz, făinurile de legume uscate, supele de varză și de spanac, carnea crudă. Dar mai ales ficatul este astăzi alimentul cel mai folositor anemicilor, întrucât el exercită o acțiune energetică asupra înmulțirii globulelor roșii ale sângelui. Porția este de 100—200 grame de ficat pe zi; nu trebuie mâncat crud, așa cum s'a crezut mai înainte, ci preparat, bună oară, tocat, amestecat cu sare și piper și făcut gogonele de înghițit; sau, gogonele tăvălite în zahăr.

Diareea (ieșirea afară)

Aici va trebui să folosim tocmai acele alimente care nu convin constipațiilor: deci regim redus, lăsând puține resturi. După ce printr'un purgativ s'a curățat intestinul bine, bolnavul diareic va fi pus le regim de supă de zarzavat strecurată fără grăsime, cartofi fierți sau copti, fără unt, ceai de ismă cu foarte puțin zahăr. După ce, în două-trei zile, s'a oprit diareea, se poate trece la un regim obișnuit, neuitând, însă că un regim de lapte și de carne este preferabil în loc de regim vegetarian; se vor folosi orezul, și fructele astrigente; se va bea vin roșu bogat în tanin, ceaiuri și cafea.

In nas și urechi

Copiii nesupraveghiați fac între alte posne și pe aceasta: își bagă în nas și urechi boabe de fasole, de porumb, pietricele; alteori, acești corpi străini pătrund fără voe în orificii sau în ochi.

Când constatăm că în nasul copilului este vreo boabă sau vreo pietricică, trebuie să ne ferim să căutăm de a scoate corpul străin cu degetul, cu vreun ac, creion, etc. Nu vom reuși decât să-l înfundăm și mai mult, ba să și rănim nasul. Dacă punând copilul să sufle pe nara barată (astupată) de corpul străin, după ce noi apărăm pe cealaltă nară, nu reușim să-l scoatem; astfel, singurul lucru ce ne mai este permis este să masăm ușor nasul, pe dinafară de sus în jos. Dacă nu reușim, să nu ne îndârjim și să apelăm la concursul medicului specialist.

CU Cluj / Central University Library Cluj

În urechi copiii își vâra petricele și boabe, dar pot pătrunde și fără voe insecte. Ca urmare se constată scăderea auzului cu acea ureche, vâjâituri, amețeli, uneori leșin și totdeauna spaimă. Și în acest caz, e primejdios să umblăm în ureche cu ace de cap și alte instrumente improvizate. Cel mai bun și mai inofensiv mijloc este să picurăm câteva picături de glicerină în ureche sau în lipsă, de untdelemn. Acestea au dublu efect: dacă a intrat o insectă, o îneacă și o omoară, dacă e un obiect oarecare grăsimă va înlesni alune-carea. După aceea cu un irigator ridicat nu mai mult de o jumătate până la un metru și cu o canulă sau numai apăsând tubul ca să curgă subțire, vom face o spălătură în ureche; soluția sau apa simplă, trebuie să fie călduță. Dacă prin acest procedeu nu reușim, trebuie să recurgem la medicul specialist. Dacă corpul străin e o fasole sau o mazăre, introducerea de apă nu e recomandabilă, deoarece face bobul să se umfle.

Greutatea și înălțimea copiilor până la 15 ani sau cum trebuie să se desvolte un copil

VÂRSTA	BĂIEȚI		FETE	
	Greutatea în kgr.	Lungime în cm.	Greutatea în kgr	Lungime în cm.
La naștere	3,48	50	3,24	49
1 lună	4,4	54	4,1	53
2 luni	5,3	57	4,8	56
3 luni	6,2	60	5,7	59
4 luni	6,8	62	6,3	61
5 luni	7,3	64	6,9	63
6 luni	7,9	66	7,4	65
7 luni	8,5	68	7,8	67
8 luni	8,9	70	8,2	69
9 luni	9,2	71	8,5	70
10 luni	9,5	72	8,8	71
11 luni	9,8	74	9,4	73
12 luni	10,2	75	9,7	74
13 luni	10,45	76	9,95	75
14 luni	10,7	77	10,2	76
16 luni	10,95	78	10,45	77
17 luni	11,20	79	10,7	78
18 luni	11,45	80	10,95	79
19 luni	11,7	81	11,2	80
20 luni	11,95	82	11,45	81
22 luni	12,2	83	11,7	82
23 luni	12,45	84	11,95	83
2 ani	12,7	85	12,2	84
3 ani	14,7	93	14,2	92
4 ani	16,5	99	15,7	98
5 ani	18,0	104	17,0	103
6 ani	20,5	109	19,0	107
7 ani	23,0	115	21,0	113
8 ani	25,0	120	23,0	118
9 ani	27,5	125	25,0	123
10 ani	30,0	130	27,8	128
11 ani	32,5	135	29,0	133
12 ani	35,0	140	32,0	139
13 ani	37,5	145	37,0	146
14 ani	41,0	151	43,0	153
15 ani	45,0	157	48,0	156

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Din părinți sănătoși, copii sănătoși

Laptele

Laptele este alimentul cel mai complet dintre toate substanțele ce le folosesc oamenii în hrana lor de toate zilele. Pentru ca să ne dăm seama câtă putere de hrănire are laptele, e destul să arătăm, că un litru nutrește tot atât de bine cât fiecare din următoarele cantități de alimente: 9 ouă, 600 gr. carne de vacă, 400 gr. carne de porc, 500 gr. pește, 100 gr. brânză, 125 gr. miere, 1,400 gr. mere, 2600 gr. varză ș. a.

Pentru gustarea de dimineața, atât copiilor cât și a oamenilor mari, în loc de ceaiu este mai bun laptele, fiindcă este de trei ori mai hrănitor. La noi în țară se consumă lapte puțin, abia 150 gr. pe zi de fiecare locuitor, în timp ce în alte părți se bea mai mult. Astfel, în America se consumă 850 gr. în Elveția 700 gr., ș. a. m. d. Ca să dovedim că popoarele cari mănâncă lapte, sau produse ale laptelui, mai mult, au viața mai lungă, arătăm următoarele: în Germania din 70 milioane locuitori, abia 100 persoane trec vârsta de 100 ani, iar în Bulgaria unde sunt numai 7 milioane locuitori, se găsesc peste 5000 persoane mai bătrâne de 100 ani. De ce acestea? Pentrucă Bulgaria față de suprafața și populația ei are multe vite producătoare de lapte, iar locuitorii ei consumă lapte foarte mult.

Laptele este o bogăție pentru țara noastră, căci vacile, oile, caprele și bivolițele ne dau anual 3 miliarde litri lapte, care valorează zeci de miliarde lei. Am putea să avem lapte și mai mult, dacă am crește vaci mai bune de lapte, căci cea mai mare parte din ele dau abia 1—1500 litri anual. În afară că dau lapte puțin dar avem și puține vaci cu lapte, cam 2 milioane capete sau 15 vaci pe un km.²

Mai este interesant de știut că, avem în țară 2 milioane gospodării țărănești, cari n'au în curte o vacă cu

lapte, ori copiii acestor gospodari, putem spune că nu gustă laptele decât la zile mari.

De aceea este bine să căutăm ca să înmulțim numărul vacilor, astfel ca fiecare gospodar să aibă cel puțin o vacă cu lapte pentru hrana familiei lui. Cei cari au lapte de vânzare vor căuta să ducă la piață numai lapte bun, căci numai așa vor reuși să câștige, din zi în zi, mai mulți consumatori.

Am auzit pe foarte mulți spunând că nu pot mânca lapte căci au găsit în el fire de păr, bucăți de balegă, și alte murdării. Deci, ca să putem vinde lapte mult, trebuie să ne străduim să producem lapte curat și sănătos. Laptele este cel mai bun aliment pentru copii. S'a făcut următoarea experiență, ca să se vadă câtă putere de hrănire are laptele în creșterea copiilor. Astfel, 900 copii în vârstă de 6—12 ani au primit timp de 10 săptămâni lapte proaspăt, iar alți 900 copii în același timp nu au primit lapte. Măsurând și cântărind copiii, după ce s'a terminat experiența, s'a găsit următoarele: băieții cari au primit lapte au crescut în greutate cu 1,149 kgr. și în înălțime 1,89 cm. iar fetele au crescut în greutate cu 1,150 kgr. și cu 1,89 cm. în înălțime.

Băieții cari nu au primit lapte, au crescut cu 0,440 în greutate și 1,33 cm. în înălțime.

Semnele unei vaci bune de lapte

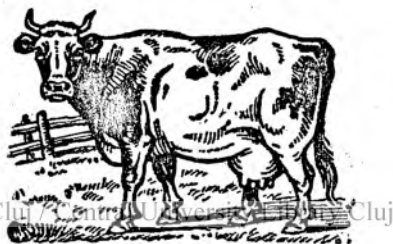
Sunt rase de vaci, cari dau lapte mai mult și rase cari dau lapte mai puțin. Dar nu toate vacile dintr'o rasă, dau aceeași cantitate de lapte. De aceea este bine, să știm, cum să prezintă o vacă bună de lapte. Trebuie să aibă o făptură mai delicată, să nu aibă prea multă carne pe ea. Cele ce au prea multă carne, ne arată că au o înclinare de a se îngrășa, în loc să dea lapte mult. Vaca să nu fie nici prea slabă, căci poate să fie bolnavă. Corpul să fie lung și acoperit cu o piele fină și

elastica, iar pe gât pielea să formeze cute multe și mărunte. Dacă apucăm și tragem de piele, trebuie să se desprindă ușor de pe corp. Capul să fie mic și uscățiv, iar coarnele netede, subțiri și cu luciu. Ochiul mari și cu privirea blândă. Urechile să fie mici, subțiri și acoperite cu păr scurt. Dacă în urechi este mult clei, vaca va avea un lapte untos. Dacă gura este largă și buzele groase, se știe că vaca este mândăcioasă. Să nu aibă o salbă prea mare. Gâtul să fie lung, în partea de lângă cap mai subțire, iar partea de lângă corp mai gros. Spinarea, șalele și crupa (partea dinapoi a corpului) să fie lungi și în linie dreaptă. Vacile bătrâne pot avea spinarea lăsată în jos, din cauza sarcinilor repetate. Crupa să fie largă, căci vaca fată mai ușor. Deasemenea un uger mare, nu se poate desvolta decât atunci când și crupa este largă. Coadă să fie lungă, subțire și acoperită cu păr scurt și fin. Părul din sfârcul cozii să nu fie prea aspru. Locul unde coada se prinde de corp să nu fie prea ridicat, să pară ca o cocoasă, căci stă urât.

Pieptul să fie adânc, lung și larg, ca inima și plămânii să aibă loc cât de mult, ca să poată lucra în voie. Pântecele să fie cât de mare, lucru care ne dovedește că vaca, mănâncă bine. Tot pe pântece se observă, vinele de lapte, cari merg la uger. Cu cât aceste vine vor fi mai groase, cu atâta și producția de lapte va fi mai mare. Copitele să fie mici și netede. Ugerul este partea cea mai importantă, căci de forma și mărimea lui, depinde cantitatea de lapte ce mulgem dela o vacă. Ugerul trebuie să fie cât de mare și să nu fie așezat prea înapoi între picioare, căci vaca se împiedecă la mers; dar nici prea înainte să nu fie așezat. Să se distingă bine cele patru sfârcuri, iar țâțele să fie potrivite ca mărime. Deasemenea țâțele să fie netede și groase la pipăit, iar după muls să rămână mai mici. Când avem țâțe suplimentare adică mai multe de patru, avem iarăși un semn

că vaca are lapte mult. Înainte de a fi mulș, ugerul să fie plin și întins, iar după mulsoare, să rămână moale și flescăit. Un uger, care după mulsoare rămâne tot mare, tare și cărnos, ne dovedește că nu poate fabrica lapte mult. Ugerul să fie acoperit cu piele fină, subțire și unsuroasă la pipăit. Pe suprafața lui să se vadă vinele pline de sânge, cât de multe și cât de groase. Părul de pe uger să fie scurt și mătășos.

1. Oglinda laptelui, este porțiunea de piele ce pleacă dela uger, și este cuprinsă între buci și are părul

Vacă bună de lapte

întors în sus, în loc să fie în jos, cum este pe tot corpul. Această porțiune trebuie să fie lungă, adică să se prelungească până aproape de fătăciune cât și de largă.

Locul unde vinele de lapte intră în corp, se numește poarta laptelui. Cu cât aceste porți vor fi mai largi, să pătrundă vârful degetului inelar în ele, cu atât dă lapte mai mult.

2. Fântânile laptelui, sunt niște scobituri mici, așezate în lungul și pe mijlocul șirei spinării. O vacă bună de lapte are două sau mai multe fântâni de lapte, o vacă rea, nu are niciuna. O vacă bună de lapte mai are, în ureche și la vârful cozii, multă mătreață.

Glume

Intre țărani

— Ginerele meu a mâncat zestrea fetei mele în două luni.

— Și ce zestre avea fiica ta?

— Doi miei, trei găini și un cocoș.

La doctor

— Zici, că bărbatul dumitale vorbește în somn? Las'că o să-l vindec eu, să nu mai facă una ca asta.

— Ba, nu, domnule doctor, — zise femeia... Vă rog numai să-i dați ceva leac, să vorbească mai clar, Să pot înțelege mai bine ce spune.

In târg

Câți ani are vaca dumitale?

— Doi.

— După ce o cunoști?

— După coarne.

— Așa e frate, are două coarne.

In restaurant

Un cetățean se lupta într'un restaurant cu o bucată de friptură mai tare ca talpa de pe cismă.

Un cunoscut trecând pe lângă el îi urează: „poftă bună“.

— „Mulțumesc“ îi răspunde omul nostru, căznindu-se să taie carnea din farfurie. Mulțumesc, dar mai bine și nimerit mi-ai fi dorit: „spor la lucru“.

Ea e de vină

— Măi ștregarule, lasă pisica, n'o mai trage de coadă.

— N'o trag, tată. Eu numai o țin de coadă și ea trage.

Timpul e ban

După ce a terminat de mâncat, clientul chiamă pe chelner să-i facă socoteala. Controlând nota de plată exclamă nedumerit:

— Păi văd că ai adunat și data zilei.

Chelnerul: — De sigur. Dumneavoastră nu știți că „timpul e bani?”

La manevră

Ofițerul zărește doi flăcăi sdraveni dormind la umbra unui păpușoi.

Ii trezește, strigându-le cu o voce aspră:

— Ce faceți aici?

— „Să trăiți! Noi facem pe morții!”

Afurisit cocoș

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Intr'un sat evacuat de pe zona de război, n'au rămas decât câțiva oameni și câteva animale. Compania e încartiruită în sat. Căpitanul — om bun, dar energic — a dat ordine aspre soldaților, să nu șterpelească porceii, păsările sau alte animale de casă.

Căpitanul trecând într'o zi călare pe ulița satului, vede pe soldatul Laie cu un cocoș în brațe.

Soldatul încremenește de frică. Se bâlbăe și pe urmă se explică militărește:

— Domnule căpitan, nu l'am furat. Am intrat în magazia companiei și pe un sac cu pâine sta cocoșul. I-am spus să iasă afară. Dar n'a vrut de bună voie. Am vrut să-l scot cu forța, mi-a opus rezistență și atunci l-am omorât.

In urma acestei explicații, căpitanul a dat pinteni calului, ca să nu-l vadă soldatul cum râde, de nerozenia spuselor sale.

Mierea ca aliment

Fără a stărui prea mult asupra alcătuirii ei, vom spune dela început că mierea este, în primul rând, un aliment și totdeodată un medicament. Ca aliment, mierea este un compus în care se găsesc, în stare naturală, cele mai de seamă corpuri nutritive, ca de pildă: vitaminele, albumina, zahărul natural și înfârșit, sărurile de calciu, adică substanțele vâroase — apoi, acidul formic, acidul malic, ferul, fosforul și chiar radiul. Toate aceste substanțe fac ca mierea să răspundă celor două nevoi ale vieții omului: să-l hrănească când e sănătos și să-l vindece când e bolnav. Pentru hrana omului, mierea e socotită ca cel mai de seamă dintre alimente, atât pentru puterea ei nutritivă, cât și pentru ușurința cu care poate fi mistuită de organism. Ea nu obosește și nici nu moleșește trupul ci, dimpotrivă, îl înviorează și-i dă putere. Cei mai vestiți doctori din lume au recunoscut de mult cât de binefăcătoare este mierea albinelor.

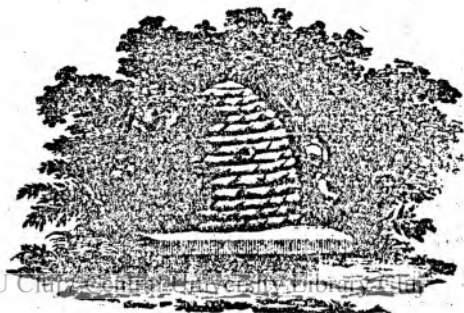
Acum câteva sute de ani în urmă, în casele străbunicilor noștri acest produs își avea întotdeauna locul de cinste între toate bunătățile.

Zahărul nefiind cunoscut pe acele vremuri, toate dulciurile erau făcute cu miere, așa că și sănătatea oamenilor de pe atunci, nu avea trebuința de atâtea leacuri și atâtea spitale cum avem noi cei de acum. Lucrul acesta se petrece din neștiință, căci de-ar ști mamele câtă putere binefăcătoare are mierea în creșterea copiilor, ele ar căuta să aibă oricând la îndemână, și din belșug, acest neprețuit aliment. Mierea însă nu ajută numai copiilor, ci tuturor celor ce o folosesc în hrana lor zilnică; atât celor tineri cât și celor bătrâni, atât celor bolnavi cât și celor sănătoși.

Ca aliment mierea poate înlocui zahărul în facerea plăcintelor și prăjiturilor cari, preparate astfel, sunt mult mai gustoase și mult mai hrănitoare.

În pregătirea compoturilor, în păstrarea fructelor, mierea dă totdeauna rezultate mult mai bune decât le dă zahărul fabricat din sfeclă.

Alimentarea cu miere dă tuturor sănătate. Dacă vom cere părerea doctorilor în această privință, ei ne vor sfătui oricând să îndulcim ceaiul, laptele și cafeaua cu lapte cu miere de albine. Cafeaua neagră chiar, dacă e îndulcită cu miere, e mult mai bună și mai gu-

stoasă. Și tot așa, orezul cu lapte, gris cu lapte, mâncarea de gutui, de țelină, de morcovi și toate soiurile de bucate cari se îndulcesc, vor fi mult mai bune și mai hrănitoare de le vom îndulci cu miere.

Gospodinele noastre ar trebui să știe toate acestea. Ar trebui să știe că cea mai bună și mai sănătoasă dulceață, e mierea curată de albină în lipsă de zahăr. Că un gălbenuș de ou bătut cu 2—3 linguri de miere, e un aliment mult mai hrănitor și mai sănătos de cât o cutie de sardele sau alte nimicuri, cari stau spânzurate prin băcăni în bătaia colbului și-a muștelor de pe gunoaie. Deasemeni, ar trebui să știe că cel mai bun oțet pentru masă, și cel mai economic, este oțetul făcut din miere de albine iar nu cel din comerț.

Pentru economia și buna rânduială a gospodăriei ar trebui ca lucrurile acestea să fie cunoscute de cât

mai mulți. Valoarea alimentară a mierii fiind recunoscută de știință, ar trebui ca acest produs să fie folosit cât mai mult în hrana populației. Cu deosebire, copiii, bătrânii și suferinzii, pot câștiga mult în urma alimentării cu miere.

Doină

Mamă, ieri pe 'ntramurgit,
 Luna când a răsărit
 Voe bună ți-am poftit:
 Pe suspinul florilor,
 Pe-alergatul norilor,
 Și pe stele și pe lună
 Și pe frunzele ce sună...
 ...Lună dragă, flori și stele,
 Mergeți spuneți mamei mele
 Să m'aștepte 'n prag torcând
 C'am să viu cât mai curând,
 Să m'aștepte patru luni
 Tot cu post și 'nchinăciuni.
 Pân' atunci de n'oi veni,
 Poate plânge și jeli,
 C'am căzut și mă 'ngropară
 Lâng'o tablă de săcară,
 Fără lumină de ceară.
 Lâng'o dungă de pârâu
 Fără lumină de său,
 In țările vântului
 La capu' pământului

TFODOR MURĂȘANU

Plugăria

Despre știința agricolă

Agricultura, sau cultura pământului, este indeletnicirea zilnică de pe urma căreia trăiesc oamenii; este munca de pretutindeni săvârșită de cei mulți, munca cea nesfârșită care ne dă pâinea și ne întreține viața.

Agricultura este totodată o știință — este știința lucrării pământului, știința care învață pe om cum să-și cultive ogorul și cum să-l recolteze spre a-i aduce un folos cât mai mare cu cheltueli cât mai mici.

Intr' alte țări nimic nu se face fără această știință sau mai bine zis: se face acolo o plugărie mai bună ca la noi, o plugărie mai rânduită și mai productivă. Acolo producția la hectar ajunge la 3500 kgr. grăunte pe când la noi cu greu trece de 1000 kilograme. Noroc că avem pământ mult și bun, pământ care — de bine, de rău — ne hrănește și ne dă cele de trebuință. Dar pământul oricât ar fi el de productiv, dacă nu-i îngrijit și nu-i lucrat cum trebuie, dela un timp ajunge să nu mai producă nimic.

Știința agricolă însă are tocmai rostul de a înlătura asemenea neajunsuri. Ea ne dă cele mai bune îndrumări și ne arată cele mai potrivite mijloace pentru îndreptarea răului. Ea ne învață cum să muncim, dar totodată ne arată cum să ne valorificăm munca.

Ea ne lămurește, între altele, că agricultură nu înseamnă numai plugărie ci și gospodărie, lucru care este bine știut într'alte țări, dar care ar trebui să fie și mai bine știut în țara noastră. În Danemarca, bunăoară, în Belgia, în Olanda, în Elveția, și într'alte părți, nu se poate închipui plugar fără vite, fără livadă de pomi, fără grădină de legume sau fără prisacă (stupină). Mai cu seamă creșterea vitelor, e socotită drept una

dintre cele mai bănoase îndeletniciri agricole. Și tot așa creșterea galițelor, creșterea viermilor de mătasă și mai ales albinăritul, sunt îndeletniciri plugărești cari prin venitul și prin produsele lor, fac adevărata bunăstare a gospodarului. La noi însă toate acestea îs făcute într'asa fel, încât nu poți zice că-s lucruri de nădejde și de folos. E drept că produsele agricole ne aduc oarecari venituri, dar ce sunt aceste venituri față de cele ce le-am putea avea, adică, vitele noastre n'ar putea fi mai frumoase și grânela noastră n'ar putea avea un preț mai bun? Vacile noastre nu ne-ar putea da mai mult lapte și holdele noastre n'ar putea fi mai bine îngrijite? Că doar avem toate cele de trebuință — adică, avem pământ cât ne trebuie, avem munți și păduri, avem livezi și fânațuri, avem însfârșit atâtea avuți încât nu ne rămâne decât să știm să le strângem și să le folosim. Am putea spune chiar că nu ne putem plânge de nimic, că aproape de nimic nu ducem lipsă.

Ne lipsește însă un singur lucru, cu ajutorul căruia s'ar putea înfăptui și la noi ceea ce s'a putut înfăptui aiurea, ne lipsește îndrumarea cea bună și gospodărească. Indrumarea aceasta ne-ar da ceea ce ne trebuie și, prin urmare, ceea ce nu avem: mai multă știință în ale plugăriei, — știință care ne va hotări, în cele din urmă, să punem o rânduire mai de nădejde în lucrarea pământului și în trebile noastre gospodărești.

Despre arături

I. Toate arăturile câte se fac, sunt de 3 feluri — și anume:

I. Arături ușoare sau de față, cărora li se mai spun și arături de suprafață sau de ogorâre. Ele mărunțesc partea de deasupra pământului, la o adâncime nici de o palmă. Se fac vara îndată după secerat, uneori pentru

stârpirea buruienilor, dar mai adesea pentru pregătirea câmpului în vederea semănăturilor de toamnă sau de primăvara. Niciodată însă după asemenea arături nu se samănă, căci plantele pier fie de uscăciune, fie din lipsă de hrană.

II. Arături mijlocii sau arături de însămânțare, sunt acele cari se fac în urma arăturilor ușoare. Ele mărunțesc pământul la o adâncime de 12—25 cm. Cu cât însă răsbat ogorul mai adânc, cu atât sunt mai bune și mai productive.

III. Arături adânci, sunt arăturile cari se fac pentru îmbunătățirea pământului sărac. Când sunt făcute în fiecă an, înlocuiesc în oarecare măsură îngrășămintele. Arăturile adânci se fac la o adâncime de 25—40 centimetri — iar atunci când trec de 40 cm., se numesc arături de desfundare.

2. Prin arătură se înțelege lucrarea pământului cu plugul; este cea dintâiu și poate cea mai însemnată lu-

crare agricolă. Pentru ca această lucrare să fie cât mai bine făcută, trebuiesc împlinite următoarele condițiuni.

a) Arătura să se facă la timp: primăvara, după svântarea pârluoagelor, se fac arăturile mijlocii; vara după seceră sau cel mai târziu după ridicarea recoltei, se fac arăturile ușoare; iar toamna fie și pe vreme umedă se fac arăturile mijlocii și cele adânci.

b) Brazda să fie bine întoarsă și bine mărunțită, căci numai așa va ușura sămănatul și va înlesni încolțirea semințelor.

3. În țările agricole, unde plugarii sunt cu adevărat luminați, arăturile nu se fac niciodată de mântuială. Acolo e lucru știut că asemenea arături nu aduc decât pagubă — și întrucât nimeni nu vrea să păgubească, toți muncesc cu știință, cu rânduială și cu adevărată trageră de inimă. Acolo știe fiecare gospodar că trebuie să-și are ogorul cu multă grijă, știe că trebuie să-l are adânc și la timp, dacă vrea ca pământul să-i răsplătească munca. Iar știința aceasta nu-i numai o înșiruire de vorbe ci e o datorie obștescă, o datorie împlinită cu sfințenie de către toți stăpânitorii de pământ.

Despre semințele de sămănat

Nădejdea unei recolte, care să răsplătească cu prisosință munca plugarului, nu stă însă numai în rânduiala arăturii, ci și în felul în care sunt alese și pregătite semințele de sămănat. Prin alegerea semințelor și prin pregătirea lor, se mărește și cantitatea și valoarea recoltei. S'ar putea spune chiar că producția agricolă atârnă în mare parte tocmai de această alegere și pregătire a semințelor. Și într'adevăr, în privința aceasta s'au făcut unele încercări al căror rezultat nu mai poate fi pus la îndoială. Anume s'a sămănat în același timp și în același pământ — deoparte sămânță obișnuită, de alta sămânță aleasă. Cantitățile au fost egale, asemenea și

suprafața ogoarelor, iar lucrările agricole s'au făcut cu aceeași îngrijire. Producția a ieșit cu totul deosebită adică așa cum îi arată în următorul tablou :

Planta sămănată spre încercere	Sămânța nealeasă a produs la hect.		Sămânța aleasă a produs la hectar	
	Kilograme grăunțe	cu greutatea hecto- litrică	Kilograme grăunțe	cu greutatea hecto- litrică
Grâul	2.200	75	3.000	78
Secara	1.100	71	1.900	75
Ovăzul	1.710	45	2.550	51
Porumbul	1.560	78	3.940	82

Din acest tablou se poate vedea cât de mare este deosebirea dintre cele două feluri de recolte. La ovăz, bunăoară, această deosebire întrece cu 49 % recolta obișnuită, iar la porumb cu 152 % — fără să mai socotim și diferența hectolitrică. Așa fiind, vom arăta pe scurt ce-ar trebui să steie fiecare plugar asupra alegerii și pregătirii semințelor de sămănat :

I. Alegerea semințelor se face totdeauna cu cea mai mare grijă, ținându-se seamă de următoarea rânduială :

1. Să se aleagă semințe din soiul cel mai bun, cel mai timpuriu și totodată cel mai potrivit regiunii.

2. Semințele alese să fie cele de mărime mijlocie și niciodată prea mari sau cele prea mici.

3. Să nu fie luate decât dela plantele sănătoase bine dezvoltate și cu însușiri alese.

4. Semințele să fie bine coapte, să fie păstrate cu grijă și să nu le lăsăm să se învechească, pentru că își pierd puterea de încolțire, așa că în loc de câștig, ne pot aduce pagubă.

II. Pregătirea semințelor se face mai întâiu prin curățirea lor de corpuri străine și apoi prin sulfatare.

1. Curățirea se face fie cu mâna (ca de pildă : la

Treeratul grâului

porumb, cartofi și unele legume), fie cu vânturătoarea și triorul (la grâu, secară, orz și alte feluri de semințe), fie cu mașini anumite (la trifoi și lucernă pentru alegerea semințelor de cuscută).

2. Sulfatarea sau saramurarea e de 2 feluri: saramurarea umedă și saramurarea uscată.

Saramurarea umedă se face, de obicei, cu sulfat de cupru (piatră vânătă), punându-se 1 kgr. de sulfat la 100 litri apă. Se mai poate saramura însă și cu zeamă de pucioasă (1%) sau cu soluție de formol (1%).

Saramurarea uscată se face prin prăfuirea semințelor cu produse chimice (doctorii sub formă de prafuri). Cele mai întrebuințate prafuri chimice sunt: porzolu, abavitul, cerealina, germinozul și arzopolul. Se pot cumpăra dela farmacii sau, mai cu înlesnire, dela Camerele de Agricultură. Dintre toate, cel mai bun și mai recomandat pentru combaterea mării la grâu, este porzolu.

Saramurarea cu prafuri chimice, este cea mai potrivită pentru tratarea semințelor.

Este o lucrare ușoară, care nu cere cine știe ce cheltuială și nici nu vatămă sămânța, așa cum se întâmplă cu saramurarea umedă.

Oricum ar fi însă, nu rebue să sămănăm nicio-

dată semințe cari n'au fost trecute prin saramură, căci numai așa le putem scăpa de primejdia ruginii, a tăciunelui și a altor boale. De aceea, spunem tuturor plugarilor: nu lăsați nefăcută această lucrare, ci suflați toate semințele înainte de a le semăna. Mai cu seamă faceți acest lucru pentru grâu și pentru celelalte cereale dacă vreți să aveți recolte sănătoase, recolte cari prin producția lor să vă răsplătească cu prisosință munca și cheltuelile făcute.

Despre timpul sămănatului

Însămânțarea plantelor se face de obicei toamna și primăvara. Rânduiala cu care se pot face însămânțările în aceste anotimpuri, ar fi cam următoarea:

I. Pentru sămănatul de toamnă:

In August: se sămăne rapița.

In Septemvrie: grâul, secara și orzul de toamnă. Tot în această lună, în grădina de zarzavat, se sămăne spanac, salată, mărar, leuștean, pătrunjel, usturoi și ceapă.

In Octomvrie: se continuă cu însămânțarea grâului.

II. Pentru sămănatul de primăvara: Cât mai timpuriu, se dă: lucerna, trifoiul și ierburile de nutreț.

In Martie: se seamăna la câmp orzul și ovăzul, apoi secara și grâul de primăvară. In grădina de zarzavat, se sămăne în răsadniță: varza, bobul, țelina, guliile și ridichile de lună; castraveții dovleceii și salata. Tot în răsadniță se fac însămânțările de tutun. Pe loc deschis, se pun: cartofii timpurii, usturoiul, prazul, ceapa de apă, ceapa de arpagic și semințele de ceapă pentru recoltarea arpagicului.

In Aprilie: se sămăne la câmp porumbul, inul, floarea soarelui, sfecla, cicoarea și cartofii de toamnă. In grădină: mazărea, fasolea, linteaa ș. a. Apoi: morcovii, pepenii, dovleceii și castraveții (a doua oară).

In Maiu — la începutul lunii — se seamănă : hrișca, meiul și cânepa.

Cam aceasta ar fi rânduiala obișnuită a sămănării plantelor. Uneori însă vremea poate fi mai aspră și deci mai puțin prielnică agriculturii. In acest caz, timpul sămănatului va fi rânduit de grija și înțelepciunea plugarului.

Cum se fac însămânțările

Insămânțarea plantelor se poate face în trei feluri, și anume: în rânduri, în cuiburi și prin împrăștiere.

1. Semănătura prin împrăștiere se face fie cu mâna, fie cu mașini anumite. Pentru acest fel de sămănătură,

sunt două soiuri de mașini: unele cari se pot purta de om, altele cari trebuiesc trase de vite.

2. Sămănătura în rânduri nu se face decât cu mașina de sămănat numită sămănătoare. Este cel mai bun fel de însămânțare, întrucât aduce plugarului cele mai multe înlesniri, economisindu-i munca, timpul și cheltuiala. Plantele sămănite în rânduri cresc mai puternic și dau întotdeauna rod mai mult și de calitate mai bună.

3. Semănătura în cuiburi se face fie cu mâna, fie cu ajutorul mașinilor. Plantele semănite în felul acesta se prășesc cu multă ușurință, cresc în putere și sunt cât se poate de productive.

Ingrijirea sămănăturilor

Se face în tot timpul creșterii plantelor. Toamna — sămănăturile crescute prea mult trebuiesc păscute cu vitele, altfel cresc înainte de vreme, cad la pământ și își pierd în mare parte puterea în rodire.

Iarna — când asupra sămănăturilor cade prea multă zăpadă, sau când sunt troenite, trebuiesc purtate cu vitele spre a înlesni aerisirea lor, altfel plantele pier înăbușite din cauza lipsei de aer.

Primăvara — când se ivesc lucrurile, sămănăturile trebuiesc plivite, grăpate și prășite.

Toate aceste lucrări trebuiesc făcute la timpul lor și mai ales trebuiesc făcute gospodărește. Cine le lasă de azi pe mâine, sau le face așa pe apucate, va avea pe cât folos pe atâta și pagubă, ba se poate întâmpla ca pagube să fie cu mult mai mare și omul să nu se aleagă cu nimic.

(Din vol. Cunoștințe folositoare)

Cântecul plugarului

Ciocârlie, Ciocârlie,
 Ce tot vrei să-mi spui tu mie,
 De te 'nalți și cobori iară
 Tot așa ca și-astă-vară.

Ce-mi tot cânți de pribegie
 Ciocârlie, Ciocârlie,
 Când tu știi, că plugul meu
 Mi-i altar și Dumnezeu.

Urcă-te la cer, mai bine
 Spune-i cerului de mine,
 Spune norilor, le spune,
 Că mi-e dor de zile bune.

Că pământul din răzoare
 Tremură de dor de soare,
 Să mai iasă de sub glie,
 Ciocârlie, Ciocârlie.

Z. BĂRSAN . .

Timpul cât poartă animalele de casă

- Bivolițele poartă: 48—50 săptămâni sau 354 zile.
 Iepele poartă: 48—49 săptămâni sau 340 zile.
 Vacile poartă: 40—41 săptămâni sau 285 zile.
 Oile și caprele: aproape 22 săptămâni sau 154 zile.
 Scroafele: peste 17 săptămâni sau 120 zile.
 Cățelele: 9 săptămâni sau 63—65 zile.
 Rața clocește 38—32 zile 15—20 ouă.
 Gâsca clocește 28—32 zile 12—15 ouă.
 Curca clocește 26—30 zile 15—20 ouă.
 Gâna clocește 20—22 zile 16—20 ouă.
 Porumbița clocește 14—16 zile.

Indemnuri cu privire la îngrășarea porcilor

Un învățat a spus: „porcul este casa de păstrare și fructificare a gospodarului“. Aceste cuvinte cuprind un mare adevăr, deoarece banii investiți în porci aduc o mare dobândă și totodată porcul produce pentru gospodărie un aliment de bază, grăsimea, care este atât de necesară în orice gospodărie.

Pentru creșterea porcilor cât și pentru îngrășare, este nevoie de un coteț sau de un adăpost spațios și curat.

În adăposturile de porci trebuie să se mențină căldură, căci frigul face ca animalele să consume mai multă hrană.

La îngrășat porcul are nevoie de un volum de 5 m. c. aer. Pentru porcii în creștere și anume pentru o scroafă cu porcei, este necesar un spațiu de 40—50 m. c.

Temperatura în coteț să fie între 14—22° pentru porcii la îngrășat, iar pentru cei de prăsilă poate fi mai scăzută.

În timpul iernii îngrășatul porcilor în grajduri friguroase costă de două ori mai mult decât în vreme călduroasă. Pentru 1 kgr. greutate vie, vara și toamna, porcul adult consumă 4—5 kgr. de porumb, iar iarna 8—9 kilograme.

O scădere de 10° cere o mărire de 33% a rației de întreținere, astfel că animalele se îngrășă foarte încet sau de loc.

Adăposturile pentru porci trebuie să fie luminoase, iar lumina să nu cadă direct pe animale.

În aceste adăposturi trebuie să fie menținută curățenia, punându-se ca așternut vara nisip, iar iarna paie. Așternutul de paie tocate de 5 cm. ușurează foarte mult

curățitul (rănitul) și economisește mult acest așternut. Foarte bune sunt și frunzele.

Căldura și liniștea sunt cele mai prielnice ajutoare pentru hrănirea porcului la îngrășat. Porcul trebuie să mănânce și să doarmă pentru ca el să poată digera (mistui) hrana. Dacă tulburăm aceste două lucruri, se pierde foarte mult la îngrășat.

Porcii cari sunt la îngrășat trebuie să aibă și o curte, unde să poată face mișcare puțină. Pentru un porc este nevoie de o suprafață de 4 m. p. pentru curte. Curtea e bine să fie umbrită și totodată să aibă și un mic adăpost unde să fie și o scărpinătoare pe sub care intră porcii și se freacă.

Intrucât, porcii nu pot transpira și îi mănâncă pielea, ei caută să se scarpine și să se răcorească, astfel că simte nevoia să se scalde.

Dacă în curte nu se poate face un mic bazin de ciment, atunci porcii trebuiesc scăldați în vale sau prin turnarea apei cu găleata.

Băltoacele murdare din curți, trebuiesc astupate.

Porcii puși la îngrășat trebuie să fie bine aleși și castrați, atât purceii cât și scrofitele.

Hrana se dă la ore fixe, „porcul are ceasornicul în burtă”. Până la 6 luni hrana se dă de trei ori pe zi, după 6 luni se poate da și de două ori pe zi. E preferabil să se dea hrana de trei ori pe zi în loc de două ori, numai că între hrăniri să treacă în mijlociu cam 5 ore, pentru a se putea face (digestia) mistuirea.

Se dă atâta hrană ca să fie toată consumată înainte cu o oră de a da din nou hrană. Stomacul unui porc adult are un volum (intră în el) cuprins între 6—8 litri. Dacă hrana nu s'a consumat, s'a dat prea multă, iar dacă s'a consumat mai înainte de o oră, s'a dat prea puțină.

Grăunțele să se dea măcinate, căci este un câștig de 6—12%.

Grăunțele fierte, micșorează cu 10% valoarea hrănitoare.

Grăunțele muiate, măresc câștigul în greutate numai cu 2% față de cele date întregi.

Urueile să fie date ca aluat.

Se pun la îngrășat și purceii imediat după întărcare, la 2 luni și îngrășatul ține 4 luni, deci la 6—7 luni purceii sunt grași.

Purceii de rasa York și Edelschwein se îngrașă bine și dau mai multă carne.

Ingrășarea târzie durează 5—6 luni și la aceasta se potrivește (se pretează) mai bine porcul Mangalița, care este producător de grăsime și porcul Basna.

Porcii au 1½ ani când se pun la îngrășatul târziu,

Purceii puși la îngrășat timpuriu consumă în medie 3—4 kgr. hrană pe zi. Cei puși la îngrășat târziu consumă 5—6 kgr. hrană pe zi. La purcei se dă zilnic hrană cam 1/25 din greutate, mai târziu 1/28 și 1/33.

Hrana de bază la îngrășatul porcilor este formată din următoarele alimente: orz, porumb, țărâțe, bob, mazăre, soia, făină de carne, turte de leguminoase, lapte smântânit, zerul, cartofii fierți, sfecla de zahăr, furajeră fiartă.

Dintre grăunțe, orzul produce cea mai multă carne și dă și o grăsime mai tare.

Porumbul produce mai multa grăsime, dar mai moale. La începutul îngrășatului dăm mai mult porumb, iar la sfârșit dăm mai mult orz, scăzând porumbul.

Pentru porcii de carne, orzul este deci cel mai potrivit.

Porcii consumă cartofii fierți foarte bine. Pe zi se pot da până la 7—8 kgr. după care crește porcul în greutate cu 80—85 gr. Cartofi nefierți consumă un porc pe zi 5,5 kgr. însă crește în greutate numai de 50—55 gr.

La îngrășarea timpurie, purceii au nevoie de multă hrană azotoasă sau bogată în albumină (mazăre, fasole, bob, soia, turte de făină, de carne, lapte smântânit, etc.).

Rația: 2 părți porumb, 1 parte orz, 1 parte tărâțe, 4 părți mazăre. Se dă zilnic $1/25$ din greutate.

Când porcelul are 35—40 kgr. se dă $1/28$ din greutate o rație compusă din: 2 părți mazăre, 1 parte tărâțe, 2 părți orz și 2 părți porumb.

Când porcul are 70—80 kgr. se dă o rație de 3+3,5 kgr. $1/28$ din greutate, compusă din: 2 părți tărâțe, 3 părți orz și 2 părți porumb.

Apa se dă înainte de hrănire. Să fie mereu apă curată în coteț.

În hrană se dă zilnic cretă pisată sau praf de var stins 10—20 gr. pentru întărirea oaselor și aceeași cantitate de cărbune se pune în troci pentru a fi consumată de porci, ferindu-i de constipație (încuiere).

Un porc bătrân pus la îngrășat târziu consumă zilnic 5—5,50 kgr. grăunțe, iar în 5—6 luni 800—900 kgr. din aceste grăunțe, 20% măresc greutatea porcului cu 160—190 kgr. Porcul pus la îngrășat având 70 kgr. va fi gata îngrășat de 230—250 kgr.

Un porc de 80—100 kgr. consumă zilnic 3—4 kgr. urueli sau 5—6 kgr. cartofi fierți.

Un porc de 180 kgr. consumă zilnic 5—6 kgr. urueli sau 9—10 kgr. cartofi fierți.

Un porc de 100 kgr. greutate se obține din cca. 400 kgr. orz și 1400 kgr. cartofi.

Când porcul nu mănâncă cu poftă, consumă abea 2—2,50 kgr. pe zi; dacă bălegarul începe să fie tare și părul începe să cadă, îngrășarea este terminată. Îngrășatul ține 4—6 luni.

Iepurile Angora

Multe animale de casă folositoare sunt prea puțin cunoscute și răspândite la noi. Printre acestea este iepurele de casă, în special acela de Angora.

Iepurile Angora dă cea mai fină lână din lume și carne foarte gustoasă. Un iepure pe an poate să producă 3—400 gr. de lână, deci trei iepuri cca. 1 kgr. Astăzi kgr. de lână se vinde cu 50.000—60.000 lei.

O iepuroaică fată anual 10—20 pui, cari la 3—6 luni ajung la cca. 2 kgr. a 2000 de lei, fac deci 40.000—60.000 lei. Deci o iepuroaică produce anual un venit de 50.000—60.000 lei.

Un coteț de găini sau un șopron amenajat puțin pot servi foarte bine de adăposturi.

În privința hranei sunt foarte nepretențioși; mănâncă iarbă, fân, trifoi, lucernă, zarzavaturi, tărațe, semințe de orz, ovăs, porumb, etc.

Carnea de iepure de casă, deci și de Angora, este foarte gustoasă și hrănitoare, asemănătoare cu carnea de pasăre și de miel. Cu toate acestea este foarte puțin consumată, fiind considerată ca spurcată. Greața aceasta n'are nicio bază și judecată. Totul se bazează pe credințe false și anume că se împreună cu mâțe ș. a. Acestea sunt ca și când s'ar spune că armăsarii se pot împreuna cu vacile. Trebuie să se știe că aceste lucruri sunt imposibile, fiind vorbă de două genuri de animale diferite.

Creșterea iepurilor de Angora asigură un venit în plus și carne multă și gustoasă, pentru familie, deci nu trebuie să mai lipsească nici dintr'oa gospodărie.

Ing. Agr. VICTOR RUSU

Glume

Bun la mitralieră

Deși scutit de armată, Teodor Tacman, care era gângav, vrând să fie soldat, s'a dat voluntar.

Căpitanul îl întreabă:

— Cum te cheamă?

— Te-Te-o-o-o-do-do-dor Tac-Tac-Tac-Tac-Tac...

— Bun! zice căpitanul. Trece-l la mitralieră.

Deosebire

Un tânăr, cu logodnica lui, făcând o excursiune, dau peste un câine, care începe să latre la ei. Fricosul june o șterge din loc. Fata după el.

— Cum? îi zice ea după ce se depărtează de pericol. Mă lași așa, pe când abea ieri mi-ai jurat, că pentru mine ai fi în stare să privești moartea în față?

— Da!... Dar câinele nu era mort.

Socoteală dreaptă

N'ai dreptate copilul meu să ceri tu bucata cea mai mare de cozonac. Fratele tău e cu doi ani mare decât tine.

— Păi tocmai d'aia, el a mâncat cozonac cu doi ani mai înainte decât mine.

Negustorie

— Domnule Ițig nu cumperi un geamantan?

— Și ce să fac eu cu el?

— Să-l iei când pleci la drum; pui în el o haină, o cămașe, un pantalon...

— Ci spui? Și pe urmă vrei să călătoresc în pielea goală?

Între doi

— Măă, că bun e telegraful ăsta! În cinci minute poți telegrafa până'n cea lume!

— Dă-i pace... și lasă-mă cu iuțeala lui. Că înainte de asta cu două luni am telegrafat după zece mii lei la bunică-mea, — care-i putredă de bogată — și nici până'n ziua de azi n'au sosit banii...

Viață lungă

Vorbeau doi vecini despre etatea altui vecin, care murise la vârsta de 92 ani.

— Păi, ce-'s 92 de ani?! O nimica toată... Că tatăl meu de-ar fi trăit până acum, ar fi de peste o sută de ani,

Hoțul

— Mă țigane! Ști, că s'a furat un cal din satul nostru?

Țiganul: Ce-mi pasă mie?

— Dar bănuiesc, că tu ești maistrul Cluj

Țiganul: Și ce-ți pasă ție?

Gropar isteț

Oamenii dintr'un sat s'au plâns preotului, că groparul cimitirului, sapă gropile prea la suprafață. Nu le face destul de adânci.

Preotul îl cheamă pe gropar la el și-i spune.

— Ascultă Nae, oamenii se plâng, că nu faci treaba cum se cuvine. Nu sapi decât pe jumătate și îngropi morții numai pe sfert.

— Iertați-mă, taică părinte, dar să-mi spuneți: de când sunt eu groparul satului a putut scăpa vre-un mort din groapă?

Răvașul anului 1945

— Intâmplările mai de seamă dela noi și de peste hotare —

Incercând să încreștăm la răvașul anului evenimentele cele mai de seamă dela noi și de aiurea, nu vom putea trece cu vederea cel mai important și mai apăsător în cumpăna victoriei aliaților împotriva puterilor Axei: *23 August 1944.*

Istoria nepărtinitoare a lumii va avea să țină seama, cât de mult a tras în cumpăna victoriei democrației actul nostru

istoric dela *23 August 1944.* Nu ne îndoim că și sincerii noștri aliați vor prețui, la justa valoare, hotărârea luată de noi, tocmai într'o vreme când țara era împănată cu numeroase și puternice forțe armate germane. A fost un act de mare curaj și am putea spune, că ne-am jucat cu viața noastră proprie, în cazul când lovitura din August 1944 ar fi dat greș.

M. S. REGELE MIHAI I

Eliberarea Ardealului de Nord

Ca primă dovadă a intrării noastre în rândul Marilor

Aliați, va trebui să pomenim actul eliberării Ardealului de Nord, pe care l-am iscălit cu sânge și prin neprecupețita jertfă a ostașilor noștri și a celor sovietici, — buni camarazi în lupta puterilor democratice, împotriva hitlerismului. Cucerindu-l prin sabie și foc — ci nu primindu-l pe tavă — Ardealul de Nord a revenit la sânul Patriei Mame, pentru totdeauna și nădăjduim că va fi pentru ultima dată când vecinii dela Apus vor mai încerca să ni-l răpească, așa cum l-au răpit.

După noi — și alții

GENERALISIMUL STALIN

trofă pentru ele, dacă pacea le-ar găsi alături de partida înfrântă.

Rând pe rând, Bulgaria, Finlanda, apoi pe — jumătate — Ungaria, se descotorosește de alianța cu puterile Axei, pentru a trece de partea Națiunilor Unite, cari își deschideau drumul spre apropiata victorie. Dintre toate statele europene, singură Ungaria s'a hotărât mai greu.

Când s'a luat act, că România a trecut de partea Națiunilor Unite, în toate capitalele țărilor vecine s'a produs o vie agitație. Guvernele din Bulgaria, Finlanda și Ungaria, făceau și ele — de voie de nevoie — ultimele eforturi, pentru a ne urma, deoarece abea acum își dădeau seama, că Germania pierde războiul și că ar însemna o mare catastrofă.

Armata Română: a patra forță pe frotul din Europa

Eliberarea Transilvaniei de Nord n'a adus cu sine curmarea jertfelor noastre de sânge și vieți, pentru marea cauză a democrației și a eliberării popoarelor. Dimpotrivă. Un nou tribut de sânge ne era cerut, în purtarea războiului peste fruntarii. Armata Română are fericitul prilej de a mai bătători, încăodată, drumul spre Budapesta. Alte forțe ale armatei noastre sunt angajate în lupta pentru eliberarea Cehoslovaciei, prietena noastră de Miază-noapte-apus. Pentru toate acestea, Marii Aliați au făcut îmbucurătoarea constatare, recunoscând, că a patra forță militară în Europa care luptă împotriva Germaniei este Armata Română. Pe noi nu pot decât să ne bucure astfel de prețuiri, știind că de ele se va lega și binemeritata recunoștință ce va trebui să vină la Conferința de Pace.

Criza de guvern în România

După ce guvernul Sănătescu, înscăunat odată cu actul dela 23 August 1944, a fost înlocuit cu un guvern prezidat de generalul adjutant Nicolae Rădescu, se părea, la începutul guvernării acestuia, că țara pășește serios la refacerea ei, la sprijinirea frontului și la împlinirea convenției de armistițiu.

Iată, însă, că puternice frământări sociale iau proporții, pe zi ce trece. Intreagă luna Februarie a anului 1945 a fost un lanț nesfârșit de întruniri, organizate de lumea muncitoare, care cerea aducerea la cârma țării a d-lui Dr. Petre Groza, șeful partidului „Frontul Plugarilor“.

Criza de guvern ia sfârșit la 6 Martie 1945, când, Frontul Național Democrat, din care nu mai făceau parte cele două partide istorice, Național-Țărănesc și Liberal, este adus la guvern, în frunte cu d. Dr. Petre

Groza, sprijinit de d. George Tătărescu, Partidul Comunist, Partidul Social Democrat, Sindicatul Muncitorești și Uniunea Populară Maghiară.

Noul guvern, pune un accent deosebit în guvernarea sa pe problema democratizării armatei, o altă înfrățire între poporul românesc și cel maghiar, reforma agrară și îmbunătățirea situației materiale a muncitorimei — neuitând să dea o largă atenție împlinirii obligațiilor ce le avem față de U. R. S. S., pe baza convenției de armistițiu. În cadrul acestor obligațiuni se trece grabnic la judecarea așa zisilor criminali de războiu, judecare ce a fost dată în seama Tribunalului Poporului.

Moartea Președintelui Franklin Delano Roosevelt

Luna Aprilie a anului, este luna îndoliată a întregii Europe. Președintele Statelor Unite, Franklin Delano Roosevelt, ales în patru rânduri într-un post de o atât de mare răspundere, a încetat din viață, în etate de 63 de ani.

Președintele Roosevelt a fost acela care a convins poporul american să intre în războiu; el a fost cel mai larg sprijinitor al U. R. S. S., știind că această mare țară dispune de o puternică armată, în măsură să ajute democrațiile la îngenuncherea Germaniei și a tuturor puterilor Axei. Franklin Delano Roosevelt a fost

† FRANKLIN DELANO ROOSEVELT

*1. președ. al Americii
mort în Aprilie 1945, în etate de 63 ani*

omul care a pregătit în bună parte victoria Națiunilor Unite și care a chibzuit la alcătuirea unei păci durabile și drepte.

În locul său a urmat, de drept, președinte al Statelor Unite d. Harry Truman, un alt încercat luptător pentru democrație.

Conferința dela San Francisco sau: „Conferința Roosevelt“

La 25 Aprilie 1945 — cu câteva zile după moartea aceluia care a pregătit-o, — se deschide, la San Francisco, localitate așezată pe coasta de apus a Americii de Nord, așa zisa „Conferință Roosevelt“, cu participarea a celor 47 de națiuni aliate, în frunte cu: Statele Unite, Marea Britanie, Rusia Sovietică și China — aceste patru fiind socotite ca națiuni gârzite și organizatoare ale marelui sobor internațional ce avea să găsească mijloacele potrivite pentru a se ajunge la o pace durabilă, cu garanții de bună conlucrare între toate națiunile lumii.

Capitularea necondiționată a Germaniei

În ajunul zilei de 1 Mai 1945, se anunță capitularea fără condiții a Germaniei. Capitularea Germaniei aduce

WINSTON CHURCHILL

președ. al partid conservator englez

cu ea și dispariția misterioasă a lui Adolf Hitler, care n'a putut să vadă cu ochii umilința la care a fost supusă țara lui.

Actul de capitulare a fost iscălit în ziua de 7 Maiu 1945, (a doua zi de Paști) în localul unei școli primare din localitatea Reimis din Franța, unde se afla instalat cartierul general al generalului englez Eisenhower. În urma capitulării, necondiționate, Germania a fost împărțită în patru zone de ocupație, zone cari au fost puse sub controlul și administrația Națiunilor Unite: Statele Unite, Marea Britanie, Rusia Sovietică și Franța, cari prin delegații lor, s'au întrunit în ziua de 5 Iunie 1945, la Berlin, iscăbind actul prin care se statorniceau granițele definitive ale Germaniei și granițele zonelor de control. Cu aceasta a luat sfârșit, pentru totdeauna, imperiul german al național-socialismului, creiat de Adolf Hitler.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Conferința dela Londra

În ziua de 11 Septemvrie 1945, cei cinci miniștrii de externe ai Marelui Britanii, Statelor Unite, Rusiei Sovietice, Chinei și Franței s'au întrunit la Londra, pentru ca împreună să chibzuiască la găsirea unor soluții practice, cari ar fi putut ușura apoi lucrările conferinței de pace.

Capitularea necondiționată a Japoniei, eveniment care s'a întâmplat la începutul aceleiași luni, lăsa puțința celor cinci miniștrii de externe să discute, în mai multă siguranță, problemele păcii.

Ori s'a constatat că după discuții ce au durat mai bine de trei săptămâni, conferința dela Londra n'a ajuns la rezultatele dorite, astfel, că cei întruniți acolo au plecat spre țările lor, fără a fi putut ajunge la înțelegerile dorite de toată lumea. Din această pricină pacea a suferit o amânare.

Bomba atomică

Cu toate că această bombă și-a îndeplinit rolul, de-a sili Japonia să capituleze, tot se mai vorbește de ea, ca de cea mai puternică armă de război. Secretul

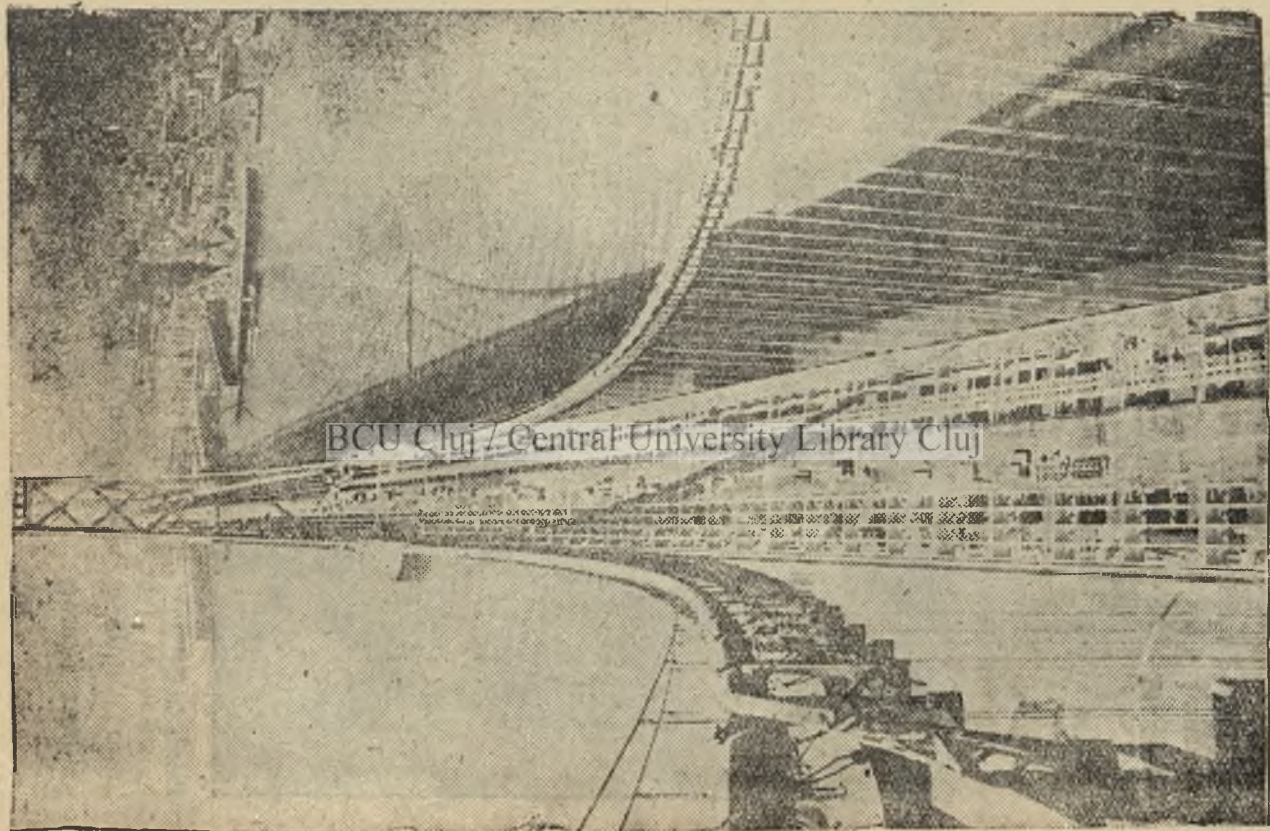

BCU Cluj / Central University Library Cluj

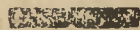
Generalul De Gaulle, șeful statului francez, primind decorația din partea președintelui Statelor Unite, d. Harry Truman, cu prilejul întâlnirii celor doi la Washington

acestei arme e în mâinile unor învățați, cari în cele din urmă tot vor trebui să-l descopere lumii.

Când încheiem această cronică, ce cuprinde întâmplările până la data de 22 Octomvrie 1945, lumea întreagă e în așteptarea conferinței de pace pentru pregătirea căreia se lucrează din greu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Onoratul public

poate obține cele mai **precise**
reparațiuni de ceasornice
la firma

IOAN PINTEA

Mastru ceasornicar — Pre-
miat de Ministerul Muncii
BCU Cluj / Central University Library Cluj
pentru meritele și priceperea
sa în branșe

Sibiu, strada Tribunei Nr. 14

**Cantinele militare și școlare, domni
comercianți, etc**, se pot aproviziona cu
cele mai superioare calități de zaharicale!

**Bomboane umplute - Bomboane
Loyd-Melange - Bomboane cuburi
dungate - Marmeladă - Marmeladă-
pastă cal. I. - Halva marmorată,
precum și biscuiți albi, rahat fin,
napolitane, siropuri, etc., la pre-
țurile cele mai reduse.**

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„DE-MI“

Bombonărie și articole alimentare

Propr. Iancu Mujat

SIBIU, str. FAURULUI Nr. 21

Vânzări en-gros și en-detail

Târgurile din Ardeal și Banat după comune

v.—însemnează târg de vite; *m.*—însemnează târg de mărfuri

- ABRUD *v.* și *m.* 23 Febr., 20 Apr., 7 Sept., 30 Nov.
Agnita (jud. Târnava-mare) *v.* 21 Martie, 19 Iunie, 12 Oct., 19 Dec.
— *m.* 23 Martie, 21 Iunie, 14 Oct., 21 Dec.
Agoștin (jud. Târnava-mare) *v.* 29 Martie, 2 Iulie, 12 Sept., 15 Dec.
— *m.* 30 Martie, 3 Iulie, 13 Sept., 16 Decembrie.
Aita-Mare *v.* 15 Febr., 22 Mai, 15 Oct., 28 Dec. — *m.* 16 Febr., 23
Mai, 16 Oct., 29 Dec.
Aiud *v.* și *m.* 22—25 Ianuarie, 3—8 Mai, 16—19 August, 13—16 Oct.,
1—4 Decembrie.
Alămor *v.* și *m.* 4 Martie, 3 Septembrie.
Alba-Iulia *v.* 4—5 Aprilie, 23—24 Iulie, 27—28 Sept., 14—15 Dec.
— *m.* 7 Apr., 28 Iulie, 30 Sept., 19 Decembrie.
Almașul mare (jud. Cluj) *m.* 6 Febr., 2 Iulie, 25 Oct.
Alțina *v.* 18 Februarie, 29 August.
Amnaș (jud. Sib.), *v.* 7 Febr., 7 Iulie, — *m.* 8 Febr., 8 Iulie.
Apoldul-de-jos (mic) *v.* 2 Ian., 10 Aug. — *m.* 3 Ian., 11 August.
Apoldul-de-sus (mare) *v.* 17 Ianuarie, 17 Nov. — *m.* 18 Ianuarie, 18
Noembrie.
Archita (jud. Târnava-mare) *v.* 21 Aprilie, 13 Oct. — *oi.* 19 Aprilie,
— *m.* 24 Aprilie, 15 Octombrie
Arpașul-de-jos *v.* 22 Martie, 4—5 Iulie, 20 Sept. 9—10 Oct. — *m.* 22
Martie, 6 Iulie, 21 Sept., 11 Oct.
Așel *v.* 11 Febr., 20 Aprilie, 8 August, 3 Decembrie. — *m.* 14 Febr.,
23 Aprilie, 11 Aug., 6 Decembrie.
Avrig *v.* 19 Martie, 1 Iunie, 12 August, 1 Octombrie. — *m.* 20 Martie,
2 Iunie, 13 August, 2 Octombrie.
BAHNEA *v.* 3 Martie, 9 Iunie, 28 —30 Iulie, 27—29 Sept., 12—14 Dec.
m. 6 Martie, 12 Iunie, 31 Iulie, 30 Septembrie, 15 Decembrie.
Baia-de-Criș *v.* și *m.* în fiecare Mercuri după 15 a lunilor Martie,
Iunie, Sept., Dec.

- Balșa (jud. Huned.) v și m. 25 Mart., 24 Iunie, 26 Octomvrie.
- Balinț (jud. Severin) v și m. 1 Aprilie, 1 Octomvrie.
- Bârgăniș v. 29 Aprilie, 3 Octomvrie
- Bazna v 29 Mărtie, 29 Iulie — m. 1 Aprilie 1 August.
- Beiuș v și m. Joia a doua după 2 Februarie, Joi după 23 Aprilie, Joi după 20 Iulie, Joi după 26 Octomvrie.
- Biertan v. 14—15 Aprilie, 2—3 Septemvrie, 20 Decemvrie. — m. 17 Aprilie, 5 Septemvrie, 23 Decemvrie.
- Blaș v. 14 Aprilie, 30 Iunie, 25 Septemvrie, 3 Decemvrie. — m. 17 Aprilie, 3 Iulie, 28 Septemvrie, 6 Decemvrie.
- Bogșa-montană m. 21 Martie 17 Mai, 27 Iunie, 12 Septemvrie, 5 Dec.
- Boroșineu (jud. Arad) v și m. 6-7 Ianuarie, 17—18 Mai, 10—11 Nov.
- Bozoviciu v. și m. 5—6 Aprilie, 4—5 Mai, 4—5 Oct., 20—21 Dec.
- Brad (jud. Hunedoara) v și m. în fiecare Joi după ziua de întâi a lunilor Martie, Iunie, Septemvrie, Decemvrie.
- Bran v. 7 August, 5 Octomvrie. — m. 8 August, 6 Octomvrie.
- Brașov v. 6 Aprilie 6 Iunie, 24 Octomvrie. — m. 25 Octomvrie.
- Brușu m. 1 Martie, 24 Octomvrie.
- Buteni (jud. Arad) v. și m. 1 Februarie, 24 Mai, 6 Septemvrie, 20 Dec.
- Buziaș (jud. Timiș) v și m. Vineri din săptămâna a 3-a din Ianuarie, Aprilie, Iulie; ultima Vineri din luna August.
- CĂLNIC (jud. Alba) v. 7 Aprilie, 3 Iulie, 2 Decemvrie. — m. 8 Aprilie, 4 Iulie, 3 Decemvrie.
- Câmpeni v. și m. 13 Februarie, 2 Aprilie, 28 Mai, 9 Iulie, 28 August, 5 Noemvrie.
- Căpâlnaș (jud. Severin) m. 13 Ianuarie, 21 Martie, 5 Mai, 6 Iulie, 20 Septemvrie, 20 Noemvrie.
- Caransebeș v. și m. ultima Joi din lunile Ianuarie și Aprilie, prima Joi din lunile August și Octomvrie.
- Cârța (jud. Făgăraș) v. 20 Martie, 20 Iulie. — m. 21 Martie, 21 Iulie.
- Caja (jud. Târnava-mare) v. 6 Mai, 15 Septemvrie, — m. 7 Mai, 16 Sept.
- Cetatea-de-Baltă (jud. Târnava-mică) v. 2 Aprilie, 14 Iunie, 18 August, 5 Octomvrie, 20 Dec. — m. 15 Aprilie, 17 Iunie, 21 Aug., 23 Dec.
- Chirpăr v. 23 Ianuarie, 17 Aprilie, 10 Iulie. — m. 25 Ianuarie 19 Aprilie, 12 Iulie.
- Chișencu-Criș v. și m. 17—18 Aprilie, 25—26 Septemvrie, 4—5 Dec.
- Ciacova m. 7 Aprilie 30 Iunie, 25 August, 13 Octomvrie.
- Cincul (jud. Făgăraș) v. 10 Martie, 17 Iunie, 30 Septemvrie — m. 12 Martie, 18 Iunie, 1 Octomvrie.
- Cisnădie m, 29 Iunie.
- Codlea v. 24 Aprilie, 29 Septemvrie. — m. 25 Aprilie, 30 Septemvrie.

- Comloșul-mare (j. Timiș) v. 4 Martie, 10. Iunie, 26 August, — m. 5 Martie, 11 Iunie, 27 August.
- Copșa-mare v. 21 August — m. 24 August.
- Copșa-mică v. 25 Aprilie, 20 August — oi 21 Aprile — m. 28 Aprilie, 23 August.
- Cornățel (j. Sibiu) v. 31 Martie și 1 August — m. 1 Aprilie, 2 August.
- Covasna v și m. 10 Februarie, 1 Mai, 21 Iulie, 10 Noemvrie.
- Crihalma (j. Târnava-mare) v. 26 Martie, 1 Iulie, 2 Decemvrie — m. 27 Martie, 2 Iulie, 3 Decemvrie.
- Criș (j. Târnava-mare) v. 5 Ianuarie, 10 Iunie, 10 Octomvrie — m. 7 Ianuarie, 12 Iunie, 12 Octomvrie.
- Criș (j. Târnava-mare) v. 22 Ianuarie, 29 August — m. 23 Ianuarie, 31 August.
- DALBOȘET (j. C.-Severin) m. 10 Martie, 23 Octomvrie.
- Daneș v. 2-4 Martie, 17-19 Iunie, 2-4 Octomvrie — m. 5 Martie, 20 Iunie, 5 Octomvrie.
- Dealul Frumos (j. Târnava-mare) v. și m. 12 Septemvrie.
- Deta (j. Timiș) m. 18-19 Martie, 10-11 Iunie, 9-10 Sept., 25-26 Nov.
- Deva v. 11 Ian., 11 Mai. 31 Iulie, 27 Oct. — m. 14 Ian., 17 Mai, 3 August, 30 Octomvrie. *Central University Library Cluj*
- Dezna (j. Arad) v. și m. 19 Martie, 14 Mai, 10 Sept. 3 Dec.
- Ditrău (j. Ciuc) v. 31 Ian., 2 Febr., 28-30 Aprilie, 14-16 Iulie, 22-24 Noemvrie — m. 3 Februarie., 1 Mai, 17 Iulie, 25 Noemvrie.
- Dobra (j. Hunedoara) oi și capre 24 Februarie, 4 Mai, 18 Iunie, 14 Septemvrie, 30 Octomvrie, 3 Decemvrie — v. și m. 26 Februarie, 6 Mai, 20 Iunie, 21 Sept. 1 Noemvrie, 5 Decemvrie.
- Dumbrăveni (Ibașfalău) v. 24 Ianuarie, 23 Martie, 16 Mai, 2 Iulie, 21 Septemvrie, 17 Noemvrie — m. 27 Ianuarie, 26 Martie, 19 Mai, 5 Iulie, 24 Septemvrie, 20 Noemvrie.
- FĂGĂRAȘ v. 15 Martie 2 Iunie, 7 Septemvrie, 4 Decemvrie — m. 17 Martie, 4 Iunie, 9 Septemvrie, 7 Decemvrie.
- Feldioara (j. Brașov) v. 26 Martie, 13 Decemvrie — m. 27 Martie, 14 Decemvrie.
- Felmer (j. Făgăraș) v. 1 Aprilie, 1 Septemvrie — m. 2 Aprilie, 2 Sept.
- GEOAGIUL-DE-JOS (j. Hunedoara) v. și m. 6 Aprilie, 1 Iulie, 3 Septemvrie, 18 Decemvrie.
- Georgheni (jud. Ciuc) v. 29-30 Martie, 12-14 Iunie, 4-6 Septemvrie, 10-12 Decemvrie — m. 1 Aprilie, 15 Iunie, 7 Septemvrie, 13 Decemvrie.

Ghierteniş (j. Timiş) *m.* 10 Ianuarie, 10 Aprilie, 10 Iulie, 10 Octombrie.
 Ghimeş-Făget (j. Ciuc) *v.* 20—21 Ianuarie, 22—23 August — *m.* 22 Ian.,
 24 August.

HĂLMEOAG *v.* 11 Aprilie, 15 Octombrie — *m.* 12 Aprilie, 16 Oct.
 Hăsmasul-Lăpuşului *m.* 25 Martie, 6 Dec.

Hăjgeş *v.* 30 Ianuarie, 10 Aprilie, 12 August, 5 Septembrie — *m.* 3 Fe-
 bruarie 13 Aprilie, 14 August, 7 Septembrie.

Hendorf (j. Târnavă-mare) *v.* 14 Aprilie, 14 Iulie, 9 Nov. — *m.* 16
 Aprilie, 16 Iulie, 11 Noembrie.

Hoghilag *v.* 1 Aprilie, 26 August.

Homorod *v.* 15 Martie, 30 Iunie, 15 Noembrie — *m.* 16 Martie, 1 Iulie,
 16 Noembrie.

Hunedoara *v.* 27 Martie, 22 Mai, 27 Iunie, 26 August, 11 Noembrie;
 — *m.* 30 Martie, 25 Mai, 29 Iunie, 29 August, 14 Noembrie.

IACOBENI (j. Târnavă-mare) *v.* 27 Aprilie, 27 Octombrie — *m.* 29
 Aprilie, 29 Octombrie.

Iernut *v.* 2—3 Ianuarie, 4—5 Martie, 4—5 Mai, 4—5 Iulie, 4—5 Sept.,
 4—5 Nov., — *m.* 4 Ian. 6 Martie. 9 Mai, 6 Iulie, 6 Sept., 6 Nov.

Ilia (jud. Hunedoara) *v.* și *m.* 7 Ianuarie, 25 Martie, 10 Iunie, 24 Iunie,
 15 August, 29 Septembrie, 8 Noembrie — *oi* 5 Ianuarie, 23 Martie,
 8 Iunie, 22 Iunie, 13 August, 27 Septembrie, 6 Noembrie.

Intorsura-Buzăului *v.* 15 Martie, 29 Iunie 15 Decembrie — *m.* 16 Martie,
 30 Iunie, 16 Decembrie.

Jidveiu (j. Târnavă-mică) *v.* 14 Ianuarie, 14 Mai, 3 Septembrie, 22 No-
 embrie — *m.* 17 Ianuarie, 17 Mai, 6 Septembrie, 25 Noembrie.

LASLEA *v.* 15 Februarie, 15 Iulie, 15 Octombrie — *m.* 18 Februarie
 18 Iulie, 18 Octombrie.

Lipova (j. Timiş) *m.* Vineri și Sâmbătă înainte de: 23 Aprilie, 20
 Iunie, 8 Septembrie, 8 Noembrie.

Lovnic *v.* 5 Martie, 6 Iulie — *m.* 7 Martie, 8 Iulie.

Ludoşul-mare (j. Sibiu) *v.* 15 Aprilie, 27 Sept. — *m.* 16 Aprilie, 28 Sept.

Lugoj *v.* și *m.* Marți înainte de: 10 Februarie, 25 Martie, 10 Mai,
 Iulie, 13 August, 21 Octombrie, 15 Decembrie.

MARPOD (j. Sibiu) *v.* 22 Mai, 25—26 Octombrie.

Mediaş *v.* 10-12 Aprilie, 28—30 Mai; 9—12 Iulie, 27—29 Noembrie —
 Vite de prăsilă 20 Martie — *m.* 13 Iulie, 30 Noembrie.

Mehadia *v.* și *m.* Sâmbătă înainte de Bobotează, Florii, Sf. Petru
 și Cuv. Paraschiva.

Mercurea (j. Sibiu) *v.* 22 Februarie, 25 Iunie, 17 August, 9 Noemv-
m. 23 Februarie 26 Iunie, 18 August, 10 Noembrie.

- Mercurea-Ciuc v. 2—5 Martie, 15—18 Iunie, 10—12 Iulie, 26—28 Sept.
— m. 5 Martie, 13 Iunie, 13 Iulie, 29 Septembrie.
- Moldova-nouă (jud. C raș Severin) m. 22 Apr., 24 Iunie, 2 Noembrie.
- Moldova-veche (jud. Caraș Severin) v. și m. 15 Martie, 12 Octombrie.
Motișul v. 16 Martie.
- Movile (jud. T.-mare) v. 26 Noembrie. — m. 28 Noembrie.
- NADEȘ (jud. T.-Mică) v 2 Februarie, 25 Aprilie, 28 Octombrie. — m.
5 Februarie, 28 Aprilie, 31 Octombrie.
- Nocrich v. 3 Febr., 5 Mai, 16 Oct.—m, 4 Febr., 6 Mai 17 Oct.
- OCNA-SIBIULUI v. 29—30 Martie 3—4 August, 17—18 Decembrie, —
m, 1 Aprilie, 6 August, 20 Decembrie.
- Ocna-Murășului (j. Alba) v. 10 Apr., 14 Aug. — m. 15 Apr. 15 Aug.
- Orăștie v. 11 Martie, 1 Iunie, 1 Octombrie, 3 Decembrie — m. 14 Martie.
4 Iunie, 4 Octombrie, 5 Decembrie.
- Oravița v. și m. Joi înainte de 25 Martie, 20 Iulie 26 Oct., 6 Dec.
- Orlat v. 7 Aprilie, 28 August.—m. 8 Aprilie, 29 August.
- Orșova m. Joia primă în luna Mai; a doua Joi în luna Septembrie.
- Ozan v. 17 Martie, 24 Martie, 26 Mai, 14 Iulie, 8 Septembrie, 17 Octombrie,
8 Decembrie,— m. 19 Martie, 26 Martie, 28 Mai, 16 Iulie,
10 Septembrie, 19 Octombrie, 6 Decembrie.
- PALOȘ (j. T.-Mare) v. și m. 28 Mai.
- Pecica (j. Arad) v. și m 18 Martie, 19 August, 23 Decembrie.
- Pelișor (j. T. Mare) v 25 Martie, 13 Nov., — m. 27 Martie, 15 Nov.
- Periam (j. Timiș) m. 24 Aprilie, 15 Iunie.
- Pe riș (j. Arad) m. 2 Ian., 9 Martie, 24 Iunie. 2 August, 14 Oct.
- Petroșani (jud. Huned.) v. și m. 13—15 Mai, 13—15 Octombrie.
- Poiana-Sibiului v. 5 Mai, 11—12 Iulie, 19—20 Septembrie, — m. 6
Mai, 13 Iulie, 21 Septembrie.
- Porumbacul-de-jos v. 14 Aprilie, 1 Septembrie, 16 Aprilie, 3 Sept.
- Prejmer (jud. Brașov) v. 3 Febr., 7 August. — m. 4. Febr., 8 August.
- Proștea-mare (jud. T.-Mică) v. 1 Martie, 18 Mai, 28 August, 10 Decembrie
oi 14 Mai, — m 3 Martie, 22 Mai, 30 August, 13
Decembrie.
- Pui (jud. Hunedoara) v. și m. 1 Mai, 14 Octombrie.
- RACĂȘUL-DE-JOS v. 24 Aprilie, 20 Sept. — m. 25 Apr., 21 Sept.
- Racovița v. și m. 9 Martie, 20 August.
- Radna (jud. Arad) m. 7 Martie, 18 Mai, 14 Aug., 4 Octombrie.
- Râșnov (jud. Brașov) v. 24 Ianuarie, 11 Iulie, — m. 25 Ian., 12 Iulie.
- Remetea m. 29 Mai, 6 Noembrie.
- Reșița v și m. 21 Apr., 14 Iulie, 8 Septembrie, 27 Octombrie.
- Reșișul (jud. Târn.-Mare) v. 2 Mai, 1 Sept. — m 4 Mai, 3 Septembrie.

- Richişul (j. Târnăva-mare) v. 25 Martie, 13 Noemvrie. — m. 27 Martie, 15 Noemvrie
- Rîmelea (j. Turda) v. 13—15 Mai, 7—9 Oct. — m. 16 Mai, 10 Oct.
- Rodna v. 17 Februarie, 2 Mai, 7 August, 27 Octomvrie — m. 18 Februarie, 3 Mai, 8 August, 28 Octomvrie.
- Roşia-montană m. 15 Martie, 15 Octomvrie.
- Rovine (j. Arad) v. 5 Mai, 8 Sept. — m. 6—7 Mai, 9—10 Sept.
- Rupea v. 8 Ianuarie, 8 Martie, 22 Iulie, 7 Octomvrie — m. 10 Ian., 10 Martie, 24 Iulie, 9 Oct.
- SACUL m. 24 Mai, 8 Noemvrie.
- Sălaşul de sus (jud. Hunedoara) v. și m. 23 Aprilie, 29 Septemvrie.
- Săliște (jud. Sibiu) oi și porci 4 Apr., 11 Iunie, 4 Oct. — v. 5 Aprilei, 12 Iunie, 5 Oct. — m. 6 Aprilie, 14 Iunie, 7 Octomvrie.
- Sâmbăta de jos v. 22 Apr., 20 Mai, 14 Septemvrie. — m. 23 Aprilie, 21 Mai, 14 Septemvrie.
- Sândominic v. 16—18 Martie, 7 9 Oct. — m. 19 Martie, 10 Octomvrie.
- Sânmiclăuș (jud. T.-mică) v. 22 Aprilie, 18 Sept — oi 1 Aprilie, 11 Sept — m. 25 Aprilie, 21 Septemvrie.
- Sân-Paul (jud. T.-Mică) v. 14 Aprilie, 25 August. — m. 16 Aprilie, 28 August.
- Sântămăria-de-peară (jud. Hunedoara) v. și m. 13 Ianuarie, 24 Apr. 14 Octomvrie.
- Sarmisegetuza (jud. Hunedoara) v. și m. 15 Mai, 14 Octomvrie.
- Saschiz v. 10 Ianuarie, 20 Mai, 1 August, 22 Nov. — m. 12 Ianuarie, 22 Mai, 3 August, 24 Noemvrie.
- Săsciori v. 28 Martie, 24 Octomvrie, 18 Decemvrie. — oi 24 Aprilie, — m. 30 Martie, 26 Octomvrie, 20 Decemvrie.
- Săvârşin (jud. Arad) v. și m. 14 Februarie, 1 Aprilie, 13 Mai, 15 Iunie, 18 August, 1 Octomvrie, 3 Decemvrie
- Sebeș (jud. Alba) v. 26 Ianuarie, 4 Martie, 21 Aprilie, 30 Mai, 21 August, 4 Nov. — oi 6 Aprilie, 1 Octomvrie. — m. 29 Ianuarie, 5 Martie, 24 Aprilie, 1 Iunie, 24 August, 5 Noemvrie.
- Şeica-mare v. 1 Martie, 18 Mai, 28 August. 10 Decemvrie. — oi 14 Mai — m. 8 Martie, 22 Mai, 30 August, 13 Decemvrie.
- Seleuş v. 8 Aprilie, 13 Aug., 8 Dec. — m. 11 Aprilie, 16 Aug., 11 Dec.
- Şercaia (jud. Făgăraş) v. 8 Mai, 21 August, 9 Nov., — m. 9 Mai, 22 August, 10 Noemvrie.
- Şibiu oi 24 Apr., 10 Sept. — tauri de reproducție 24 Apr., 30 Oct. — v. 9 Ianuarie, 5 Martie, 24 Aprilie, 26 Iunie, 11 Septemvrie, 30 Octomvrie. — cai 10 Ianuarie, 6 Martie, 26 Apr., 27 Iunie, 12 Sept., 31 Octomvrie, — m. 10 Ianuarie, 25 Aprilie, 12 Septemvrie.

- Șibot (jud. Hunedoara) v. și m. 10 Mărtie, 23 Mai, 8 Aug. 10 Nov.
 Sighișoara v. 15—16 Ian., 13—14 Martie, 30 Apr., 21—22 Iunie, 15
 Sept., 2 Nov. — m. 18 Ian., 16 Martie, 3 Mai, 24 Iunie, 18 Sep-
 temvrie, 4 Noemvrie.
- Șilind'a (jud. Arad) m. 30 Mai, 10 Oct., 19 Dec.
- Simand (j. Arad) v. și m. 13 Mai, 13 Septemvrie,
- Simeria (jud. Hunedoara) v. și m. 26 Februarie, 15 Iulie, 11 Sept., 25 Oct.
- Simon (jud. Brașov) v. 8 Aug., 20 Noemvrie. — m. 9 Aug. 21 Nov.
- Șinca-veche (jud. Făgăraș) v. 29 Aprilie, 20 Iulie, 25 Oct. — m. 30
 Aprilie, 21 Iulie, 26 Oct.
- Soarș v. 7—8 Aprilie, 17—18 Sep. — m. 9 Aprilie, 19 Sep.
- Strei-Sângeorgin (jud. Hunedoara) v. și m. 6 Mai, 15 Sep., 18 Dec.
- Subceiate (jud. Ciuc) v. 15—16 Martie, 1—2 Sept. — m. 16 Martie 2 Sept.
- TÂRGUL SACUESC v. 3 Ian., 28 Oct. — m. 4 Ian., 28 Oct.
- Târnăveni v. 28—30 Apr., 21—23 Iulie, 26—28 Sept., 12—14 Oct. — oi
 28—30 Apr. — m. 1 Martie, 1 Mai, 24 Iulie, 15 Oct.
- Teiuș v. și m. 17—18 Febr., 26—27 Aprilie, 24—25 Iunie, 25—26 Aug.,
 5—6 Noemvrie.
- Timișoara v. și m. Joi și Vineri înainte de: 20 Martie, 2 Iunie, 16
 Aug., 30 Sept., 19 Dec.
- Tohanal vechiu v. și m. 26 Martie, 15 Septemvrie.
- Turda v. și m. 18—20 Febr., 21—23 Aprilie, 11—13 Iunie, 5—7 Sep.
 28—30 Oct., 3—5 Dec.
- UNGRA (j. Târnava-mare) v. 1 Iunie, 10 August, 2 Nov. — m. 2 Iunie,
 11 August, 3 Noemvrie,
- Valea-Lungă (j. Târnava-mică) v. 23 Februarie, 20 Iunie, 23 Octomvrie —
 m. 26 Februarie, 23 Iunie, 26 Octomvrie.
- Vânători (j. Târnava-mare) v. 27 Martie, 27 Septemvrie, 2 Decemvrie
 oi 26 Septemvrie — m. 29 Martie, 29 Septemvrie, 4 Decemvrie.
- Vărădia (j. Arad) v. și m. 7 Ianuarie, 13 Aprilie, 8 Iunie, 14 Septemvrie.
- Veneția de jos v. 2 Martie, 7 Iulie, 24 Septemvrie — m. 3 Martie, 8
 Iulie, 25 Septemvrie.
- Vinga (j. Timiș) m. 21 Mai, 20 August, 20 Octomvrie, 2 Decemvrie.
- Vingard (j. Alba) v. 10—11 Febrerie, 11 Mai, 10—11 Sept. — m. 12
 Februarie, 12 Mai, 12 Septemvrie.
- Vințul de jos (j. Alba) v. 13—14 Martie, 22—23 Iunie, 13—14 Sept.,
 23—24 Noemvrie — m. 15 Martie, 24 Iunie, 15 Sept., 25 Nov.
- Viștea de jos (j. Făgăraș) v. 4—5 Aprilie, 11 Iulie, 25—26 August — m.
 6 Aprilie, 12 Iulie, 27 August.

- Voila (jud. Făgăraș) v. 3 Mai, 16 August, 24 Oct. — m. 5 Mai, 18 August, 26 Octomvrie.
- Voieag (jud. Timișoara) m. 1 Mai, 1 Septemvrie.
- Vorumloc v. 2 Aprilie.
- Vulcan (jud. Brașov) v. 9 Martie, 29 Aug. — m. 10 Martie, 30 August.
- ZAM (jud. Hunedoara) oi și capre: 20 Mai, 7 Iulie, 28 August. — v. și m. 16 Ianuarie, 21 Martie, 22 Mai, 15 Septemvrie, 30 Noemvrie.
- Zărnești v. 5 Mai, 20 Septemvrie. — m. 6 Mai, 21 Septemvrie.
- Zerindul mărē m. 14 Ianuarie, 25 August.
- Zlatna v. 17—18 Martie, 18 Iunie, 1 Septemvrie, 21 Noemvrie.
- Zorlențul mare (jud. Caraș-Severin) m. la Florii și 24 Oct.

Vasile Hoza

SIBIU, — PIAȚA MICĂ Nr. 14

Magazin de manufactură
și ornate bisericesti

Intreprindere de înmormântări

VICTOR KREMER SUC.

Sibiu, strada Faurului 1-Tel. 187

execută tot felul de înmormântări, precum și exuhumări din teritoriile ocupate

MAȘINĂ SPECIALĂ

In depozit tot felul de sicrie din metal, ștejar, celuloză și brad

RUDOLF FRIEDSAM

MAGAZIN CU FIER ȘI ART. TEHNICE

SIBIU, PIAȚA LEMNELOR 5

Telefon 251

OSIE pentru car
veritabilă „Steier“

Traverse

Cuptoare

Trestie

Șuruburi, cuie

Lopeți

Ciment

Gips

Rafuri

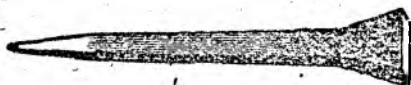
Plite de tuci

Fiare pentru plug

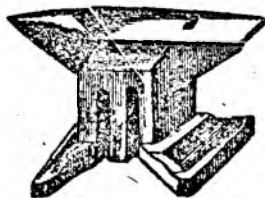
Coase

COCS pentru faur

MAȘINI
AGRICOLE

Livrez prompt, din
depozit, cu prețurile
cele mai ieftine

ILIE FLOAȘIU

S. A. R.

SIBIU

Mare magazin românesc

BCU Cluj / Central University Library Cluj

**M a n u f a c u r ă
en gros și en detail
Coloniale en gros**

Sibiu, Strada Regina Maria Nr. 21

T e l e f o n 159

SARFICOM

S. A. R.

Centrala: **FĂGĂRAȘ**

Sucursala: **SIBIU**

Piața Regele Ferdinand 2

Telefon: 596

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Asortat cu tot felul de cauciucuri, șoșoni, galoși, opinci și articole textile

Vizitați cu încredere
Croitoria Modernă
pentru domni și doamne

Nicolae Vlad

SIBIU
str. General Moșoiu I

Serviciu prompt și conștiincios

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Jucării

Mare alegere în jucării, tot
ce dorește inima copiilor la
firma

RUDOLF NUSSBACHER

SIBIU, Piața Regelui Ferdinand Nr. 3

Magazin asortat în perma-
nență cu **cărucioare pen-**
tru copii și accesorii
pentru biciclete

Stofe

calități superioare și moderne pentru

Doamne și Domni

cumpărați convenabil la magazinul

Eugen Nicolau

SIBIU, Piața Regele Ferdinand Nr. 2

 BCU Cluj / Central University Library Cluj

în permanență asortat în bransa de
Mărunțișuri - Galanterie - Tricotaje
Cioraperie „A R E C A”

Serviciul prompt și conștiincios

LIBRĂRIA ȘI PAPETĂRIA

„*Cartea Românească
din Cluj*”

■ **SIBIU, strada Regina Maria Nr. 31**
Telefon 724

■ **CLUJ, Piața Libertății. Nr. 15**

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Aduce la cunoștința Onoratei clientele că are în depozit: Un mare asortiment de cărți românești. — Cursuri universitare și cărți de studiu în limba română. — Tot felul de rechizite școlare și de birou. — Un bogat asortiment de tocure rezervoare și creioane mecanice.

*Brichete
marcate*

INDUSTRIA VATELINEI

S. A.

SIBIU, str. Laurian Nr. 4

Telefon 908

Produce

VATELINĂ

din cea mai superioară
calitate

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Intrebuințați

ELECTRICITATEA

cea mai ideală formă de energie pentru

LUMINĂ
FORȚĂ
CĂLDURĂ

Informațiuni la:

„S E T A“

SIBIU, str. C. BRÂNCOVEANU 3 - Tel. 194 și 195

Încă moșul D-voastre cumpăra, înainte
cu 90 de ani, dela firma noastră renumite
lecoase marca „UNELTE de CÂMP”
și era mulțumit.

Și d-voastră veți fi mulțumit, dacă cumpărați la noi o
coasă sau o comandați prin poștă.

FIECARE COASĂ SE VINDE CU GARANȚIE

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Toate celelalte mărfuri de fierărie,
pluguri și tot soiul de unelte agricole

Radio - Mașini de scris

la

CAROL F. JICKELI S. A.

SIBIU

ALBA-IULIA

Fondat 1847

**„PROGRESUL
INDUSTRIAL
ROMÂN”**

EMIL NEMEȘ

Fabrică de arpăcaș și comerț
cu derivate din cereale

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SIBIU

Strada Felinarului Nr. 1 — Telefon 740

BUCUREȘTI

Strada Pușcașului Nr. 2 — Telefon 58.569

Consumați cu toată încre-
derea arpăcașul produs de
fabrica din Sibiu

Berea TREI STEJARI

cea mai bună și
mai renumită din
SIBIU

Victoria, Bock și Sanator

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Hermann Schlosser

*LIBRĂRIE și
articole tehnice*

Sibiu, str. Regele Mihai I Nr. 13

=====
Telefon: 61
=====

STOFE

în diferite calități, pentru voiaj,
vânătoare, sport, stradă și gală la

TEXCOM

Sibiu, str. Regina Maria Nr. 5

produse ale fabricilor de
postav

GROMEN & HERBERT s. a., Sibiu

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Vizitați cu toată încrederea

Magazinul românesc

Dumitru Todor

SIBIU, strada AVRAM IANCU Nr. 2

In permanență asortat cu arti-
cole de mode pentru doamne
și domni, - Tricotaje - Ga-
lanterie și Mărunțișuri

Preturi convenabile!

Incercați spre convingere!

TIPOGRAFIA

„Astra Culturală“

Execută tot felul de lucrări grafice
ca: **imprimate, acțiuni, registre ban-**
care, broșuri, reviste, ziare, afișe,
BCU Cluj / Central University Library Cluj
invitații, bilete de cununie, necro-
loage, bilete de vizită, imprimate
***sanitare în condițiuni tehnice supe-**
rioare și cu prețuri moderate.

SIBIU, strada AVRAM IANCU, Nr. 9

Imbrăcăminte pentru doamne,
domni și copii
Furnituri pentru doamne și domni

Ioan Șandru

SIBIU — PIAȚA REGELE FERDINAND Nr. 11

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ATENȚIUNE!

Antonie Bușiu

Sibiu, str. Ocnei Nr. 6

Atelier de tapișerie fină
și decorațiuni

Execută:

Studiouri - Divane - Foteluri

Dormeze - Sofale - Somiere

Saltele - Rulouri - PERDELE

Cinema

„APOLLO“

SIBIU PIAȚA UNIRII

*Modern și elegant aranjat
Rulează filme: senzațio-
nale, interesante, sportive
„PREMIERE“*

Cele mai noi jurnale

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Specialitate: **Cele mai moderne plării**
pentru domni, sport, precum și plării pentru țărani

Atelier
special de
reparații

Atelier
special de
reparații

HEINRICH GRAEF

SIBIU, STRADA TURNULUI Nr. 32

VIZITAȚI cu toată încrederea
Magazinul de încălțăminte

„Victoria”

proprietar T. LASCU din Cluj
Sibiu, str. Regina Maria 25 (în curte)

*Asortat în permanență cu ultimile nou-
tăți pentru doamne, domni și copii*

Prețurile convenabile!

Incurajați munca noastră!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Mezelurile firmei

**RUDOLF SCHUSTER S.
A.**

sunt în general cunoscute
ca cele mai superioare

Locurile de vânzare principale la:

WILHELM SCHUSTER,
str. Regina Maria 29

KARL F. SCHUSTER,
str. Avram Iancu 8

Fondat cca. 1650

**Prima fabrică Ro-
mână de mărfuri
de oțel și de me-
tal S. A.**

Simon Redtenbacher

seel. Wwe. & Söhne

SIBIU, PIATA UNIRII 7

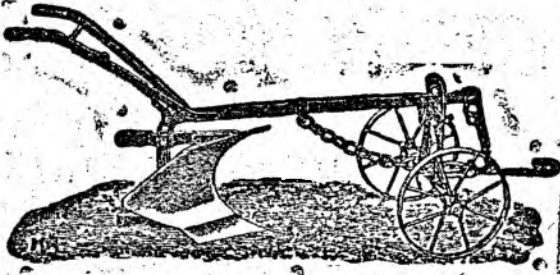
Produce: / Central University Library Cluj

Tot felul de cuțite în calitate obișnuită și inox dabilă, tacâmuri nichelate, cromate sau cositorite cât și tacâmuri fine din oțel inox dabil.

**Sprijiți industria indigenă,
cerând numai produsele
noastre!**

Mașini Agricole

de tot felul

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Pluguri — Mașini de semănat —
Grape de ogor — Greble de fân
Mașini de tăiat nutreț și de tăiat
sfeclă — Batoze cu motoare, etc.,
găsiți cu prețuri convenabile la:

Departamentul Mașinilor

al Reuniunii Agricole Săsești din Transilvania

SIBIU, STRADA SĂRII Nr. 22

Singura noastră reclamă
este CALITATEA

Primul magazin
românesc cu
haine gata și
croitorie

Alexe A. Eșianu

SIBIU, Strada PRIMĂRIEI Nr. 2
(in clădirea Bodenkredit)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

VIZITAȚI cu toată încrederea

Magazinul de încălțăminte

„Traian”

proprietar **TRAIAN LASCU**
SIBIU, str. REGINA MARIA Nr. 11

Asortat în permanență cu ultiile noutăți
pentru doamne, domni și copii

Prețuri convenabile!

Sprijiniți munca noastră!

“Dacia Traiană”

Institut de arte grafice, editură, compactorie și librărie s. a.
Sibiu, Piața Unirii 7 - Str. Regina Maria 20 - Tel. 168 a și b

Inscris în Registrul Comerțului Fi. 275/1931

▶ TIPOGRAFIA

execută tot felul de lucrări grafice ca: acțiuni, registre bancare, broșuri, reviste, ziare, cărți științifice și literare, precum și toate imprimările necesare comunelor, etc.

▶ LIBRĂRIA

livrează toate articolele de birou, în calități superioare, cu prețuri moderate, precum și cărți literare și școlare, etc.

▶ COMPACTORIA

bine aranjată cu cele mai bune mașini, poate efectua orice registre pentru bănci, în legături, dela cele mai simple până la cele mai luxoase, în piele și aurite, etc.

▶ EDITURA

editează cărți literare, științifice și școlare.

▶ SECȚIA CARTONAJE

execută tot felul de cutii din carton, precum și geaman-tane, în calitate superioară.

Orice comandă se execută prompt

La cerere se trimite rechizite sau cărți cu ramburs

Cumpărând dela noi, sprijiniți comerțul și industria românească!

Tâmplăria de mobile

Ioan Manițiu

SIBIU, Str. Lăptăriei 26 — Str. Turnului 8
Telefon 516

instalată în imobil propriu cu cel mai perfect utilaj. — Execută tot felul de mobilier pentru:

Anfiteatre, laboratoare, arhive, birouri, precum și bănci de școală, împreună cu tot mobilierul didactic necesar.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Orecoltă bună și abundentă

prin semănarea renumitelor semințe veritabile de legume și flori, în ambalaj original

MAUTHNER

Unde nu se găsesc a se adresa la

EDMUND MAUTHNER

S. A. Română pentru producerea și comercializarea semințelor

SIBIU, STRADA MARIA Nr. 7 — Telefon 529.

"PHÖNIX" s. a. pentru industrie

Fondat

1840

SIBIU, str. TURNULUI Nr. 27

FABRICA de LUMÂNĂRI și SĂPUN : — — — —

Produce lumânări Phönix, săpunuri Phönix și articole
desinfectante. — — — — Telefon 322 — — — —

SECȚIA de parfumerii

SECȚIA pentru lucrări de BETON și ASFALTARE :

Produce articole de ciment, plăci de beton și execu-
tă lucrări de betoni și asfaltare. Telefon 306

ANTREPOZITE:

Piața Gării Nr. 3

Telefon 322

ȘTIAȚI că **SERVICIUL MUNICIPAL DE**

POMPE FUNEBRE

Sibiu, strada Ambruster Nr. 2 — Telefon 972

(In aceeași clădire cu Intreprinderea Comunală)

este la dispoziția populației, în cazurile de decese, cu cele
mai mici taxe: cl. I 20.000 Lei, cl. II 10.000 Lei, înmor-
mântări speciale de lux 25 — 50.000 Lei, pentru cei săraci
servicii gratuite, cu cele mai bune servicii și cu cel mai
bogat sortiment de sicie de metal, sarcofage, sicrie simple
și toate articolele funerare, la cele mai rezonabile prețuri.

Dricuri de sticlă, care de flori, dricuri speciale pentru copii,
decoruri speciale, drapele de dolu, etc.

**Sprijiți această acțiune prin care se vine
în ajutorul tuturor.**

Citiți și răspândiți

FOAIA POPORULUI

CEA MAI RĂSPÂNDITĂ GAZETA P-TRU POPOR
A ASOCIAȚIUNII „ASTRA“

Apare în fiecare Duminică!

Redacția și Administrația SIBIU Str. Șaguna 6 - Tel. 83 a

GH. BUXBAUM

Sibiu, Calea Cisnădiei 48 (Case proprii)

Preia spre executare cu specialitate orice fel de lucrări de zugrăvit precum decorații de biserici, clădiri și fațade de orice înălțimi

Incercați spre convingere!

Prețuri convenabile!

Fabrică de cărămidă

BINDER S. a.

Cărămizi, etc.

Mărfuri ceramice

Șobe de teracotă

DEPOZIT:

str. Regele Mihai I nr. 27 — Tel. 240

SIBIU

Cea mai veche întreprindere
de înmormântări din Sibiu

Paly & Mökesch

STRADA FAURULUI Nr. 11 - Telefon 247 a

Primește și îngrijește înmormântări simple și pompoase, transporturi de morți, precum și exhumări, în condițiunile cele mai avantajoase.

Mare depozit în tot felul de coșciuge!

Vanzător al coșciugelor speciale din celuloză, brevătate și în toate țările mari ale Europei.

Dricuri mortuare de sticlă

BCU Cluj / Central University Library Cluj

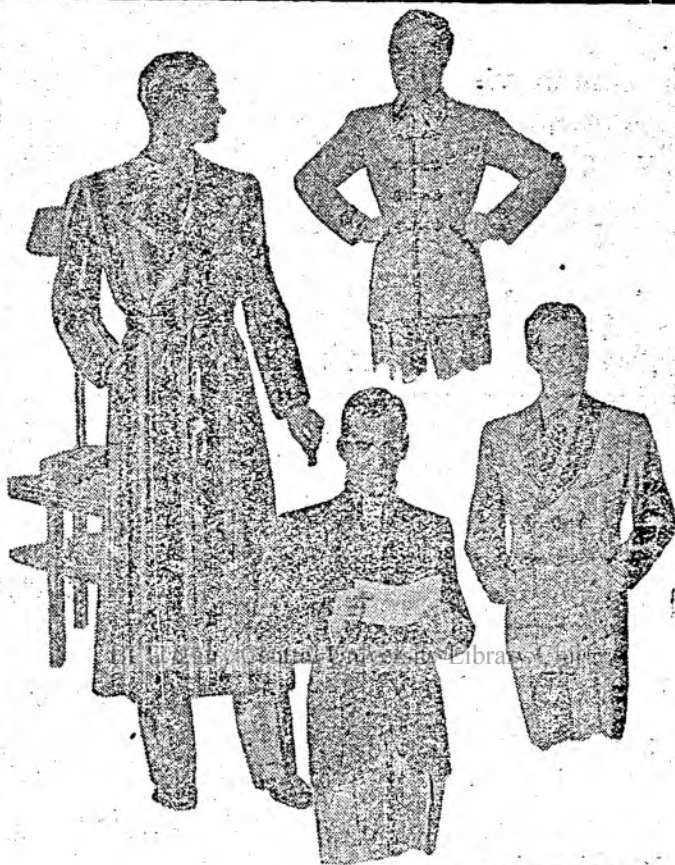
**Fabrică [pentru construcțiuni
de fier, aparate și cazane**

Frații Fabritius S. A.

Telegrame: Frații Fabritius Sibiu Telefon interurban 329

PRODUCEM:

Construcții de acoperiș - Instalații de macarale - Stâlpi și coloane - Rezervoare pentru lichide și gaze - Cazane de aburi toate sistematate - Incălziri centrale - Aparate din tablă de fier și de aramă, etc.

Croitoria pentru domni și doamne **GH. COMIZA**
Sibiu, str. Avram Iancu 35, execută cele mai elegante haine de casă

Depozitul de ziare și tutungeria
Florea Teodorescu S. Maria Bălău

-SIBIU

urează clientel sale

AN 'NOU FERICIT!

Consumați vinurile alese
absolut naturale de Târ-
nave și Parciu — dela

PIVNIȚELE de VINURI

„Lacrima Ardealului”

Propr. Alex. Lupescu

SIBIU

str. Elisabeta Nr.

26

BCU Cluj / Central University Cluj

vânzări en-gros și en-detail

și

Piața Schiller

2

Propr. V. Lupescu

Asigurați-vă viața și avutul la
PRIMA ARDELEANA S. A.
de Asigurări Generale
SIBIU, PIAȚA UNIRII Nr. 1

Capital și fonduri de garanție: 335.000.000— Lei

Inregistrată la Oficiul Reg. de Comerț Sibiu, sub Nr. 433/941.

Singura întreprindere națională de asigurare a Românilor din Transilvania de sub regimul politic trecut, astăzi cea dintâi din aceasta parte de țară și una dintre cele mai de seamă din România întregită.

Incheie asigurări în ramura: incendiu, efracție, grindină, transport, sticlă. Asigurări contra accidentelor corporale și răspundere civilă, asigurări asupra vieții după combinațiile cele mai favorabile, precum și asigurări populare cu tragere la sorți.

 Reprezentanțe în toate orașele

„ALBINA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII
SIBIU

Fondat în anul 1872

Reg. soc. bancare Nr. 1/1934

SUCURSALE:

Brașov, București, Cluj, Lugoj, Mediaș, Tg.-Mureș,
Târnăveni și Timișoara

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Capital deplin vărsat	Lei	250.000.000'--
Fonduri de rezervă	„	112.000.000'--
Depuneri spre fructificare pe li- vrette, în cont-curent și credi- tori la 31 August 1945	„	3.701.449.442'--
Active la 31 August 1945	„	4.858.910.762'--

Face tot felul de operațiuni de bancă

CEL MAI VECHIU INSTITUT DE CREDIT DIN ȚARĂ